

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΘΕΣΣΑΛΙΑ»**

Ταχ. Δ/ση: Παπαναστασίου & Βελή
Πλατεία Ρ. Φεραίου, Λάρισα, 41222
Πληροφορίες: Σειραγάκη Κερ.
Τηλ.: 2413 505 107 /100
e-mail: kseiragaki@mou.gr
thessalia@mou.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗ ΔΙΑΥΓΕΙΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΛΑΡΙΣΑ, 23-03-2026
Α.Π.: 1422
Κωδικός Πρόσκλησης: 04ΚΕ
Α/Α Πρόσκλησης ΟΠΣ: 20105
Προς:
Πίνακας Αποδεκτών

**4^η Τροποποίηση της Πρόσκλησης με Τίτλο
«Αναπτύσσομαι έξυπνα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας»
για την υποβολή προτάσεων στο Πρόγραμμα
«Θεσσαλία»**

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε για το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-04-2005).
2. Τον Ν. 3852/2010 (Β' 87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Διοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης».
3. Τον Ν. 4622/07.08.2019 (ΦΕΚ/Α/133/07.08.2019) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης».
4. Τον Ν. 4555/2018 (Α' 133) «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής – Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις».
5. Τη C(2021) 5617 final Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής της 29.7.2021 για την έγκριση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης με την Ελληνική Δημοκρατία (ΕΣΠΑ 2021-2027).
6. Την Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθμό Ε C(2022) 6506 final /5.9.2022 που αφορά την έγκριση του Προγράμματος «Θεσσαλία» 2021-2027.
7. Το π.δ. 129/2010 (Οργανισμός Περιφέρειας Θεσσαλίας), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

8. Την Υπουργική Απόφαση με αριθμ. 88356/ 15-09-2022 (ΦΕΚ Β' 4936/ 21-09-2022) με την οποία αναδιαρθρώθηκε η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Θεσσαλία» 2021-2027.
9. Τη με αρ. 33/2023 Απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Λάρισας με την οποία ανακηρύχθηκαν ο Περιφερειάρχης, οι Αντιπεριφερειάρχες Περιφερειακών Ενοτήτων και οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι της Περιφέρειας Θεσσαλίας, για την περίοδο 01-01- 2024 έως και 31 12-2028.
10. Την υπ' αριθμ. 86884/12.09.2022 Εγκύκλιο με τίτλο «Εγκύκλιος για την εξειδίκευση των Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027» που εκδόθηκε από την Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής, Σχεδιασμού & Αξιολόγησης της Εθνικής Αρχής Συντονισμού ΕΣΠΑ.
11. Τον Ν. 4914/2022 (Α' 61) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις» (άρθρο 63, παρ.20), όπως ισχύει.
12. Την υπ' αριθμ.114947/29.11.2022 Υπουργική Απόφαση «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας Δαπανών για τα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027» (Β' 6132).
13. Τη με α.π. 110565/22.11.2022 (Β' 5958) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [(ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)]», όπως τροποποιήθηκε με τη με Α.Π. 8542/02.05.2024 (Β' 2855) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Τροποποίηση της υπ' αρ. 110565/17.11.2022 υπουργικής απόφασης «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027».
14. Την υπ' αριθμ. 5483/20.01.2023 Κοινή Υπουργική Απόφαση «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (Β' 390).
15. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.
16. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24^{ης} Ιουνίου 2021 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής.
17. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2021/1057 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 περί ίδρύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) και καταργήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1296/2013.
18. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής (Notion of Aid) σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
19. Την υπ' αριθμ. C (2021) 2594 final/19.4.21 Ανακοίνωση της Ε.Ε. «Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα για την περίοδο 2022-2027».
20. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 (OJ EE L 15.12.2023) σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (De Minimis), όπως ισχύει.
21. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 σχετικά με την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά, κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (O.J EE L 187/1 της 26.6.2014), όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1315 της Επιτροπής της 23ης Ιουνίου 2023 και ισχύει (O.J EE L 167/1 της 30.6.2023).
22. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής 2007/C/272/05 για την αποτελεσματική εφαρμογή των αποφάσεων της Επιτροπής με τις οποίες τα κράτη μέλη διατάσσονται να ανακτήσουν παράνομες και ασυμβίβαστες κρατικές ενισχύσεις.

23. Τον Ν. 4488/2017 "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 137Α/13-09-2017) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40.
24. Τον Ν. 4557/2018 «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 139/30-07-2018) και συγκεκριμένα το άρθρο 20 «Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων».
25. Τη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων [Επίσημη Εφημερίδα L 124 της 20.05.2003].
26. Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για το ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
27. Τον Ν. 5000/2022 (Α' 226) «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/2235 - Κύρωση Πρόσθετης Πράξης στο Νέο Συνυποσχετικό μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Ναυτιλιακής Κοινότητας και φορολογικές ρυθμίσεις για τη ναυτιλία - Επείγουσες φορολογικές και τελωνειακές ρυθμίσεις - Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων και του Δικτύου Κρατικών Ενισχύσεων - Μισθολογικές ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις οικονομικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα».
28. Την υπ. αριθ. 66021/29.06.2022 Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Β' 3359) «Έγκριση Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027» και η υπ. αριθ. 46174/18.05.2023 εγκύκλιος του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ με θέμα: «Διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή και τα αποτελέσματα της Διαδικασίας Επιχειρηματικής Ανακάλυψης».
29. Το με α.π. 92415/ΕΥΚΕ 6282/28.08.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Οδηγίες και Παρότρυνση Τήρησης Διαδικασιών προς Φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση Κρατικών Ενισχύσεων».
30. Την Υπουργική Απόφαση με αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (ΦΕΚ 841/Β/24.02.2022) «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ.37674/27-7-2016 υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 – Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4014/21.9.2011 (Α' 209), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει» (Β' 2471)».
31. Το με α.π. έγγραφο του ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/33169/2228/28.04.2023 περί των υποχρεώσεων αξιολόγησης κλιματικής ανθεκτικότητας, στο πλαίσιο προβλέψεων άρθρου 73 του Καν. 1060/2021.
32. Το με α.π. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27.10.2023 «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
33. Το με α.π. 112292/27-11-2023 έγγραφο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021- 2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων.
34. Το με α.π. 35720/27-2-2025 έγγραφο ΕΥΘΥΠΣ με θέμα "Παροχή επιπλέον διευκρινίσεων σε συνέχεια της με αριθ. πρωτ. οικ. 157460/ΕΞ2024/ΥΠΕΘΟΟ/25.10.2024 εγκυκλίου μας και προσαρμογή εντύπων (Υπόδειγμα 1 και Υπόδειγμα 2)".
35. Τον Ν. 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 και άλλες διατάξεις» (Α' 137).
36. Τη με α.π. 1131/28-02-2025 Απόφαση του Περιφερειάρχη Θεσσαλίας με θέμα «Ορισμός της Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού (ΔΙΑΠ) της Περιφέρειας Θεσσαλίας, ως Ενδιάμεσου Φορέα του Προγράμματος «ΘΕΣΣΑΛΙΑ» και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής Προγράμματος «Θεσσαλία» για τη διαχείριση Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων».
37. Τη με α.π. 5569/11-09-2025 Απόφαση έγκρισης του Προγραμματισμού των Προσκλήσεων Γ' Τετράμηνου 2025, για την υποβολή προτάσεων χρηματοδότησης στο πλαίσιο του Προγράμματος «Θεσσαλία» 2021-2027.

38. Τη με α.π. 4887/07-08-2025 απόφαση του Περιφερειάρχη Θεσσαλίας έγκρισης του εγγράφου εξειδίκευσης της δράσης «Αναπτύσσομαι έξυπνα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας» του Προγράμματος «ΘΕΣΣΑΛΙΑ» 2021-2027.
39. Τη με α.π. 5123/28-08-2025 Απόφαση Έγκρισης μέσω της 19^{ης} Γραπτής Διαδικασίας της μεθοδολογίας αξιολόγησης και των κριτηρίων επιλογής πράξεων του Προγράμματος «Θεσσαλία» 2021- 2027, με την οποία εγκρίθηκαν η εξειδίκευση, η μεθοδολογία αξιολόγησης και τα κριτήρια επιλογής της δράσης.
40. Το με α.π. 170785 ΕΞ 2025/ΕΥΚΕ-ΧΕ: 1220/30-09-2025 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Διατύπωση Γνώμης επί των Προσκλήσεων υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης στις Δράσεις «Αναπτύσσομαι Έξυπνα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας» & «Επιχειρώ Έξυπνα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας», του Προγράμματος «ΘΕΣΣΑΛΙΑ» ΕΣΠΑ 2021 – 2027.
41. Τη με αρ. πρ. 6578/27-10-2025 (Α/Α ΟΠΣ 20105) Πρόσκληση με τίτλο «Αναπτύσσομαι έξυπνα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας» για την υποβολή προτάσεων στο Πρόγραμμα «Θεσσαλία» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
42. Τις αποφάσεις Α.1003/2026 και Α.1004/2026 (ΦΕΚ 235/Β'/22-01-2026) του Διοικητή της ΑΑΔΕ.
43. Αλλαγές που προκλήθηκαν στο ΟΠΣΚΕ λόγω της άντλησης διαλειτουργικών δεδομένων από την ΑΑΔΕ (εμφάνιση όλων των νέων ΚΑΔ με ημερομηνία δημιουργίας 01-03-2026).
44. Το με ημερομηνία 06-03-2026 (αρ. πρ. ΕΥΔ 09-03-2026) μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Οδηγίες προσαρμογής Προσκλήσεων Προγραμμάτων ΕΣΠΑ 2021-2027 στη μετάβαση από ΚΑΔ 2008 σε ΚΑΔ 2025 στο ΟΠΣΚΕ».
45. Το με αρ. πρωτ. 47873 ΕΞ 2026/20-03-2026 (ΕΥΔ 1412/20-03-2026) έγγραφο διατύπωσης σύμφωνης γνώμης της ΕΥΚΕ-ΧΕ για την 4^η τροποποίηση της παρούσας Πρόσκλησης.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

1. Την 4^η τροποποίηση της με αρ. πρ. 6578/27-10-2025 (Α/Α ΟΠΣ 20105) Πρόσκλησης με τίτλο «Αναπτύσσομαι έξυπνα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας» για την υποβολή προτάσεων στο Πρόγραμμα «Θεσσαλία», στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων [<https://opske.gr>] **ως προς τα εξής:**

ι. Στο Κεφάλαιο 2 – ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ τροποποιούνται :

ο Η παράγραφος :

Αφορά στην ενίσχυση υφιστάμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων (ΜΜΕ) επιχειρήσεων που θα υλοποιήσουν επενδυτικό σχέδιο στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, κατά τη χρήση 2024 διαθέτουν τουλάχιστον έναν (1) επιλέξιμο ΚΑΔ (Κύριος ή/και δευτερεύον ΚΑΔ) που συμπεριλαμβάνεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ) και πληρούν το σύνολο των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής όπως αυτές ορίζονται στο Κεφάλαιο 4 της παρούσας.

σε :

Αφορά στην ενίσχυση υφιστάμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων (ΜΜΕ) επιχειρήσεων που θα υλοποιήσουν επενδυτικό σχέδιο στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, κατά τη χρήση 2024 διαθέτουν τουλάχιστον έναν (1) επιλέξιμο ΚΑΔ (Κύριος ή/και δευτερεύον ΚΑΔ) που συμπεριλαμβάνεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ) **και συγκεκριμένα στην ενότητα ΙΙΙ.1 αυτού** και πληρούν το σύνολο των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής όπως αυτές ορίζονται στο Κεφάλαιο 4 της παρούσας.

ο Η παράγραφος :

Επισημαίνεται ότι το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο θα πρέπει να αφορά σε έναν (1) τουλάχιστον επιλέξιμο, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ) της παρούσης, Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας, στον οποίο οι δικαιούχοι να δραστηριοποιούνται ή να δεσμεύονται ότι θα δραστηριοποιηθούν έως την υποβολή του πρώτου αιτήματος καταβολής επιχορήγησης (συμπεριλαμβάνεται και η προκαταβολή).

σε :

Επισημαίνεται ότι το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο θα πρέπει να αφορά σε έναν (1) τουλάχιστον επιλέξιμο Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ, Ενότητα ΙΙΙ.1 - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ 2008) ή το Παράρτημα ΙΙΙ Ενότητα ΙΙΙ.2 - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ 2025) της παρούσης, ανάλογα με το χρόνο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. Στον υπόψη ΚΑΔ οι δικαιούχοι πρέπει να δραστηριοποιούνται ή να δεσμεύονται ότι θα δραστηριοποιηθούν έως την υποβολή του πρώτου αιτήματος καταβολής επιχορήγησης (συμπεριλαμβάνεται και η προκαταβολή). Τονίζεται ότι κατά την υλοποίηση οι δυνητικοί δικαιούχοι θα πρέπει να δραστηριοποιούνται σε επιλέξιμους ΚΑΔ 2025.

- ο Το σημείο του πίνακα με τα γενικά στοιχεία της δράσης :

Τομείς	Στο πλαίσιο της παρούσας ενισχύονται επενδυτικά σχέδια που αφορούν στους ΚΑΔ του Παραρτήματος ΙΙΙ – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ)
---------------	---

σε :

Τομείς	Στο πλαίσιο της παρούσας ενισχύονται επενδυτικά σχέδια που αφορούν στους ΚΑΔ είτε του Παραρτήματος ΙΙΙ, Ενότητα ΙΙΙ.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ 2008) είτε του Παραρτήματος ΙΙΙ, Ενότητα ΙΙΙ.2 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ 2025) ανάλογα με τον χρόνο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.
---------------	--

- ii. Στο Κεφάλαιο 4 – ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ– ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ τροποποιούνται :

- ο Η παράγραφος :

Διευκρινίζεται ότι :

Το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο πρέπει να αφορά σε έναν τουλάχιστον επιλέξιμο ΚΑΔ επένδυσης που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα ΙΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ) στον οποίο ο δικαιούχος δραστηριοποιείται ή δεσμεύεται ότι θα δραστηριοποιηθεί έως την υποβολή του πρώτου αιτήματος καταβολής επιχορήγησης (συμπεριλαμβάνεται και η προκαταβολή).

Κατ' εξαίρεση, σε περιπτώσεις όπου αυτό δεν είναι εφικτό, μπορεί να προσκομιστεί (όπου απαιτείται βάσει των φορολογικών διατάξεων) βεβαίωση έναρξης εργασιών με ΚΑΔ 41.20.20.01 «Εργασίες διαμόρφωσης ή ανέγερσης κτίσματος ή άλλου είδους κατασκευών» (ως αγαθού επένδυσης του άρθρ. 33 παρ. 4 του Κώδικα ΦΠΑ) για ίδια άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας με δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ των εισροών τους» ή τον 41.20.20.02 «Εργασίες διαμόρφωσης ή ανέγερσης κτίσματος ή άλλου είδους κατασκευών (ως αγαθού επένδυσης του άρθρ.33 παρ.4 του Κώδικα ΦΠΑ) για ίδια άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας χωρίς δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ των εισροών τους». Στην περίπτωση αυτή οι επιχειρήσεις θα πρέπει να διαθέτουν τον ΚΑΔ της επένδυσης μέχρι το τελικό αίτημα καταβολής ενίσχυσης.

σε :

Διευκρινίζεται ότι :

Το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο πρέπει να αφορά σε έναν τουλάχιστον επιλέξιμο ΚΑΔ επένδυσης που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα ΙΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ) ανάλογα με τον χρόνο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (Ενότητα ΙΙΙ.1 ή ΙΙΙ.2 του Παραρτήματος ΙΙΙ), στον οποίο ο δικαιούχος δραστηριοποιείται ή δεσμεύεται ότι θα δραστηριοποιηθεί έως την υποβολή του πρώτου αιτήματος καταβολής επιχορήγησης (συμπεριλαμβάνεται και η προκαταβολή). **Τονίζεται ότι κατά την υλοποίηση οι δυνητικοί δικαιούχοι θα πρέπει να δραστηριοποιούνται σε επιλέξιμους ΚΑΔ 2025 .**

Κατ' εξαίρεση, σε περιπτώσεις όπου αυτό δεν είναι εφικτό, μπορεί να προσκομιστεί (όπου απαιτείται βάσει των φορολογικών διατάξεων) βεβαίωση έναρξης εργασιών με ΚΑΔ (2025)

41.00.29.01 «Εργασίες διαμόρφωσης ή ανέγερσης κτίσματος ή άλλου είδους κατασκευών» (ως αγαθού επένδυσης του άρθρ. 33 παρ. 4 του Κώδικα ΦΠΑ) για ίδια άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας με δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ των εισροών τους» ή τον **ΚΑΔ (2025) 41.00.29.02** «Εργασίες διαμόρφωσης ή ανέγερσης κτίσματος ή άλλου είδους κατασκευών (ως αγαθού επένδυσης του άρθρ.33 παρ.4 του Κώδικα ΦΠΑ) για ίδια άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας χωρίς δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ των εισροών τους». Στην περίπτωση αυτή οι επιχειρήσεις θα πρέπει να διαθέτουν τον ΚΑΔ της επένδυσης μέχρι το τελικό αίτημα καταβολής ενίσχυσης.

ο **Η τυπική προϋπόθεση συμμετοχής α/α 5 :**

Να διαθέτουν κατά την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση που προηγείται της ημερομηνίας δημοσίευσης της Πρόσκλησης (2024) τουλάχιστον έναν (1) επιλέξιμο ΚΑΔ (Κύριος ή/και δευτερεύων ΚΑΔ) που συμπεριλαμβάνεται στο Παράρτημα ΙΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ).

ΟΕ :

Να διαθέτουν κατά την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση που προηγείται της ημερομηνίας δημοσίευσης της Πρόσκλησης (2024) τουλάχιστον έναν (1) επιλέξιμο ΚΑΔ (Κύριος ή/και δευτερεύων ΚΑΔ) που συμπεριλαμβάνεται στο Παράρτημα ΙΙΙ, Ενότητα ΙΙΙ. 1 - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ 2008).

Για τους δικαιούχους που θα υποβάλλουν αίτηση χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ με διαλειτουργικά στοιχεία δραστηριότητας (ΚΑΔ) κατόπιν επικαιροποίησης των νέων ΚΑΔ η σχετική προϋπόθεση θα ελέγχεται από το «Ιστορικό Μεταβολών Οντότητας / Επιχείρησης από το myAADE στην οποία θα εμφανίζεται η Βεβαίωση Ιστορικού Μεταβολών Δραστηριοτήτων της Επιχείρησης».

ο **Η τυπική προϋπόθεση συμμετοχής α/α 6 :**

Το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο να αφορά σε έναν τουλάχιστον επιλέξιμο ΚΑΔ επένδυσης που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα ΙΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ) στον οποίο ο δικαιούχος δραστηριοποιείται ή δεσμεύεται ότι θα δραστηριοποιηθεί έως την υποβολή του πρώτου αιτήματος καταβολής επιχορήγησης (συμπεριλαμβάνεται και η προκαταβολή).

ΟΕ :

Το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο να αφορά σε έναν τουλάχιστον επιλέξιμο ΚΑΔ επένδυσης που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα ΙΙΙ και συγκεκριμένα είτε στην Ενότητα ΙΙΙ.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ 2008) είτε στην Ενότητα ΙΙΙ.2– ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ 2025)στο Παράρτημα ΙΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ) ανάλογα με τον χρόνο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης στον οποίο ο δικαιούχος δραστηριοποιείται ή δεσμεύεται ότι θα δραστηριοποιηθεί έως την υποβολή του πρώτου αιτήματος καταβολής επιχορήγησης (συμπεριλαμβάνεται και η προκαταβολή). Επισημαίνεται ότι κατά την υλοποίηση οι δυνητικοί δικαιούχοι θα πρέπει να δραστηριοποιούνται για το επενδυτικό τους σχέδιο σε επιλέξιμους ΚΑΔ 2025 σε περίπτωση που είχαν υποβάλει επενδυτικό σχέδιο με αντίστοιχους ΚΑΔ 2008.

iii. Στο Κεφάλαιο 5 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ τροποποιούνται :

ο **Η εισαγωγή του κεφαλαίου σε :**

Οι επιλέξιμοι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (ΚΑΔ) που δύναται να δηλωθούν ως ΚΑΔ επένδυσης περιλαμβάνονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ) της παρούσας Αναλυτικής Πρόσκλησης και συγκεκριμένα στις Ενότητες ΙΙΙ.1 και ΙΙΙ.2 αυτού ανάλογα με το χρόνο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης λόγω της νέας ονοματολογίας ΚΑΔ που ισχύει από 01/03/2026 (ΚΑΔ 2025).

Με την παρούσα τροποποίηση (4^η) λόγω της αυτόματης αντιστοίχισης από την ΑΑΔΕ των ΚΑΔ 2008 σε ΚΑΔ 2025 το Παράρτημα ΙΙΙ της πρόσκλησης της δράσης αντικαθίσταται με νέο το οποίο περιλαμβάνει την Ενότητα ΙΙΙ.1 Επιλέξιμες δραστηριότητες ΚΑΔ με την ονοματολογία 2008 (όπως ήταν το αρχικό Παράρτημα ΙΙΙ) και την Ενότητα ΙΙΙ.2 Επιλέξιμες δραστηριότητες ΚΑΔ με την

ονοματολογία 2025 όπου περιλαμβάνει τις επιλέξιμες δραστηριότητες (ΚΑΔ) σύμφωνα με την νέα κωδικοποίηση (2025).

Επισημαίνεται ότι οι δικαιούχοι που θα υποβάλουν αίτηση χρηματοδότησης από την εφαρμογή της παρούσας (4^{ης}) τροποποίησης έως την λήξη των υποβολών θα πρέπει να υποβάλλουν στους επιλέξιμους ΚΑΔ 2025 της πρόσκλησης της δράσης (Ενότητα III.2 της Παραρτήματος III).

Κατόπιν της ένταξης των δυνητικών δικαιούχων (ανεξαρτήτως εάν έχουν υποβάλει την αίτηση χρηματοδότησης με ΚΑΔ 2008 ή ΚΑΔ 2025) η υλοποίηση των επενδυτικών σχεδίων πρέπει να γίνει σε επιλέξιμους ΚΑΔ του 2025 σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της πρόσκλησης της δράσης και σε αντιστοιχία με τους ΚΑΔ 2008 που είχαν δηλωθεί ως ΚΑΔ Επενδυτικού Σχεδίου στην Αίτηση Χρηματοδότησης.

Τα επενδυτικά σχέδια που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της παρούσας δράσης θα πρέπει να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής και σύμφωνα με τους περιορισμούς του Καν. ΕΕ 2023/2831 (OJ EL L 15.12.2023) (De Minimis).

ο **Στην υποενότητα 5.2.2 Επιλέξιμες επενδύσεις συγκεκριμένων ΚΑΔ η παράγραφος:**

Ειδικά για τα επενδυτικά σχέδια με ΚΑΔ επένδυσης που εμπίπτουν στους επιλέξιμους ΚΑΔ της πρόσκλησης, στην πλήρη ανάλυσή τους, των κατηγοριών :

- 56.10.11 Υπηρεσίες παροχής γευμάτων με πλήρη εξυπηρέτηση εστιατορίου
- 56.10.13 Υπηρεσίες παροχής γευμάτων σε εστιατόρια αυτοεξυπηρέτησης (self service)

σε :

Ειδικά για τα επενδυτικά σχέδια με ΚΑΔ επένδυσης που εμπίπτουν στους επιλέξιμους ΚΑΔ της πρόσκλησης, στην πλήρη ανάλυσή τους, των κατηγοριών :

- 56.10.11 (ΚΑΔ 2008) ή 56.11.01 (ΚΑΔ 2025) Υπηρεσίες παροχής γευμάτων με πλήρη εξυπηρέτηση εστιατορίου,
- 56.10.13 (ΚΑΔ 2008) ή 56.11.02 (ΚΑΔ 2025) Υπηρεσίες παροχής γευμάτων σε εστιατόρια αυτοεξυπηρέτησης (self service).

iv. Στο Κεφάλαιο 8 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ :

ο **Η παράγραφος :**

- να επισυνάψει στο ΟΠΣΚΕ όλα τα κατά περίπτωση δικαιολογητικά που προβλέπονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ, που υποβάλλονται ηλεκτρονικά κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, εκ των οποίων θα τεκμαίρεται με ασφάλεια η τήρηση όλων των όρων και των προϋποθέσεων της παρούσας,

σε :

- να επισυνάψει στο ΟΠΣΚΕ όλα τα κατά περίπτωση δικαιολογητικά που προβλέπονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ, **όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με την 3^η τροποποίηση της δράσης**, που υποβάλλονται ηλεκτρονικά κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, εκ των οποίων θα τεκμαίρεται με ασφάλεια η τήρηση όλων των όρων και των προϋποθέσεων της παρούσας,

ο **Η παράγραφος :**

Οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν με την υποβολή της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης να επισυνάψουν στο **ΟΠΣΚΕ υποχρεωτικά και όλα τα απαιτούμενα – κατά περίπτωση - δικαιολογητικά του Παραρτήματος ΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ**, σε μη επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή αρχείου (π.χ. αρχείο τύπου pdf).

σε :

Οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν με την υποβολή της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης να επισυνάψουν στο **ΟΠΣΚΕ υποχρεωτικά και όλα τα απαιτούμενα – κατά περίπτωση -**

δικαιολογητικά του Παραρτήματος ΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με την 3^η τροποποίηση της δράσης, σε μη επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή αρχείου (π.χ. αρχείο τύπου pdf).

προστίθεται στο τέλος του Κεφαλαίου η παράγραφος :

Κατ' εξαίρεση λόγω της διαλειτουργικής πληροφόρησης που παρέχεται κατόπιν της αντιστοίχισης των νέων ΚΑΔ στο ΟΠΣΚΕ δύναται να ζητηθούν συμπληρωματικά/διευκρινιστικά στοιχεία (Ιστορικό Μεταβολών Οντότητας / Επιχείρησης από το myAADE στην οποία θα εμφανίζεται η Βεβαίωση Ιστορικού Μεταβολών Δραστηριοτήτων της Επιχείρησης) τα οποία δεν προβλέπονταν κατά την αρχική έκδοση της πρόσκλησης και αφορούν αποκλειστικά στις αλλαγές που έχουν επέλθει στο ΟΠΣΚΕ ως συνέπεια της αντιστοίχισης των ΚΑΔ 2008 σε ΚΑΔ 2025.

- v.** Στο Κεφάλαιο 9 – **ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ/ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΠΡΑΞΕΩΝ - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ** και συγκεκριμένα στην υποενότητα «ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ – ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ» προστίθεται στο τέλος της πρώτης παραγράφου:

Κατ' εξαίρεση λόγω της διαλειτουργικής πληροφόρησης που παρέχεται κατόπιν της αντιστοίχισης των νέων ΚΑΔ στο ΟΠΣΚΕ δύναται να ζητηθούν συμπληρωματικά/διευκρινιστικά στοιχεία (Ιστορικό Μεταβολών Οντότητας / Επιχείρησης από το myAADE στην οποία θα εμφανίζεται η Βεβαίωση Ιστορικού Μεταβολών Δραστηριοτήτων της Επιχείρησης) τα οποία δεν προβλέπονταν κατά την αρχική έκδοση της πρόσκλησης και αφορούν αποκλειστικά στις αλλαγές που έχουν επέλθει στο ΟΠΣΚΕ ως συνέπεια της αντιστοίχισης των ΚΑΔ 2008 σε ΚΑΔ 2025.

- vi.** Στην Ενότητα 11.3 **ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ** στην υποπερίπτωση «**Τροποποίηση ΚΑΔ επένδυσης**» προστίθεται στο τέλος αυτής :

Συμπεριλαμβάνεται και η επικαιροποίηση του / των ΚΑΔ επένδυσης σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο έχει υποβληθεί και εγκριθεί με ΚΑΔ 2008.

- vii.** Το Παράρτημα **III ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ) της αναλυτικής πρόσκλησης της δράσης αντικαθίσταται εξ ολοκλήρου με το νέο Παράρτημα III.** Στο νέο Παράρτημα III περιλαμβάνονται δύο διακριτές Ενότητες :

- **III.1 Επιλέξιμες δραστηριότητες ΚΑΔ με την ονοματολογία 2008** όπου περιλαμβάνονται στο σύνολο τους οι επιλέξιμοι ΚΑΔ 2008 που περιλαμβάνονταν στο Παράρτημα III που αντικαθίσταται,
- **III.2 Επιλέξιμες δραστηριότητες ΚΑΔ με την ονοματολογία 2025** όπου περιλαμβάνονται οι επιλέξιμοι ΚΑΔ 2025 για την πρόσκληση της δράσης λαμβάνοντας υπόψη τη σχετική αντιστοίχιση της ΑΑΔΕ και τους επιλέξιμους ΚΑΔ 2008 της δράσης.

2. Κατά τα λοιπά ισχύει με αρ. πρ. 6578/27-10-2025 (Α/Α ΟΠΣ 20105) Πρόσκληση με τίτλο «Αναπτύσσομαι έξυπνα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας» για την υποβολή προτάσεων στο Πρόγραμμα «Θεσσαλία» 2021-2027, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
3. Η παρούσα πρόσκληση της Δράσης να δημοσιευθεί στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ και να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της Περιφέρειας Θεσσαλίας (ΕΦ) [www.thessaly.gov.gr], της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος «Θεσσαλία» [www.thessalia-esp.gr] και του ΕΣΠΑ [www.espa.gr].

4. Πληροφορίες σχετικά με την αλλαγή / αντιστοίχιση ΚΑΔ με τους ισχύοντες από 01-03-2026 είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της ΑΑΔΕ: <https://www.aade.gr/allagi-antistoihisi-kad-me-toys-ishyontes-apo-132026>
5. Για περαιτέρω πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στη Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού (ΔΙΑΠ) της Περιφέρειας Θεσσαλίας, Διεύθυνση: Πλατεία Ρήγα Φεραίου, Παπαναστασίου και Κουμουνδούρου, Διοικητήριο, γραφεία 326 και 327, Λάρισα Τ.Κ. 41110, τηλέφωνα 2413506325, 2413506326, 2413506327 ή στο e-mail: diapefd@thessaly.gov.gr
6. Για τεχνικά θέματα της εφαρμογής οι δικαιούχοι μπορούν να απευθύνονται στο HELPDESH του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) μέσα από τον διαδικτυακό τόπο opske.gr.

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΚΟΥΡΕΤΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Συνημμένα:

1. Η Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης με τα Παραρτήματά της.

Κοινοποίηση:

1. Γραφείο Γενικής Γραμματέως ΕΣΠΑ,
2. Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥ-ΠΣ),
3. Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ),
4. Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού των Περιφερειακών Προγραμμάτων (ΕΥΣΠεΠ),
5. Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων,
6. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Γενική Γραμματεία Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης – Τμήμα Κατάρτισης ΠΔΕ,
7. ΜΟΔ, Τομέας Εφαρμογών Πληροφορικής και Ψηφιακής Τεχνολογίας,
8. Περιφέρεια Θεσσαλίας / Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού

Εσωτ. Διανομή:

Μονάδες Α, Β2, Γ
Προϊσταμένη ΕΥΔ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΘΕΣΣΑΛΙΑ»**

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

Πρόγραμμα «ΘΕΣΣΑΛΙΑ» 2021-2027

**4η Τροποποίηση της Πρόσκλησης με Τίτλο
«Αναπτύσσομαι έξυπνα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας»**

Λάρισα, 23-03-2026

Κωδικός Πρόσκλησης: 04ΚΕ

Α/Α Πρόσκλησης ΟΠΣ: 20105

Έκδοση 5.0

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ.....	3
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	8
2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	12
3. ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	14
4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ– ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ.....	14
5. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	20
5.1 Ειδικά Θέματα σύμφωνα με τον Κανονισμό Ε.Ε 2023/2831	20
5.2 Ειδικά Θέματα Δράσης	21
6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	23
6.1 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ.....	23
6.2 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	25
6.3 ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	37
7. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ	38
7.1 ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	38
7.2 ΕΝΤΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ.....	38
7.3 ΣΩΡΕΥΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ	39
8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	40
8.1 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ	40
9. ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ/ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΠΡΑΞΕΩΝ - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ	44
9.1 ΟΡΓΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	44
9.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	45
9.3 ΈΓΚΡΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΈΝΤΑΞΗ/ ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	48
9.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ	49
10. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	51
10.1 ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ - ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ.....	51
10.2 ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ.....	56
10.3 ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	59
11. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ.....	61
11.1 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΉΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ.....	62
11.2 ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΜΕ ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΕΔΙΩΝ ΤΟΥ ΟΠΣΚΕ	62
11.3 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ.....	62
11.4 ΕΞΕΤΑΣΗ- ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ	64
12. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΕΡΓΩΝ	66
13. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	67
13.1 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ.....	68
13.2 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ (ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ)	69
13.3 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	70
13.4 ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ.....	72
14. ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 2016/679	73
15. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	74
16. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ	75

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ

Για τους σκοπούς της παρούσας πρόσκλησης, οι χρησιμοποιούμενοι όροι και συντμήσεις έχουν την έννοια που τους αποδίδεται κατωτέρω:

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Αίτημα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης Δαπανών	Αίτημα του Δικαιούχου που υποβάλλεται στο ΟΠΣΚΕ και αποστέλλεται στον Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) για την επαλήθευση και πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου του.
Αίτημα Χρηματοδότησης	Αίτημα του Δικαιούχου που υποβάλλεται στο ΟΠΣΚΕ προς έλεγχο και αξιολόγηση για την ένταξη στη Δράση.
Ακαθάριστο ισοδύναμο επιχορήγησης (ΑΙΕ)	Το ποσό της ενίσχυσης, εάν είχε παρασχεθεί υπό μορφή επιχορήγησης στον δικαιούχο κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης, πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων.
ΑμΕΑ	Άτομα με αναπηρία. Ο όρος αναφέρεται σε άτομα με κινητική ή/και αισθητηριακή αναπηρία (προβλήματα όρασης και ακοής) ή/και ψυχική/νοητική/ γνωστική κ.λπ. αναπηρία.
Ανάκτηση	Η επιστροφή αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα για μη νόμιμη αιτία.
Ανεξάρτητη Επιχείρηση	Κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014.
Αρχή Ελέγχου	Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή οντότητα, λειτουργικά ανεξάρτητη από τη Διαχειριστική Αρχή και την Αρχή Πιστοποίησης, η οποία ορίζεται από το κράτος μέλος για κάθε Πρόγραμμα και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο της ουσιαστικής λειτουργίας του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου. Στην Ελλάδα είναι η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ).
ΑΦΜ	Αριθμός Φορολογικού Μητρώου
ΑΠΥ	Απόδειξη παροχής υπηρεσιών
Αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό	Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία σύμφωνα με τους όρους της εγκριτικής απόφασης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.
ΔΑ (Διαχειριστική Αρχή)	Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, που ορίζεται από το κράτος μέλος για τη διαχείριση του Προγράμματος.
Δημόσια Συνεισφορά	Κάθε συνεισφορά για τη χρηματοδότηση πράξεων η οποία προέρχεται από τον κρατικό προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή οποιονδήποτε ευρωπαϊκό όμιλο εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ) που έχει ιδρυθεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, τον προϋπολογισμό της Ένωσης που διατίθεται στα Ταμεία, τον προϋπολογισμό οργανισμών δημοσίου δικαίου ή τον προϋπολογισμό ενώσεων δημόσιων αρχών ή οργανισμών δημοσίου δικαίου και, προκειμένου να προσδιοριστεί το ποσοστό συγχρηματοδότησης για προγράμματα ή τις προτεραιότητες του ΕΚΤ+, σε αυτήν είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται τυχόν χρηματοδοτικοί πόροι στους οποίους συνεισφέρουν συλλογικά εργοδότες και εργαζόμενοι.
Δημοσιονομική διόρθωση	Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της ενωσιακής ή/και της Εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή σε μία πράξη στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής του από τα Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου η οποία είναι ανάλογη της παράτυπης δαπάνης που διαπιστώνεται.

«Αναπτύσσομαι έξυπνα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας»

ΔΙΑΠ	Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού
Δικαιούχος	Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας αρμόδιος για την έναρξη ή την έναρξη και υλοποίηση πράξεων. Στο πλαίσιο των καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 107 της Συνθήκης, οι Δικαιούχοι είναι δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις που εκτελούν μεμονωμένο έργο και λαμβάνουν δημόσια ενίσχυση.
Δράση	Το σύνολο των στοιχείων που ορίζονται από τη Διαχειριστική Αρχή μέσω της Πρόσκλησης και του συνοδευτικού Οδηγού Εφαρμογής αυτής βάσει των οποίων εντάσσονται και υλοποιούνται οι πράξεις
ΕΔΕΛ	Επιτροπή δημοσιονομικού Ελέγχου.
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση.
ΕΚΤ+	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+
ΕΜΕ (Ετήσια Μονάδα Εργασίας)	Σύμφωνα με το Παράρτημα Ι (ΟΡΙΣΜΟΣ ΜμΕ) του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής ανά Κατηγορία - Γ.Κ.Α.Κ.), ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ. Η μία (1) ετήσια μονάδα εργασίας αντιστοιχεί σε ένα άτομο που εργάστηκε στην επιχείρηση με καθεστώς πλήρους απασχόλησης κατά ένα ημερολογιακό έτος (40 ώρες εβδομαδιαίως επί 52 εβδομάδες/12 μήνες). Η εργασία ενός ατόμου που δεν έχει εργαστεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ή που εργάστηκε με καθεστώς μερικής απασχόλησης ή εποχιακά, υπολογίζεται ως κλάσμα ΕΜΕ.
Έμμεσες δαπάνες	Δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση της πράξης, αλλά πραγματοποιούνται σε ευθεία συσχέτιση με τις άμεσες δαπάνες οι οποίες αποδίδονται στο έργο.
Έναρξη των Εργασιών της επένδυσης	Το πρώτο χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. Για τις εξαγορές, ως «έναρξη των εργασιών» νοείται η στιγμή απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα εγκατάσταση.
Ενιαία Επιχείρηση	Στην «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται, όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους: α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης, β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης, γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση άμεσα ή έμμεσα βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας, δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης. Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) του πρώτου εδαφίου με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται, επίσης ενιαία επιχείρηση». Σε περίπτωση συγχωνεύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις

«Αναπτύσσομαι έξυπνα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας»

	συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσο η νέα ενίσχυση ήσσονος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το όριο, που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 3 του Καν.(ΕΕ) 2831/2023, δηλαδή το ποσό των 300.000 ευρώ. Οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που είχαν χορηγηθεί νομίμως πριν από τη συγχώνευση ή την εξαγορά παραμένουν νόμιμες. Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ήσσονος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης».
Ενίσχυση/ Δημόσια Δαπάνη	Κάθε δημόσια συνεισφορά στη χρηματοδότηση πράξεων/έργων
Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας (αφορά επενδύσεις σύμφωνα με τον κανονισμό De minimis 2023/2831/13.12.2023 (OJ EL L 15.12.2023))	Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται ανά κράτος μέλος σε μία ενιαία επιχείρηση δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών (υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση).
Επενδυτικό σχέδιο	Το σύνολο των στοιχείων που συμπεριλαμβάνονται στην Αίτηση Χρηματοδότησης του Δικαιούχου στο πλαίσιο της Πρόσκλησης της Δράσης.
ΕΣΣΕ	Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027
ΕΣΠΑ 2021 - 2027	Η C(2021) 5617 final Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής της 29.7.2021 για την έγκριση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης με την Ελληνική Δημοκρατία (ΕΣΠΑ 2021-2027).
ΕΤΠΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.
ΕΥΔ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΘΕΣΣΑΛΙΑ» 2021-2027 – ΕΥΔ ΠΘ	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΘΕΣΣΑΛΙΑ» 2021- 2027
ΕΥΚΕ - ΧΕ	Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων
ΕΦ	Ενδιάμεσος Φορέας: Κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, που ενεργεί υπό την ευθύνη μιας Διαχειριστικής Αρχής ή Αρχής Πιστοποίησης ή εκτελεί καθήκοντα εξ ονόματος μίας τέτοιας αρχής σε σχέση με Δικαιούχους που υλοποιούν πράξεις.
Ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης	Η ημερομηνία απονομής στον δικαιούχο του εννόμου δικαιώματος να λάβει την ενίσχυση σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό καθεστώς.
Ιδιωτική συμμετοχή	Κάθε συμμετοχή από ιδιωτικά κεφάλαια (Ίδια Κεφάλαια ή/και Εξωτερική Χρηματοδότηση) για την υλοποίηση έργου.
ΚΑΔ	Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας

«Αναπτύσσομαι έξυπνα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας»

ΚΕΔΕ	Κώδικας Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων
Κρατική ενίσχυση	Ενίσχυση που εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
ΜμΕ	Μικρές και μεσαίες Επιχειρήσεις.
ΟΠΣΚΕ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων: το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που περιλαμβάνει τις διαδικασίες και τα δεδομένα που απαιτούνται για τη διαχείριση, έλεγχο και υλοποίηση των δράσεων κρατικών ενισχύσεων και ήσσονος σημασίας.
Παρατυπία	Κάθε παράβαση του εφαρμοστέου δικαίου, η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει τον προϋπολογισμό της Ένωσης με καταλογισμό αδικαιολόγητων δαπανών στον εν λόγω προϋπολογισμό.
Πρόγραμμα	Έγγραφο το οποίο καταρτίζεται από τα αρμόδια Υπουργεία, Περιφέρειες και τους λοιπούς αρμόδιους εταίρους και εγκρίνεται από την Επιτροπή και το οποίο καθορίζει μία αναπτυξιακή στρατηγική που θα επιτευχθεί με τη συνδρομή ενός ή περισσότερων Ταμείων.
ΠΔΕ	Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.
ΠΕ-ΕΣΣΕ	Περιφερειακή Εξειδίκευση της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης
Πράξη	Έργο που επιλέγεται από τη διαχειριστική αρχή του οικείου προγράμματος και το οποίο συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων πολιτικής.
ΣΔΕ	Σύστημα Διαχείρισης Ελέγχου.
Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις	Οι επιχειρήσεις που εμπίπτουν στο άρθρο 3 στην παράγραφο 3 του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014.
Συνεργαζόμενες Επιχειρήσεις	Οι επιχειρήσεις που εμπίπτουν στο άρθρο 3 στην παράγραφο 2 του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014.
ΤΠΥ	Τιμολόγιο Παροχής Υπηρεσιών
ΥΑΕΚΕΔ	Η με Α.Π. 114947/01.12.2022 (Β' 6132) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 – 2027».
Υπεύθυνος του Έργου	Φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει την ευθύνη για την υλοποίηση της πράξης από πλευράς επιχείρησης
ΦΟΑ	Φυσικό και Οικονομικό Αντικείμενο.
Φορέας Χρηματοδότησης	Η Περιφέρεια η οποία έχει την ευθύνη απόδοσης των πιστώσεων στον Δικαιούχο ή στον Ενδιάμεσο Φορέα στην περίπτωση πράξεων κρατικών ενισχύσεων.
€	Ευρώ

«Αναπτύσσομαι έξυπνα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας»

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Δράση «Αναπτύσσομαι έξυπνα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας» εντάσσεται στο Πρόγραμμα «Θεσσαλία» του ΕΣΠΑ 2021-2027, στην Προτεραιότητα 1 «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας» και ειδικότερα στον Ειδικό Στόχο RSO1.3.: «Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων (ΕΤΠΑ)».

Οι Δείκτες Εκροών και Αποτελέσματος που αφορούν στη Δράση είναι:

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΩΝ

Κωδικός Δείκτη	Τίτλος Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Περιγραφή Δεικτών/ Οδηγίες συμπλήρωσης
RCO01	Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες)	επιχειρήσεις	Ο δείκτης μετρά <u>όλες τις επιχειρήσεις</u> που ενισχύονται, ανεξαρτήτως της μορφής της ενίσχυσης (επιχορήγηση, δάνεια, επιδότηση επιτοκίου, εγγύηση πιστώσεων, κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών ή άλλοι χρηματοπιστωτικού μέσου κλπ.) Συμπληρώνεται τιμή στόχος 1 ανά επιχείρηση
RCO02	Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις	επιχειρήσεις	Ο δείκτης μετρά όλες τις επιχειρήσεις που ενισχύονται <u>με επιχορηγήσεις</u> Συμπληρώνεται τιμή στόχος 1 ανά επιχείρηση

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ

Κωδικός Δείκτη	Τίτλος Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Περιγραφή Δεικτών
RCR19	Επιχειρήσεις με υψηλότερο κύκλο εργασιών	επιχειρήσεις	Ο δείκτης μετρά τις επιχειρήσεις για τις οποίες η αύξηση του ετήσιου κύκλου εργασιών για το οικονομικό έτος μετά το έτος ολοκλήρωσης της εκροής είναι τουλάχιστον τόσο υψηλή όσο η αύξηση του ετήσιου κύκλου εργασιών για το έτος πριν από την έναρξη του έργου. Συμπληρώνεται τιμή στόχος 1 ανά επιχείρηση

1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Το βασικό νομοθετικό πλαίσιο βάσει του οποίου θα υλοποιηθεί η δράση είναι:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-04-2005).
2. Ο ν. 3852/2010 (Β' 87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Διοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης».
3. Ο ν. 4622/07.08.2019 (ΦΕΚ/Α/133/07.08.2019) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης».
4. Ο ν. 4555/2018 (Α' 133) «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής - Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις».
5. Η C(2021) 5617 final Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής της 29.7.2021 για την έγκριση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης με την Ελληνική Δημοκρατία (ΕΣΠΑ 2021-2027).
6. Η Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθμό C (2022) 6506 final /5.9.2022 που αφορά την έγκριση του Προγράμματος «Θεσσαλία» 2021-2027.
7. Η Υπουργική Απόφαση με αριθμ. 88356/ 15-09-2022 (ΦΕΚ Β' 4936/ 21-09-2022) με την οποία αναδιαρθρώθηκε η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Θεσσαλία» 2021-2027.
8. Η με αρ. 33/2023 Απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Λάρισας με την οποία ανακηρύχθηκαν ο Περιφερειάρχης, οι Αντιπεριφερειάρχες Περιφερειακών Ενοτήτων και οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι της Περιφέρειας Θεσσαλίας, για την περίοδο 01-01-2024 έως και 31-12-2028.
9. Η υπ' αριθμ. 86884/12.09.2022 Εγκύκλιος με τίτλο «Εγκύκλιος για την εξειδίκευση των Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027» που εκδόθηκε από την Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής, Σχεδιασμού & Αξιολόγησης της Εθνικής Αρχής Συντονισμού ΕΣΠΑ.
10. Ο ν. 4914/2022 (Α' 61) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις» (άρθρο 63, παρ.20), όπως ισχύει.
11. Η υπ' αριθμ.114947/29.11.2022 Υπουργική Απόφαση «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας Δαπανών για τα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027» (Β' 6132).
12. Η με α.π. 110565/22.11.2022 (Β' 5958) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [(ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61))], όπως τροποποιήθηκε με τη με Α.Π. 8542/02.05.2024 (Β' 2855) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Τροποποίηση της υπ' αρ. 110565/17.11.2022 υπουργικής απόφασης «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027».
13. Η υπ' αριθμ. 5483/20.01.2023 Κοινή Υπουργική Απόφαση «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (Β' 390).
14. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.

15. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24^{ης} Ιουνίου 2021 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής.
16. Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2021/1057 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 περί ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) και καταργήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1296/2013.
17. Η Ανακοίνωση της Επιτροπής (Notion of Aid) σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
18. Η υπ' αριθμ. C (2021) 2594 final/19.4.21 Ανακοίνωση της Ε.Ε. «Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα για την περίοδο 2022-2027».
19. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 (OJ EE L 15.12.2023) σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (De Minimis), όπως ισχύει.
20. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 σχετικά με την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά, κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (O.J EE L 187/1 της 26.6.2014), όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1315 της Επιτροπής της 23ης Ιουνίου 2023 και ισχύει (O.J EE L 167/1 της 30.6.2023).
21. Η Ανακοίνωση της Επιτροπής 2007/C/272/05 για την αποτελεσματική εφαρμογή των αποφάσεων της Επιτροπής με τις οποίες τα κράτη μέλη διατάσσονται να ανακτήσουν παράνομες και ασυμβίβαστες κρατικές ενισχύσεις.
22. Ο ν. 4488/2017 "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 137Α/13-09-2017) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40.
23. Ο ν. 4557/2018 «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 139/30-07-2018) και συγκεκριμένα το άρθρο 20 «Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων».
24. Η Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων [Επίσημη Εφημερίδα L 124 της 20.05.2003].
25. Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για το ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
26. Ο ν. 5000/2022 (Α' 226) «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/2235 - Κύρωση Πρόσθετης Πράξης στο Νέο Συνυποσχετικό μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Ναυτιλιακής Κοινότητας και φορολογικές ρυθμίσεις για τη ναυτιλία - Επείγουσες φορολογικές και τελωνειακές ρυθμίσεις - Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων και του Δικτύου Κρατικών Ενισχύσεων - Μισθολογικές ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις οικονομικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα».
27. Η υπ. αριθ. 66021/29.06.2022 Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Β' 3359) «Έγκριση Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027» και η υπ. αριθ. 46174/18.05.2023 εγκύκλιος του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ με θέμα: «Διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή και τα αποτελέσματα της Διαδικασίας Επιχειρηματικής Ανακάλυψης».
28. Το με α.π. 92415/ΕΥΚΕ 6282/28.08.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Οδηγίες και Παρότρυνση Τήρησης Διαδικασιών προς Φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση Κρατικών Ενισχύσεων».
29. Η Υπουργική Απόφαση με αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (ΦΕΚ 841/Β/24.02.2022) «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ.37674/27-7-2016 υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 - Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4014/21.9.2011 (Α' 209), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει» (Β' 2471)».
30. Το με αρ. πρ. έγγραφο του ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/33169/2228/28.04.2023 περί των υποχρεώσεων αξιολόγησης κλιματικής ανθεκτικότητας, στο πλαίσιο προβλέψεων άρθρου 73 του Καν. 1060/2021.

31. Το με α.π. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27.10.2023 ««Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
32. Το με α.π. 112292/27-11-2023 έγγραφο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021- 2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων.
33. Το με αρ. πρωτ. 35720/27-2-2025 έγγραφο ΕΥΘΥΠΣ με θέμα "Παροχή επιπλέον διευκρινίσεων σε συνέχεια της με αριθ. πρωτ. οικ. 157460/ΕΞ2024/ΥΠΕΘΟΟ/25.10.2024 εγκυκλίου μας και προσαρμογή εντύπων (Υπόδειγμα 1 και Υπόδειγμα 2)".
34. Ο ν. 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 και άλλες διατάξεις» (Α' 137).
35. Η με Α.Π. 1131/28-02-2025 Απόφαση του Περιφερειάρχη Θεσσαλίας με θέμα «Ορισμός της Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού (ΔΙΑΠ) της Περιφέρειας Θεσσαλίας, ως Ενδιάμεσου Φορέα του Προγράμματος «ΘΕΣΣΑΛΙΑ» και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής Προγράμματος «Θεσσαλία» για τη διαχείριση Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων».
36. Η με Α.Π. 5569/11-09-2025 Απόφαση έγκρισης του Προγραμματισμού των Προσκλήσεων Γ' Τετράμηνου 2025, για την υποβολή προτάσεων χρηματοδότησης στο πλαίσιο του Προγράμματος «Θεσσαλία» 2021-2027.
37. Η με Α.Π. 4887/07-08-2025 απόφαση του Περιφερειάρχη Θεσσαλίας έγκρισης του εγγράφου εξειδίκευσης της δράσης «Αναπτύσσομαι έξυπνα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας» του Προγράμματος «ΘΕΣΣΑΛΙΑ» 2021-2027.
38. Η με Α.Π. 5123/28-08-2025 Απόφαση Έγκρισης μέσω της 19^{ης} Γραπτής Διαδικασίας της μεθοδολογίας αξιολόγησης και των κριτηρίων επιλογής πράξεων του Προγράμματος «Θεσσαλία» 2021- 2027, με την οποία εγκρίθηκαν η εξειδίκευση, η μεθοδολογία αξιολόγησης και τα κριτήρια επιλογής της δράσης.
39. Το με Α.Π. 170785 ΕΞ 2025/ΕΥΚΕ-ΧΕ: 1220/30-09-2025 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Διατύπωση Γνώμης επί των Προσκλήσεων υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης στις Δράσεις «Αναπτύσσομαι Έξυπνα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας» & «Επιχειρώ Έξυπνα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας», του Προγράμματος «ΘΕΣΣΑΛΙΑ» ΕΣΠΑ 2021 – 2027.
40. Οι αποφάσεις Α.1003/2026 και Α.1004/2026 (ΦΕΚ 235/Β'/22-01-2026) του Διοικητή της ΑΑΔΕ.
41. Το με αρ. πρωτ. 47873 ΕΞ 2026/20-03-2026 (ΕΥΔ 1412/20-03-2026) έγγραφο διατύπωσης σύμφωνης γνώμης της ΕΥΚΕ-ΧΕ για την 4^η τροποποίηση της παρούσας Πρόσκλησης.

Το θεσμικό πλαίσιο χορήγησης των κρατικών ενισχύσεων της παρούσας πρόσκλησης είναι ο Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2831 (OJ EL L 15.12.2023) της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis).

Σημειώνονται τα εξής:

- Η κατηγοριοποίηση των επιχειρήσεων σε Μεγάλες, Μεσαίες, Μικρές & Πολύ Μικρές γίνεται σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Καν. Ε.Ε. 651/2014 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI – Ορισμός ΜμΕ της παρούσας πρόσκλησης), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- Πρέπει να τηρηθούν οι απαιτήσεις δημοσιότητας, όπως ορίζονται στα άρθρα 46-50 και Παράρτημα ΙΧ του ΕΚ 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό

Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων. Η υποβολή αιτήσεων των δικαιούχων στο πλαίσιο της πρόσκλησης σημαίνει και αποδοχή από μέρους τους των όρων δημοσιότητας.

- Στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση Επενδυτικών Σχεδίων, όπως αυτά προβλέπονται στο Άρθρο 49, παρ. 2 του Καν. 1060/2021, στο Παράρτημα ΙΧ αυτού και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.
- Κατά την εκτέλεση του έργου τηρείται η ισχύουσα εθνική και ενωσιακή νομοθεσία σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ειδικότερα ο ν.4624/2019 (Α' 137) "Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις".
- Οι επιχειρήσεις που θα συμμετέχουν στη Δράση θα πρέπει να συνεκτιμούν και να προσαπίζουν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, να αποτρέπουν κάθε διάκριση εξαιτίας του φύλου, της φυλής ή της εθνοτικής καταγωγής, της θρησκείας ή των πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού και να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 9 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021.
- Οι επιχειρήσεις που θα συμμετέχουν στη δράση θα πρέπει να τηρούν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
- Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 2 ή 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Καν. (Ε.Ε.) 2023/2831 (OJ EL L 15.12.2023) (De Minimis).
- Απαγορεύεται η σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή με κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, αν η σώρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.
- Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (De Minimis) που έχει λάβει στο παρελθόν η ενιαία επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης από αυτή τη Δράση, πρέπει να μην υπερβαίνει το ποσό των €300.000 σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών (υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση). Όταν σημειωθεί υπέρβαση του ανώτατου ορίου που ορίζεται προηγουμένως, με τη χορήγηση νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, η εν λόγω νέα ενίσχυση δεν δύναται να υπαχθεί στο ευεργέτημα του κανονισμού.
- Το κράτος υποχρεούται να αναστείλει τη χορήγηση νέας ενίσχυσης σε επιχείρηση κατά της οποίας εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.

2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η Δράση «**Αναπτύσσομαι έξυπνα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας**» εντάσσεται στο Πρόγραμμα «Θεσσαλία» 2021-2027 του ΕΣΠΑ 2021-2027 και έχει ως στόχο την υποστήριξη επενδυτικών σχεδίων υφιστάμενων ΜΜΕ στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, σε τομείς και προτεραιότητες που αναδείχθηκαν από την Διαδικασία Επιχειρηματικής Ανακάλυψης της Περιφέρειας Θεσσαλίας για την περίοδο 2021-2027 και εξειδικεύονται στην Περιφερειακή Εξειδίκευση της ΕΣΣΕ για την Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Αφορά στην ενίσχυση υφιστάμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων (ΜΜΕ) επιχειρήσεων που θα υλοποιήσουν επενδυτικό σχέδιο στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, κατά τη χρήση 2024 διαθέτουν τουλάχιστον έναν (1) επιλέξιμο ΚΑΔ (Κύριος ή/και δευτερεύον ΚΑΔ) που συμπεριλαμβάνεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ) και συγκεκριμένα στην ενότητα ΙΙΙ.1 αυτού και πληρούν το σύνολο των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής όπως αυτές ορίζονται στο Κεφάλαιο 4 της παρούσας.

Στόχος της δράσης είναι η παραγωγή καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών, η αύξηση των εξαγωγών, η δημιουργία θέσεων εργασίας και η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων μέσω της ενίσχυσης των επενδυτικών προτεραιοτήτων που έχουν αναδειχθεί από την Περιφερειακή Εξειδίκευση της ΕΣΣΕ για την Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Επισημαίνεται ότι το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο θα πρέπει να αφορά σε έναν (1) τουλάχιστον επιλέξιμο Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ, Ενότητα ΙΙΙ.1 - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ 2008) ή το Παράρτημα ΙΙΙ, Ενότητα ΙΙΙ.2 - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ 2025) της παρούσας, ανάλογα με το χρόνο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. Στον υπόψη ΚΑΔ οι δικαιούχοι πρέπει να δραστηριοποιούνται ή να δεσμεύονται ότι θα δραστηριοποιηθούν έως την υποβολή του πρώτου αιτήματος καταβολής επιχορήγησης (συμπεριλαμβάνεται και η προκαταβολή). Τονίζεται ότι κατά την υλοποίηση οι δυνητικοί δικαιούχοι θα πρέπει να δραστηριοποιούνται σε επιλέξιμους ΚΑΔ 2025.

Οι ενισχύσεις στο πλαίσιο της παρούσας δράσης χορηγούνται δυνάμει των διατάξεων του **Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 2023/2831 (OJ EL L 15.12.2023) της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (De Minimis).**

Η Δράση εντάσσεται στην Προτεραιότητα 1 του Προγράμματος «Θεσσαλία» 2021-2027 «**Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας της Οικονομίας**» και ειδικότερα στον Ειδικό Στόχο RSO1.3. «Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων (ΕΤΠΑ)» του Στόχου Πολιτικής 1 «Μια Ευρώπη πιο ανταγωνιστική και πιο έξυπνη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού και της περιφερειακής συνδεσιμότητας ΤΠΕ».

Η Δημόσια Δαπάνη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από Εθνική Συμμετοχή στο πλαίσιο του Προγράμματος «Θεσσαλία» 2021-2027 του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Το ΕΤΠΑ συμβάλλει στη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών μέσα στην Ένωση και στη μείωση της υστέρησης των λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών με τη συμμετοχή στη διαρθρωτική προσαρμογή των περιφερειών των οποίων η ανάπτυξη καθυστερεί και στη μετατροπή βιομηχανικών περιοχών σε παρακμή, συμπεριλαμβανομένης της βιώσιμης ανάπτυξης και της αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών προκλήσεων (Άρθρο 2 Κανονισμού ΕΚ 1058/2021).

Για λόγους μεγαλύτερης συμπληρωματικότητας η χρηματοδότηση γίνεται με χρήση της Κοινής Στήριξης (άρθρο 25 Κ (ΕΕ) 2021/1060) για τη χρηματοδότηση παρεμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο ενισχύσεων του ΕΚΤ+. Το ΕΚΤ+ στοχεύει να βελτιώσει τις ευκαιρίες απασχόλησης, να ενισχύσει την κοινωνική ένταξη, να καταπολεμήσει τη φτώχεια, να προαγάγει την εκπαίδευση, τις δεξιότητες και τη διά βίου μάθηση και να αναπτύξει ενεργές, συνολικές και βιώσιμες πολιτικές ένταξης στο πλαίσιο των καθηκόντων που του ανατίθενται από το άρθρο 162 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή σύμφωνα με το άρθρο 174 ΣΛΕΕ. Σύμφωνα με το άρθρο 9 ΣΛΕΕ, το ΕΚΤ συνεκτιμά τις απαιτήσεις που συνδέονται με την προαγωγή υψηλού επιπέδου απασχόλησης, την εγγύηση επαρκούς κοινωνικής προστασίας, την

καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και το υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, κατάρτισης και προστασίας της ανθρώπινης υγείας.

Η συνολική Δημόσια Δαπάνη της δράσης της παρούσας πρόσκλησης, ανέρχεται σε **25.000.000 ΕΥΡΩ**.

Η διαδικασία αξιολόγησης και ένταξης των επενδυτικών σχεδίων είναι **συγκριτική**.

Η Δράση υλοποιείται σε όλα τα στάδια (υποβολή, αξιολόγηση, ενστάσεις, υπαγωγή, έλεγχος, πιστοποίηση, τροποποίηση, πληρωμή, έλεγχος μακροχρονίων υποχρεώσεων κ.λ.π.) μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) στην ιστοσελίδα app.opske.gr, στο οποίο υποχρεωτικά οι δικαιούχοι των ενισχύσεων υποβάλλουν το σύνολο των αιτημάτων προς την ΕΥΔ / ΕΦ (π.χ. αιτήματα υποβολών, ενστάσεις, αιτήματα ελέγχου, αιτήματα τροποποίησης κ.λ.π.).

Οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης υποβολής των προτάσεων, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Έναρξη υποβολής προτάσεων	Λήξη υποβολής προτάσεων
27/11/2025 και ώρα 13:00	31/03/2026 και ώρα 14:00

Η ΕΥΔ του Προγράμματος «ΘΕΣΣΑΛΙΑ» διατηρεί το δικαίωμα τροποποίησης των ανωτέρω ημερομηνιών με βάση την πορεία υποβολής των προτάσεων. Κάθε τροποποίηση των ανωτέρω στοιχείων θα δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ Προγράμματος «ΘΕΣΣΑΛΙΑ» <https://www.thessalia-esp.gr> και του ΕΣΠΑ www.espa.gr.

Κωδικός Πρόσκλησης	04ΚΕ
Τίτλος Δράσης	Αναπτύσσομαι έξυπνα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας
Τομείς	Στο πλαίσιο της παρούσας ενισχύονται επενδυτικά σχέδια που αφορούν στους ΚΑΔ είτε του Παραρτήματος ΙΙΙ, Ενότητα ΙΙΙ.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ 2008) είτε του Παραρτήματος ΙΙΙ, Ενότητα ΙΙΙ.2 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ 2025) ανάλογα με την χρόνο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.
Γεωγραφικές Ενότητες υλοποίησης	Περιφέρεια Θεσσαλίας
Δείκτες εκροών	RCO01 - Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες) RCO02 - Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις
Δείκτης αποτελέσματος	RCR19 - Επιχειρήσεις με υψηλότερο κύκλο εργασιών
Συνολική διαθέσιμη Δημόσια Δαπάνη	25.000.000 €
Κατώτατο όριο επιχορηγούμενου προϋπολογισμού επενδυτικού σχεδίου	50.000 €
Ανώτατο όριο επιχορηγούμενου προϋπολογισμού επενδυτικού σχεδίου	425.000 €
Κατηγορία ενίσχυσης	Ενίσχυση επιχειρηματικότητας

Είδος παρεχόμενων ενισχύσεων	Μη επιστρεπτέα επιχορήγηση
Καθεστώς ενίσχυσης	Καν. ΕΕ αριθμ. 2023/2831 (ΟJ EL L 15.12.2023) της Επιτροπής της 13 ^{ης} Δεκεμβρίου 2023 (De minimis)
Ταμείο	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) με χρήση της κοινής στήριξης (άρθρο 25 ΚΑΝ ΕΕ 1060/2021) για τη χρηματοδότηση παρεμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο ενισχύσεων του ΕΚΤ+

3. ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η παρούσα Δράση θα υλοποιηθεί από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Θεσσαλία» (ΕΥΔ) με Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) την Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της Περιφέρειας Θεσσαλίας, η οποία έχει ορισθεί Ενδιάμεσος Φορέας (ΕΦ).

4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ– ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Ως «Δικαιούχος» χαρακτηρίζεται το νομικό ή φυσικό πρόσωπο (επιχείρηση), που υποβάλλει πρόταση και φέρει την ευθύνη για την έναρξη και την υλοποίηση μιας πράξης, έναντι της ΕΥΔ του Προγράμματος «ΘΕΣΣΑΛΙΑ» και του ΕΦ, καθώς και για την καλή εκτέλεση του έργου.

Δικαιούχοι, που δύνανται να τύχουν δημόσιας χρηματοδότησης στο πλαίσιο της παρούσας δράσης, είναι **υφιστάμενες, πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις**, όπως αυτές ορίζονται στη Σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ και στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: «Ορισμός ΜΜΕ» της παρούσας πρόσκλησης, οι οποίες πληρούν το σύνολο των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής της παρούσας και προτίθενται να υλοποιήσουν επενδυτικό σχέδιο στην Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Ως **υφιστάμενες** νοούνται οι επιχειρήσεις που έχουν συσταθεί με **ημερομηνία έναρξης στην ΑΑΔΕ προγενέστερη της 1/1/2023**.

Σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ, διευκρινίζεται ότι:

- Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ ή / και το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια ευρώ.
- Ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή / και το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια ευρώ.
- Ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από δέκα εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή / και το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια ευρώ.

Οι ανωτέρω υπολογισμοί για το μέγεθος της επιχείρησης γίνονται σε επίπεδο «δεδομένης» επιχείρησης λαμβάνοντας υπόψη τυχόν συνεργαζόμενες ή/και συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχειρήσεις.

Όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ή τα χρηματοοικονομικά όρια που αναφέρονται ανωτέρω (για τον ορισμό της μεσαίας, μικρής, πολύ μικρής επιχείρησης), η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μεσαίας, μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνον εάν η υπέρβαση των εν λόγω ορίων επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.

Σημειώνεται ότι η επιχείρηση θα πρέπει να έχει εγγραφεί στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει, πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης

χρηματοδότησης. Εφόσον δεν υφίσταται η σχετική υποχρέωση εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων θα πρέπει να προσκομίζεται σχετική υπεύθυνη δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου.

Διευκρινίζεται ότι :

Το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο πρέπει να αφορά σε έναν τουλάχιστον επιλέξιμο ΚΑΔ επένδυσης που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα ΙΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ) **ανάλογα με τον χρόνο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (Ενότητα ΙΙΙ.1 ή ΙΙΙ.2 του Παραρτήματος ΙΙΙ)**, στον οποίο ο δικαιούχος δραστηριοποιείται ή δεσμεύεται ότι θα δραστηριοποιηθεί έως την υποβολή του πρώτου αιτήματος καταβολής επιχορήγησης (συμπεριλαμβάνεται και η προκαταβολή). **Τονίζεται ότι κατά την υλοποίηση οι δυνητικοί δικαιούχοι θα πρέπει να δραστηριοποιούνται σε επιλέξιμους ΚΑΔ 2025 .**

Κατ' εξαίρεση, σε περιπτώσεις όπου αυτό δεν είναι εφικτό, μπορεί να προσκομιστεί (όπου απαιτείται βάσει των φορολογικών διατάξεων) βεβαίωση έναρξης εργασιών με ΚΑΔ(2025) 41.00.29.01 «Εργασίες διαμόρφωσης ή ανέγερσης κτίσματος ή άλλου είδους κατασκευών» (ως αγαθού επένδυσης του άρθρ. 33 παρ. 4 του Κώδικα ΦΠΑ) για ίδια άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας με δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ των εισροών τους» ή τον ΚΑΔ(2025) 41.00.29.02 «Εργασίες διαμόρφωσης ή ανέγερσης κτίσματος ή άλλου είδους κατασκευών (ως αγαθού επένδυσης του άρθρ.33 παρ.4 του Κώδικα ΦΠΑ) για ίδια άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας χωρίς δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ των εισροών τους». Στην περίπτωση αυτή οι επιχειρήσεις θα πρέπει να διαθέτουν τον ΚΑΔ της επένδυσης μέχρι το τελικό αίτημα καταβολής ενίσχυσης.

Όροι και Προϋποθέσεις Συμμετοχής Δικαιούχων

1. Να δραστηριοποιούνται ή να δραστηριοποιηθούν στην ελληνική επικράτεια και να πραγματοποιήσουν επένδυση αποκλειστικά εντός της Περιφέρειας Θεσσαλίας.
2. Να έχουν συσταθεί με ημερομηνία έναρξης στην ΑΑΔΕ προγενέστερη **της 1/1/2023**.
3. Να διαθέτουν τουλάχιστον δύο (2) πλήρεις, κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις¹ και κατά την υποβολή της αίτησης να έχουν υποβληθεί και εκκαθαριστεί τα προσήκοντα φορολογικά έντυπα (έντυπα Ε3 & Ν) για τα έτη 2023 & 2024 στην ΑΑΔΕ.
4. Να υποβάλλουν μια και μοναδική αίτηση χρηματοδότησης ανά Α.Φ.Μ.
5. Να διαθέτουν κατά την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση που προηγείται της ημερομηνίας δημοσίευσης της Πρόσκλησης (2024) τουλάχιστον έναν (1) επιλέξιμο ΚΑΔ (Κύριος ή/και δευτερεύον ΚΑΔ)² που συμπεριλαμβάνεται στο **Παράρτημα ΙΙΙ, Ενότητα ΙΙΙ. 1 - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ 2008)**.
 Για τους δικαιούχους που θα υποβάλλουν αίτηση χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ με διαλειτουργικά στοιχεία δραστηριότητας (ΚΑΔ) κατόπιν επικαιροποίησης των νέων ΚΑΔ η σχετική προϋπόθεση θα ελέγχεται από το «Ιστορικό Μεταβολών Οντότητας / Επιχείρησης από το myΑΑΔΕ στην οποία θα εμφανίζεται η Βεβαίωση Ιστορικού Μεταβολών Δραστηριοτήτων της Επιχείρησης».
6. Το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο να αφορά σε έναν τουλάχιστον επιλέξιμο ΚΑΔ επένδυσης που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα ΙΙΙ και συγκεκριμένα είτε στην Ενότητα ΙΙΙ.1 – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ 2008) είτε στην Ενότητα ΙΙΙ.2– ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ 2025)στο Παράρτημα ΙΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ) **ανάλογα με τον χρόνο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης** στον οποίο ο δικαιούχος δραστηριοποιείται ή δεσμεύεται ότι θα δραστηριοποιηθεί έως την υποβολή του πρώτου αιτήματος καταβολής επιχορήγησης (συμπεριλαμβάνεται και η προκαταβολή). **Επισημαίνεται ότι κατά την υλοποίηση οι δυνητικοί δικαιούχοι θα πρέπει να δραστηριοποιούνται για το επενδυτικό τους σχέδιο σε επιλέξιμους ΚΑΔ 2025 σε περίπτωση που είχαν υποβάλει επενδυτικό σχέδιο με αντίστοιχους ΚΑΔ 2008.**

¹ Πλήρης κλεισμένη διαχειριστική χρήση, νοείται η χρήση για την οποία έχουν υποβληθεί τα προσήκοντα φορολογικά έντυπα (π.χ. φορολογικά έντυπα Ε3 & Ν) στην ΑΑΔΕ και η οποία έχει διάρκεια τουλάχιστον 12 μήνες.

² Ο ΚΑΔ θα πρέπει να εμφανίζεται στους ΚΑΔ της επιχείρησης που θα αντληθούν στην ηλεκτρονική αίτηση από την ΑΑΔΕ με ημερομηνία προσθήκης πριν την λήξη της διαχειριστικής χρήσης του 2024. Ειδικά για επιχειρήσεις με χρήση διαφορετική από την 01/01 – 31/12 επισημαίνεται ότι ο ΚΑΔ θα πρέπει να έχει προστεθεί πριν την 01/01/2025.

7. Το ύψος του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου **να είναι μεγαλύτερο ή ίσο** από το κατώτατο όριο που ορίζεται στην ενότητα 6.3. *Προϋπολογισμός & Διάρκεια υλοποίησης* της παρούσας **και να μην υπερβαίνει τον υψηλότερο κύκλο εργασιών** [κωδικός (500) του φορολογικού εντύπου Ε3] **της επιχείρησης προσαυξημένο κατά 40%** που επετεύχθη σε μία από τις δύο τελευταίες πλήρεις κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις, που προηγούνται της ημερομηνίας προκήρυξης της πρόσκλησης (2023,2024).
8. Να υποβάλλουν αποδεικτικά διαθεσιμότητας κεφαλαίων, από τα οποία θα τεκμηριώνεται ότι είναι δυνατή η κάλυψη **τουλάχιστον του 25% του συνόλου των δαπανών** του επενδυτικού σχεδίου.
9. Να έχουν την ιδιότητα της Πολύ Μικρής ή Μικρής ή Μεσαίας επιχείρησης όπως ορίζεται στη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 και σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Καν. Ε.Ε. 651/2014 σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI «Ορισμός ΜΜΕ» της παρούσης).
10. Να πληρούν όλες τις προϋποθέσεις εφαρμογής του Καν. (ΕΕ)2831/2023 (OJ L 15.12.2023) (De Minimis) στον οποίο στηρίζεται η παρούσα Δράση. Πιο συγκεκριμένα, κατά την ημερομηνία παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του εννόμου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης ανεξαρτήτως της ημερομηνίας καταβολής της ενίσχυσης ή σσονος σημασίας στην επιχείρηση, το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ή σσονος σημασίας (De Minimis) που έχει λάβει σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών η ενιαία επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης από αυτή τη Δράση, να μην υπερβαίνει το ποσό των 300.000€ (για κάθε νέα χορήγηση πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ή σσονος σημασίας που χορηγήθηκαν κατά τα προηγούμενα 3 έτη σε κυλιόμενη βάση). Σε περίπτωση υπέρβασης του σχετικού ανώτατου ορίου με τη χορήγηση της νέας ενίσχυσης ή σσονος σημασίας, η εν λόγω νέα ενίσχυση δεν υπάγεται στο ευεργέτημα του παρόντος κανονισμού.
11. Να λειτουργούν αποκλειστικά με μία από τις ακόλουθες μορφές επιχειρήσεων :
 - Ανώνυμη Εταιρία,
 - Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία (Μ.Α.Ε),
 - Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.),
 - Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Μ.Ε.Π.Ε.),
 - Ομόρρυθμη Εταιρία (Ο.Ε.),
 - Ετερόρρυθμη Εταιρία (Ε.Ε.),
 - Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.) κατά μετοχές,
 - Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Ι.Κ.Ε),
 - Μονοπρόσωπη Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Μ.Ι.Κ.Ε.),
 - Ατομική Επιχείρηση,
 - Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση του Ν. 4430/2016 ως ισχύει (ΚΟΙΝ.ΣΕΠ),
 - Κοινωνικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης (ΚΟΙ.Σ.Π.Ε.),
 - Αστικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης,
 - Αστικός Συνεταιρισμός Απεριόριστης Ευθύνης,
 - Αστικός Συνεταιρισμός Κερδοσκοπικός,
 - Αστική Κερδοσκοπική Εταιρεία,
 - Αγροτικός Συνεταιρισμός
12. Να τηρούν απλογραφικά ή διπλογραφικά βιβλία του ν.4308/2014, όπως ισχύει.
13. Να λειτουργούν νόμιμα στην ουσιαδώς ασκούμενη δραστηριότητά τους (δηλαδή στην κύρια και σε αυτή με τα μεγαλύτερα έσοδα) καθώς και σε μία τουλάχιστον από τις δραστηριότητες που διαθέτουν κατά την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση που προηγείται της ημερομηνίας δημοσίευσης της πρόσκλησης (2024) και συμπεριλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ) διαθέτοντας το κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (π.χ. άδεια λειτουργίας, Υπεύθυνη Δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.). Στην περίπτωση που η άδεια δεν έχει εκδοθεί ή έχει λήξει χρονικά, κατά το στάδιο της υποβολής απαιτείται η προσκόμιση της σχετικής αίτησης έκδοσης/ανανέωσης αυτής ή οποιουδήποτε εγγράφου τεκμαίρει την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης (π.χ. ερωτηματολόγιο υποβιβλημένο στο ΟΠΣ-ΑΑΔΕ ή γνωστοποίηση – έγκριση εγκατάστασης ή απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ)). Οι επιχειρήσεις με δραστηριότητες για την άσκηση των οποίων δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, θα πρέπει να υποβάλουν Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου, όπου θα βεβαιώνεται ότι δεν απαιτείται η έκδοση άδειας λειτουργίας ή έγγραφο απαλλαγής από την σχετική υποχρέωση, με σχετική τεκμηρίωση με αναφορά στις διατάξεις της νομοθεσίας που απαλλάσσει τη δραστηριότητα από την υποχρέωση αυτή.

14. Σε περίπτωση που στο επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνονται δαπάνες ανέγερσης/επέκτασης κτιρίου, να υποβάλλουν αποδεικτικά διαθεσιμότητας του χώρου εγκατάστασης της επένδυσης (βλ. Παράρτημα ΙΙ).
15. Να δεσμευτούν ότι το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου και οι επιμέρους δαπάνες που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης:
 - I. Δεν έχουν χρηματοδοτηθεί στα πλαίσια άλλης δράσης που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.
 - II. Δεν αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες επενδυτικού σχεδίου σε άλλη δράση που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.
 - III. Εφόσον λάβει χώρα έγκριση και για το διάστημα εκείνο που αποτελούν εγκεκριμένες δαπάνες του προς υλοποίηση επενδυτικού σχεδίου, δεν θα υποβληθούν προς ένταξη ή πιστοποίηση σε επενδυτικό σχέδιο άλλης δράσης που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.

Εξαιρούνται της ανωτέρω απαίτησης/δέσμευσης οι αιτήσεις / εγκρίσεις χρηματοδότησης που αφορούν χρηματοδοτικά προϊόντα (δάνεια ή εγγυήσεις) που υλοποιούνται με εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους, τα οποία δύνανται συμπληρωματικά να χρηματοδοτούν το ίδιο επενδυτικό σχέδιο, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι κανόνες σώρευσης κρατικών ενισχύσεων.
16. Να τηρούν τα προβλεπόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής (2021/C 373/01): Τεχνικές κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υποδομών στην κλιματική αλλαγή κατά την περίοδο 2021-2027.
17. Να δεσμευτούν ότι κατά την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου θα διασφαλίζουν :
 - i. Τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και τη συμμόρφωση με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Παράρτημα Χ) ,
 - ii. την ισότητα των φύλων και την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου,
 - iii. την αποτροπή κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού,
 - iv. τη διαφάνεια,
 - v. την προσβασιμότητα για άτομα με αναπηρία,
 - vi. την τήρηση της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης, της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης και της ενωσιακής πολιτικής στον τομέα του περιβάλλοντος.
18. Να δεσμευθούν ότι μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης και ανάλογα με το είδος και τη φύση της προτεινόμενης Πράξης, θα μεριμνήσουν για τις κατάλληλες παρεμβάσεις έτσι ώστε να διασφαλίζεται η πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία (ΑμΕΑ) στις κτιριακές υποδομές, στις υπηρεσίες και στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (βλ. Παράρτημα ΙΧ «Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία»).
19. Να μην έχουν ολοκληρώσει το φυσικό αντικείμενο της επένδυσης ή να μην το έχουν υλοποιήσει πλήρως πριν από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.
20. Να μην εκκρεμεί σε βάρος τους εντολή ανάκτησης ενίσχυσης κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.
21. Να τηρούν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
22. Να δεσμευτούν ότι δεν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού του άρθρου 39, παρ. 1-4 και του άρθρου 40, παρ. 1, του Ν. 4488/2017 (Α137/13.09.2017).
23. Να έχουν εγγραφεί στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει, εφόσον έχουν τη σχετική εκ του νόμου υποχρέωση.
24. Ο τόπος υλοποίησης της επένδυσης να μην είναι η κατοικία του δικαιούχου (κύρια ή δευτερεύουσα).
25. Να μη βρίσκονται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση ή να μην έχουν καταθέσει αίτηση εξυγίανσης οι πιστωτές της επιχείρησης.
26. Να μην έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή εάν έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης να έχουν αποπληρώσει το δάνειο και να έχουν λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή εάν έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης αυτή να έχει ολοκληρωθεί.
27. Σε περίπτωση που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, να μην έχουν διαπράξει μία ή περισσότερες από τις παραβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως δ) και στο άρθρο 10 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

28. Να υποβάλλουν ηλεκτρονικά αίτηση χρηματοδότησης η οποία να συνοδεύεται από το σύνολο των αναγκαίων στοιχείων, δικαιολογητικών και εντύπων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση της δράσης.
29. Η αίτηση χρηματοδότησης να συγκεντρώνει **κατ' ελάχιστο συνολική βαθμολογία 50** στα βαθμολογούμενα κριτήρια αξιολόγησης που αναφέρονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV «ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ».

Δεν έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης χρηματοδότησης :

- χρηματοπιστωτικοί και ασφαλιστικοί οργανισμοί, δημόσιες επιχειρήσεις, δημόσιοι φορείς ή δημόσιοι οργανισμοί ή/και οι θυγατρικές τους, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ), καθώς και εταιρείες στον οποίων το κεφάλαιο συμμετέχουν ή τα δικαιώματα ψήφου κατέχουν, άμεσα ή έμμεσα, με ποσοστό μεγαλύτερο του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) οι ΟΤΑ και όλοι οι παραπάνω δημόσιοι φορείς μεμονωμένα ή από κοινού (καθώς και επιχειρήσεις που εξομοιώνονται με αυτές, ως κύριοι εταίροι). Επιπρόσθετα, δεν έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης χρηματοδότησης οι πάσης φύσεως αθλητικοί σύλλογοι, σωματεία, αθλητικές ανώνυμες εταιρείες.
- οι επιχειρήσεις που εντάσσονται σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών και οι οποίες εκμεταλλεύονται κατόπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτικούς τίτλους και τεχνογνωσία για την χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. franchising, Shop in shop, δίκτυο πρακτόρευσης κ.λ.π).
- εξωχώριες (offshore) επιχειρήσεις.

Επισημαίνεται ότι :

- Προϋπόθεση για την ενίσχυση των δικαιούχων της Δράσης είναι η οργάνωση της δραστηριότητας σε αυτοτελή επαγγελματικό χώρο. Ως εκ τούτου το επιχειρηματικό τους σχέδιο θα πρέπει να υλοποιηθεί σε χώρο διαφορετικό από αυτόν της κατοικίας τους (κύριας ή δευτερεύουσας). Ως αυτοτελής επαγγελματικός χώρος ορίζεται ο χώρος που αποτελεί χωριστή ιδιοκτησία, διαθέτει δικές του παροχές κοινής ωφέλειας (π.χ. ηλεκτρισμού) και δεν χρησιμοποιείται με οποιοδήποτε τρόπο ως κατοικία (κύρια ή δευτερεύουσα).
- Κάθε δυνητικός Δικαιούχος υποβάλλει μόνο μία αίτηση χρηματοδότησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα πρόσκληση επί ποινή απόρριψης όλων των αιτήσεών του.
- Δεν επιτρέπεται η συστέγαση επιχειρήσεων σε ίδιο, μη διακριτό χώρο και κατά τρόπο τέτοιο που να επιτρέπει τη χρήση των παγίων στοιχείων της ενισχυόμενης επένδυσης από άλλη επιχείρηση. Στην περίπτωση που διαπιστωθεί τέτοιου είδους συστέγαση, θα ανακαλείται η απόφαση ένταξης.
- Απαγορεύεται η σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται σύμφωνα με τον κανονισμό 2831/2023 με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή με κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, αν η σώρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή. Οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες δεν χορηγούνται για συγκεκριμένες επιλέξιμες δαπάνες ή δεν μπορούν να αποδοθούν σε συγκεκριμένες επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να σωρευτούν με άλλες κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφασης που έχει εκδώσει η Επιτροπή.
- Στις περιπτώσεις πράξεων που περιλαμβάνουν υποδομές κατηγορίας Α (σύμφωνα με την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (Β' 841/2022) «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ.37674/27-7-2016 υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 - Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4014/21.9.2011 (Α' 209), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει» (Β' 2471)» (Β' 2471)»)), και επειδή αυτά αποτελούν έργα με σημαντικές ή πολύ σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, απαιτείται ειδική

κατά περίπτωση αντιμετώπιση των ζητημάτων κλιματικής ανθεκτικότητας, ώστε να ενσωματωθούν στο εκάστοτε έργο τα κατάλληλα, ειδικά για κάθε περίπτωση μέτρα.

Η ενσωμάτωση των εν λόγω κατάλληλων μέτρων, ελέγχεται με βάση την «Έκθεση τεκμηρίωσης κλιματικής ανθεκτικότητας πράξης» η οποία συντάσσεται σύμφωνα με το πρότυπο και τις παρεχόμενες οδηγίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΧΙ: Τεκμηρίωση κλιματικής ανθεκτικότητας.

- Τα ίδια αποδεικτικά διαθεσιμότητας κεφαλαίων (π.χ. αποδεικτικό - βεβαίωση μέσου υπολοίπου, από τον ίδιο λογαριασμό για το ίδιο ποσό και για τον ίδιο μήνα), από τα οποία θα τεκμηριώνεται ότι είναι δυνατή η κάλυψη **τουλάχιστον του 25% του συνόλου των δαπανών** του επενδυτικού σχεδίου καθώς και η **τεκμηρίωση του σχετικού βαθμολογούμενου κριτηρίου αξιολόγησης, δεν θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για το ίδιο ποσό σε περισσότερες από μία αιτήσεις χρηματοδότησης στο πλαίσιο των δράσεων επιχειρηματικότητας της Περιφέρειας Θεσσαλίας** (Αναπτύσσομαι έξυπνα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας και Επιχειρώ έξυπνα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας). Ειδικότερα :
 - Σε περίπτωση που επιχείρηση ή/και εταίρος/μέτοχος (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) αυτής συμμετέχει στις ανωτέρω δράσεις επιχειρηματικότητας της Περιφέρειας Θεσσαλίας σε περισσότερες από μία αιτήσεις χρηματοδότησης (είτε ως δικαιούχος είτε ως εταίρος/μέτοχος δικαιούχου) και υποβάλλει, για την τεκμηρίωση της εν λόγω τυπικής προϋπόθεσης συμμετοχής και του εν λόγω βαθμολογούμενου κριτηρίου (Κριτήριο 1), βεβαίωση από τον ίδιο λογαριασμό, τότε θα πρέπει σε κάθε μία από τις αιτήσεις χρηματοδότησης να ορίζεται ρητά (μέσω της Υπεύθυνης Δήλωσης του Υποδείγματος Δ – Παράρτημα VIII) το ποσό που θα χρησιμοποιηθεί για το κάθε έργο **και σε κάθε περίπτωση το άθροισμα αυτών των ποσών να μην ξεπερνά το ποσό της τελευταίας χρονικά εκδοθείσας βεβαίωσης.**
 - Σε περίπτωση διαπίστωσης υποβολής βεβαίωσης από τον ίδιο λογαριασμό σε περισσότερες από μία αιτήσεις (σε αμφότερες τις προσκλήσεις επιχειρηματικότητας της Περιφέρειας Θεσσαλίας) όπου τα ποσά που θα χρησιμοποιηθούν για κάθε έργο αθροιστικά υπερβαίνουν το ποσό της τελευταίας χρονικά εκδοθείσας βεβαίωσης για το λογαριασμό αυτό, τότε η σχετική βεβαίωση **δεν θα λαμβάνεται υπόψη για καμία από τις αιτήσεις χρηματοδότησης με ότι αυτό συνεπάγεται για την κάλυψη της τυπικής προϋπόθεσης συμμετοχής και τη βαθμολόγηση του Κριτηρίου 1.**

Όλα τα ανωτέρω προαπαιτούμενα αποτελούν προϋποθέσεις επιλεξιμότητας και συμμετοχής στη δράση. Η μη ικανοποίηση κάθε μίας εξ αυτών ή η ελλιπής ή ανύπαρκτη τεκμηρίωση για την ικανοποίησή τους, αποτελεί λόγο αποκλεισμού της αίτησης χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου και απόρριψης του ή/και αδυναμία υποβολής της αίτησης.

5. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Οι επιλέξιμοι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (ΚΑΔ) που δύναται να δηλωθούν ως ΚΑΔ επένδυσης περιλαμβάνονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ) της παρούσας Αναλυτικής Πρόσκλησης και συγκεκριμένα στις Ενότητες ΙΙΙ.1 και ΙΙΙ.2 αυτού ανάλογα με το χρόνο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης λόγω της νέας ονοματολογίας ΚΑΔ που ισχύει από 01/03/2026 (ΚΑΔ 2025).

Με την παρούσα τροποποίηση (4^η) λόγω της αυτόματης αντιστοιχίας από την ΑΑΔΕ των ΚΑΔ 2008 σε ΚΑΔ 2025 το Παράρτημα ΙΙΙ της πρόσκλησης της δράσης αντικαθίσταται με νέο το οποίο περιλαμβάνει την Ενότητα ΙΙΙ.1 Επιλέξιμες δραστηριότητες ΚΑΔ με την ονοματολογία 2008 (όπως ήταν το αρχικό Παράρτημα ΙΙΙ) και την Ενότητα ΙΙΙ.2 Επιλέξιμες δραστηριότητες ΚΑΔ με την ονοματολογία 2025 όπου περιλαμβάνει τις επιλέξιμες δραστηριότητες (ΚΑΔ) σύμφωνα με την νέα κωδικοποίηση (2025).

Επισημαίνεται ότι οι δικαιούχοι που θα υποβάλουν αίτηση χρηματοδότησης από την εφαρμογή της παρούσας (4^{ης}) τροποποίησης έως την λήξη των υποβολών θα πρέπει να υποβάλλουν στους επιλέξιμους ΚΑΔ 2025 της πρόσκλησης της δράσης (Ενότητα ΙΙΙ.2 της Παραρτήματος ΙΙΙ).

Κατόπιν της ένταξης των δυνητικών δικαιούχων (ανεξαρτήτως εάν έχουν υποβάλει την αίτηση χρηματοδότησης με ΚΑΔ 2008 ή ΚΑΔ 2025) η υλοποίηση των επενδυτικών σχεδίων πρέπει να γίνει σε επιλέξιμους ΚΑΔ του 2025 σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της πρόσκλησης της δράσης και σε αντιστοιχία με τους ΚΑΔ 2008 που είχαν δηλωθεί ως ΚΑΔ Επενδυτικού Σχεδίου στην Αίτηση Χρηματοδότησης.

Τα επενδυτικά σχέδια που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της παρούσας δράσης θα πρέπει να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής και σύμφωνα με τους περιορισμούς του Καν. ΕΕ 2023/2831 (ΟJ EL L 15.12.2023) (De Minimis).

5.1 Ειδικά Θέματα σύμφωνα με τον Κανονισμό Ε.Ε 2023/2831

Ο Κανονισμός 2831/2023 εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις σε όλους τους τομείς, εκτός από τις:

- α) ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας,
- β) ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, εφόσον το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που αγοράζονται ή διατίθενται στην αγορά,
- γ) ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων,
- δ) ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, σε μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις:
 - όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις
 - όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς,
- ε) ενισχύσεις που χορηγούνται για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, ιδίως δε τις ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και τη λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα,
- στ) ενισχύσεις για τις οποίες τίθεται ως όρος η χρήση εγχώριων αγαθών και υπηρεσιών αντί εισαγόμενων.

Στην περίπτωση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε έναν από τους τομείς οι οποίοι αναφέρονται στα παραπάνω στοιχεία α έως δ και δραστηριοποιούνται επίσης σε έναν ή περισσότερους από τους άλλους τομείς οι οποίοι είναι επιλέξιμοι στην παρούσα Δράση και οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού ΕΕ 2023/2831 (OJ EL L 15.12.2023) (De Minimis) ή ασκούν άλλες δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού ΕΕ 2023/2381, ο Κανονισμός ΕΕ 2023/2831 εφαρμόζεται σε ενισχύσεις χορηγούμενες στους τελευταίους αυτούς τομείς ή δραστηριότητες, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή ο διαχωρισμός των λογαριασμών και διασφαλίζεται ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού ΕΕ 2023/2831 δεν τυγχάνουν ενίσχυσης ή σσωνος σημασίας που χορηγείται δυνάμει του Κανονισμού ΕΕ 2023/2831.

5.2 Ειδικά Θέματα Δράσης

5.2.1 Καταλύματα (ΚΑΔ 55)

Ειδικότερα για τα επενδυτικά σχέδια με ΚΑΔ επένδυσης «Καταλύματα» (ΚΑΔ 55) του Τομέα του Τουρισμού, **θα πρέπει, κατά το στάδιο ολοκλήρωσης και παραλαβής των έργων**, να ακολουθούνται οι κάτωθι προϋποθέσεις κατάταξης - λειτουργίας:

ΚΥΡΙΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ

- **Ξενοδοχεία**
 - Κατάταξη σε κατηγορία τριών αστέρων (3***) και άνω
 - Δυναμικότητα οχτώ (8) κλίνες και άνω
- **Ξενοδοχειακά τουριστικά καταλύματα εντός παραδοσιακών κτισμάτων που προβλέπονται στο π.δ. 33/1979**
- **Οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις (camping)**
 - Κατάταξη σε κατηγορία τριών αστέρων (3***) και άνω

ΜΗ ΚΥΡΙΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ

- **Αυτοεξυπηρετούμενα καταλύματα – τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες**
 - Ελάχιστος Αριθμός κατοικιών: Τρεις (3)

Σημειώνεται ότι το σύνολο των αυτοεξυπηρετούμενων καταλυμάτων – τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών υποχρεωτικώς θα πρέπει να ενσωματώνονται στο ίδιο Σήμα ΜΗΤΕ.
- **Ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια – διαμερίσματα**
 - Κατάταξη σε κατηγορία τεσσάρων (4) κλειδιών και άνω
 - Ελάχιστη δυναμικότητα δώδεκα (12) κλίνες.

5.2.2 Επιλέξιμες επενδύσεις συγκεκριμένων ΚΑΔ

Ειδικά για τα επενδυτικά σχέδια με ΚΑΔ επένδυσης που εμπίπτουν στους επιλέξιμους ΚΑΔ της πρόσκλησης, στην πλήρη ανάλυσή τους, των κατηγοριών :

- 56.10.11 (ΚΑΔ 2008) ή 56.11.01 (ΚΑΔ 2025) Υπηρεσίες παροχής γευμάτων με πλήρη εξυπηρέτηση εστιατορίου,
- 56.10.13 (ΚΑΔ 2008) ή 56.11.02 (ΚΑΔ 2025) Υπηρεσίες παροχής γευμάτων σε εστιατόρια αυτοεξυπηρέτησης (self service).

Επισημαίνεται ότι :

Το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο προκειμένου **να είναι επιλέξιμο τόσο αυτό όσο και οι δαπάνες που περιλαμβάνονται σε αυτό θα πρέπει σωρευτικά να τηρούνται οι κάτωθι προϋποθέσεις :**

1. Θα πρέπει να περιλαμβάνει επιλέξιμες δαπάνες **μόνο από** τις υποκατηγορίες δαπανών :

- 02.05. Εξοπλισμός για την προστασία του Περιβάλλοντος και Εξοικονόμηση Ενέργειας,
- 02.22. Εξοπλισμός κυκλικής οικονομίας,
- 04.08. Δαπάνες υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης,
- 04.11. Συμβουλευτική υποστήριξη για την παρακολούθηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου,
- 09.01. Έμμεσες δαπάνες

Σε περίπτωση που δηλωθούν δαπάνες από άλλες υποκατηγορίες αυτές θα θεωρούνται εξ αρχής μη επιλέξιμες χωρίς να εξετάζονται και θα περικόπτονται.

2. Θα πρέπει στο Κριτήριο 5. «Συνάφεια Δαπανών Επενδυτικού Σχεδίου με την Περιφερειακή Εξειδίκευση της ΕΣΕΕ για την Περιφέρεια Θεσσαλίας» να αποδεικνύεται τεκμηριωμένα η συνάφεια όλων των επιλέξιμων δαπανών (βλ. α/α 1 ανωτέρω), πλην των υποκατηγοριών 04.08, 04.11 και 9.1, με τον τομέα **04-ΠΒΚΟ: Περιβάλλον - Κυκλική Οικονομία / Περιοχή Παρέμβασης EL61_04.12. / Προτεραιότητα EL61_04.12.11 Κυκλική Οικονομία.**

Σε περίπτωση που δεν τεκμηριώνεται η συνάφεια των επιλέξιμων δαπανών ή μέρος αυτών που ορίζονται ανωτέρω οι σχετικές δαπάνες ή μέρος αυτών (κατά περίπτωση) θα κρίνονται μη επιλέξιμες και θα περικόπτονται.

6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

6.1 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η 7^η Αυγούστου 2025 (ημερομηνία έγκρισης της εξειδίκευσης της δράσης). Δαπάνες που πραγματοποιούνται (ή συμβασιοποιούνται) πριν από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών (ακόμα και αν δεν έχει τιμολογηθεί η σύμβαση) δεν είναι επιλέξιμες.

Ως τυπική ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών ορίζεται η καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης της πράξης, ήτοι **είκοσι τέσσερις (24) μήνες** από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης). Σε κάθε περίπτωση η ανωτέρω ημερομηνία δεν δύναται να είναι πέραν της 31-12-2029.

Το επενδυτικό σχέδιο και κάθε επί μέρους δαπάνη του, για να είναι επιλέξιμο, θα πρέπει τεκμηριωμένα να συνδέεται με τον/ους επιλέξιμο/ους ΚΑΔ της πρόσκλησης που θα οριστεί/ουν ως ΚΑΔ επένδυσης.

Κατά τη διαμόρφωση από την επιχείρηση του προτεινόμενου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού επενδυτικών σχεδίων, είναι υποχρεωτική η σύνδεση των αιτούμενων δαπανών με τις παρακάτω κατηγορίες/υποκατηγορίες επιλέξιμων δαπανών καθώς η τήρηση των ορίων που τίθενται στον παρακάτω πίνακα:

Κωδικός Δαπάνης ΟΠΣΚΕ	Κατηγορίες / Υποκατηγορίες Δαπανών	Επισημάνσεις / Όρια
01.	Δαπάνες προσωπικού	
01.09.	Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Νεοπροσλαμβανόμενου Προσωπικού	Έως 20% του επιχορηγούμενου Π/Υ και έως 30.000 € (Νέο προσωπικό έως 2 ΕΜΕ και έως 15.000 €/ ΕΜΕ) (με χρήση κοινής στήριξης (άρθρο 25 ΚΑΝ ΕΕ 1060/2021))
02.	Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων	
02.05.	Εξοπλισμός για την προστασία του Περιβάλλοντος και Εξοικονόμηση Ενέργειας	
02.22.	Εξοπλισμός κυκλικής οικονομίας	
02.23.	Εξοπλισμός για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών και συστημάτων αποθήκευσης για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και κάλυψη των ιδίων αναγκών (αυτοπαραγωγή)	έως 25% του επιχορηγούμενου Π/Υ
02.06.	Λοιπός Εξοπλισμός επιχείρησης	έως 5% του επιχορηγούμενου Π/Υ
02.19.	Ψηφιακός εξοπλισμός γραφείου	
02.20.	Παραγωγικός & Μηχανολογικός Εξοπλισμός	
02.24.	Ηλεκτρικά Μεταφορικά Μέσα	έως 40% του επιχορηγούμενου Π/Υ και έως

«Αναπτύσσομαι έξυπνα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας»

			100.000€ και έως 50.000€ ανά μεταφορικό μέσο
03.		Δαπάνες για Κτήρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο	
	03.13.	Κτήρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλον χώρος	έως 70% του επιχορηγούμενου Π/Υ
04.		Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών	
	04.08.	Δαπάνες υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης	έως 1.500€
	04.11.	Συμβουλευτική υποστήριξη για την παρακολούθηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	έως 4% του επιχορηγούμενου Π/Υ και έως 5.000€
	04.18.	Υπηρεσίες προμήθειας/χρήσης λογισμικού υπό καθεστώς «Software as a Service», «cloud computing» ή άλλο παρεμφερές αυτού	έως 20% του επιχορηγούμενου Π/Υ
	04.20.	Δαπάνες παροχής υπηρεσιών μελετών ανάπτυξης προϊόντων ή και διεργασιών	έως 10% του επιχορηγούμενου Π/Υ
	04.25.	Πιστοποίηση υπηρεσιών & διαδικασιών σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και λοιπά ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα	έως 3 πιστοποιητικά και έως 10.000€ και έως 5.000€ ανά πιστοποιητικό
	04.26.	Υπηρεσίες Σχεδιασμού Συσκευασίας – Ετικέτας – Branding	έως 7% του επιχορηγούμενου Π/Υ και έως 15.000€
	04.30.	Πνευματική ιδιοκτησία – Ευρεσιτεχνίες – Μεταφορά τεχνογνωσίας	έως 10% του επιχορηγούμενου Π/Υ και έως 20.000 €
06.		Δαπάνες Λογισμικού	
	06.07.	Λογισμικό και δικαιώματα χρήσης (licenses) προγραμμάτων λογισμικού	έως 30% του επιχορηγούμενου Π/Υ
09.		Έμμεσες Δαπάνες	
	09.01.	Έμμεσες Δαπάνες (7% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου)	Υποχρεωτική κατηγορία (με χρήση κοινής στήριξης (άρθρο 25 ΚΑΝ ΕΕ 1060/2021))

Διευκρινίζεται ότι, για τη διαμόρφωση του προϋπολογισμού, τα ανωτέρω ποσά/ποσοστά είναι τα μέγιστα επιλέξιμα για κάθε κατηγορία δαπάνης.

Τα ανωτέρω ποσά/ποσοστά κατηγοριών δαπανών και επιμέρους υποκατηγοριών δαπανών θα πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο της αξιολόγησης/έγκρισης των αιτήσεων χρηματοδότησης, καθώς και κατά το στάδιο της υλοποίησης κατά την αξιολόγηση/έγκριση των υποβληθέντων αιτημάτων τροποποιήσεων του επενδυτικού σχεδίου.

Οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στην Υπουργική Απόφαση «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων των Προγραμμάτων 2021-2027» (ν. 4914/2022 (Α' 61) άρθρο 63, παρ.20), όπως ισχύει.

Σε περίπτωση που, κατά την αξιολόγηση της αίτησης χρηματοδότησης διαπιστωθεί ότι έχουν περιληφθεί σε αυτή δαπάνες που δεν εντάσσονται στις παραπάνω κατηγορίες ή δεν συνδέονται με τη δραστηριότητα της επένδυσης, αυτές κρίνονται ως μη επιχορηγούμενες, με ότι αυτό συνεπάγεται για τον συνολικό επιχορηγούμενο προϋπολογισμό, την τήρηση των ορίων, την δημόσια δαπάνη και την κάλυψη του κατώτατου ορίου που ορίζεται στην ενότητα 6.3. «Προϋπολογισμός έργων - Διάρκεια υλοποίησης».

Σε περίπτωση έγκρισης του σχεδίου, είναι αποκλειστική ευθύνη του δικαιούχου και ελεγκτικό πεδίο του

οργάνου ελέγχου, οι δαπάνες που θα υλοποιηθούν και πιστοποιηθούν να:

- είναι επιλέξιμες,
- έχουν πραγματοποιηθεί και εξοφληθεί κατά τη διάρκεια του χρονικού πλαισίου που προσδιορίζεται στην παρούσα πρόσκληση,
- είναι εύλογες ως προς το κόστος,
- συνάδουν με την/ις δραστηριότητα/ες της επένδυσης,
- τεκμηριώνονται με τα κατάλληλα παραδοτέα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V «Παραδοτέα πιστοποίησης Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου».

6.2 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

01. Δαπάνες προσωπικού

01.09. Πλήρες Μισθολογικό Κόστος Νεοπροσλαμβανόμενου Προσωπικού

Η συγκεκριμένη δαπάνη ενισχύεται με χρήση της κοινής στήριξης - άρθρο 25 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060.

Ετήσια Μονάδα Εργασίας (ΕΜΕ): Η μία (1) ΕΜΕ αντιστοιχεί σε ένα άτομο που εργάστηκε στην επιχείρηση με καθεστώς πλήρους απασχόλησης κατά ένα ημερολογιακό έτος (40 ώρες εβδομαδιαίως επί 52 εβδομάδες/12 μήνες). Η εργασία ενός ατόμου που δεν έχει εργαστεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ή που εργάστηκε με καθεστώς μερικής απασχόλησης ή εποχιακά, υπολογίζεται ως κλάσμα ΕΜΕ.

Επιλέξιμες είναι δαπάνες που αφορούν πρόσληψη νέου προσωπικού υπό τους ακόλουθους όρους:

- Οι εργαζόμενοι (νέο προσωπικό) πρέπει να απασχολούνται στην επιχείρηση με εξαρτημένη απασχόληση (μισθωτή εργασία πλήρους ή μερικής απασχόλησης), η οποία να ξεκινά μετά την ημερομηνία επιλεξιμότητας δαπανών.
- Οι εργαζόμενοι (νέο προσωπικό) να μην είχαν οποιαδήποτε σχέση εξαρτημένης εργασίας με τον δικαιούχο από 1/1/2025 έως την ημερομηνία πρόσληψής τους.
- Όλοι οι υπολογισμοί γίνονται σε ΕΜΕ. Εργαζόμενοι που απασχολούνται με μερική απασχόληση λογίζονται ως κλάσματα ΕΜΕ.
- Μέγιστο επιλέξιμο είναι το ποσό των 15.000€ για μία (1) ΕΜΕ. Σε περίπτωση κλάσματος ΕΜΕ το ποσό προσαρμόζεται αναλογικά.
- Η δαπάνη είναι επιλέξιμη κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης.
- Η ΕΜΕ πιστοποιείται απολογιστικά, με βάση τα στοιχεία απασχόλησης που υποβάλλονται στο αίτημα του δικαιούχου για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της ΕΜΕ.
- Οι επιχορηγούμενες ΕΜΕ πρέπει να είναι πρόσθετες ως προς τις ΕΜΕ της επιχείρησης που αυτή διέθετε το δωδεκάμηνο που προηγείται του μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. Ο έλεγχος της πρόσθετης ΕΜΕ γίνεται σε χρονολογικό διάστημα ακέραιων (ολόκληρων) μηνών και το διάστημα αυτό επιλέγεται από την δικαιούχο επιχείρηση.
- ΕΜΕ μισθωτής εργασίας το κόστος της οποίας επιχορηγείται από άλλο Φορέα (π.χ. ΔΥΠΑ), δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη, αλλά προσμετράται στη διατήρηση προσωπικού. Δεν είναι επιλέξιμο το κόστος εργαζομένου ο οποίος κάνει πρακτική άσκηση σε δικαιούχο επιχείρηση και δεν προσμετράται στην διατήρηση προσωπικού.
- Δεν είναι επιλέξιμη η επιχορήγηση του μισθολογικού κόστους των εταίρων/μετόχων και εργαζομένων που είναι σύζυγοι ή συγγενείς α' και β' βαθμού των εταίρων – μετόχων και των ασκούντων τη διοίκηση/εκπροσώπηση της επιχείρησης, αλλά προσμετρώνται στη διατήρηση προσωπικού, εφόσον περιλαμβάνονται στις καταστάσεις του ΕΡΓΑΝΗ.

- Στο μισθολογικό κόστος του προσωπικού περιλαμβάνονται όλες οι νόμιμες αποδοχές & ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, καθώς και οι υποχρεώσεις της επιχείρησης προς τους φορείς του Δημοσίου, εξαιρουμένης της αποζημίωσης απόλυσης και έκτακτες αποδοχές που δεν προβλέπονται στο θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου ή στη σύμβαση εργασίας ή/και καταβάλλονται κατά περίπτωση (ad hoc, bonus, κ.λπ.).
- Σε περίπτωση που έχουν καταβληθεί οι καθαρές (πληρωτέες) αποδοχές και δεν έχουν αποδοθεί οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές και ο αντίστοιχος φόρος, δύναται να πιστοποιηθούν οι καθαρές αποδοχές υπό τον όρο ότι ο δικαιούχος έχει προβεί σε ρύθμιση των οφειλών του την οποία και εξυπηρετεί.
- Επισημαίνεται ότι απαιτείται η τήρηση της ΚΥΑ 8233/27-3-2025 (ΦΕΚ 1476/τΒ/27-3-2025) «Καθορισμός νομοθετημένου κατώτατου μισθού και κατώτατου ημερομισθίου για τους υπαλλήλους και τους εργατοτεχνίτες όλης της χώρας».

02. Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων

Στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν στην προμήθεια, μεταφορά και εγκατάσταση νέων σύγχρονων μηχανημάτων και εξοπλισμού, εξοπλισμού για την προστασία του περιβάλλοντος και την εξοικονόμηση ενέργειας, εξοπλισμού κυκλικής οικονομίας, καθώς και προμήθεια ηλεκτρικών μεταφορικών μέσων.

02.05. Εξοπλισμός για την προστασία του Περιβάλλοντος και Εξοικονόμηση Ενέργειας

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν στην προμήθεια, μεταφορά, εγκατάσταση και λειτουργία, εξοπλισμού και στοχεύουν στην προστασία του περιβάλλοντος καθώς και στην εξοικονόμηση ενέργειας, όπως ενδεικτικά :

- Προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων θέρμανσης ή και ψύξης (πχ αντλίες θερμότητας, κλιματιστικά inverter), παροχής ζεστού νερού χρήσης (πχ θερμαντήρες νερού), καθώς και μονάδων εξαερισμού ενεργειακής σήμανσης A+ έως A+++ (με βάση την παλαιά ενεργειακή ετικέτα κλίμακας A+++ έως D) ή C έως A (με βάση τη νέα ενεργειακή ετικέτα κλίμακας A έως G).
- Προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων ανάκτησης ενέργειας από την λειτουργία παραγωγικού και μη παραγωγικού μηχανολογικού εξοπλισμού.
- Αντικατάσταση / εγκατάσταση μονώσεων σωληνώσεων – δικτύων – δεξαμενών για μείωση απωλειών.
- Προμήθεια και εγκατάσταση συμπιεστών, ψυκτικών συγκροτημάτων, καυστήρων / λεβήτων, φούρνων, κλιβάνων υψηλής ενεργειακής απόδοσης ή/και οικολογικού σχεδιασμού (Ecodesign).
- Προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος διαχείρισης ενέργειας EMS για τους χώρους παραγωγής / αποθήκευσης.
- Προμήθεια ηλεκτρικών / ηλεκτρονικών συσκευών (για παράδειγμα: ψυγεία για εμπορική χρήση, επαγγελματικά ψυγεία αποθήκευσης, πλυντήρια πιάτων, πλυντήρια ρούχων, τηλεοράσεις, λαμπτήρες και λάμπες) ενεργειακής σήμανσης A+ έως A+++ (με βάση την παλαιά ενεργειακή ετικέτα κλίμακας A+++ έως D) ή C έως A (με βάση τη νέα ενεργειακή ετικέτα κλίμακας A έως G).
- Εξοπλισμός και εργασίες αναβάθμισης της ενεργειακής απόδοσης του συστήματος κλιματισμού.
- Αντιστάθμιση άεργου ισχύος ηλεκτρικών καταναλώσεων.
- Εξοπλισμός και εργασίες αναβάθμισης συστήματος και ελέγχου φωτισμού στους χώρους της επιχείρησης.
- Εγκατάσταση μονάδων φόρτισης ηλεκτροκίνητων μηχανημάτων.

Επισημάνσεις:

- Στην υποκατηγορία αυτή μπορεί να γίνει αποδεκτός και ανάλογος εξοπλισμός που δεν αναγράφεται ανωτέρω με την προϋπόθεση ότι τεκμηριώνεται η συμβολή του στην βελτίωση της

«Αναπτύσσονται έξυπνα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας»

ενεργειακής απόδοσης /εξοικονόμησης ενέργειας από τεχνική έκθεση αρμόδιου μηχανικού η οποία υποβάλλεται μαζί με την προσφορά για τη σχετική δαπάνη.

- Στην υποκατηγορία αυτή δεν περιλαμβάνεται ο νέος καθαρά μηχανολογικός παραγωγικός εξοπλισμός, ο οποίος εμπίπτει στην υποκατηγορία δαπάνης 02.20.

02.22. Εξοπλισμός κυκλικής οικονομίας

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που στοχεύουν στην ελαχιστοποίηση και εξοικονόμηση πόρων, αξιοποιώντας πρακτικές επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης πρώτων υλών ώστε η χρήση των υλικών να γίνεται εφικτή για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, με παράλληλη ελαχιστοποίηση της χρήσης φυσικών πόρων, όπως ενδεικτικά :

- Προμήθεια και εγκατάσταση συστημάτων για τη διαχείριση των υγρών & στερεών αποβλήτων, για τον περιορισμό της ρύπανσης του εδάφους, υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας.
- Προμήθεια εξοπλισμού και εργασίες για τη μείωση αέριων ρύπων και όχλησης.
- Προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού για μείωση κατανάλωσης και απώλειες νερού.
- Προμήθεια / Αναβάθμιση εξοπλισμού για Ανακύκλωση, όπως :
 - Κάδους απορριμμάτων μηχανικής αποκομιδής,
 - Μεταλλικός συμπίεστης απορριμμάτων (Press-container/Baler),
 - Εξοπλισμός διαχωρισμού και διαλογής ύλης (π.χ. centrifuge separator),
 - Βιομηχανικοί κάδοι κομποστοποίησης οργανικής ύλης.
- Προμήθεια /Αναβάθμιση εξοπλισμού για Μείωση ελαττωματικών προϊόντων, όπως:
 - Μηχανήματα x-ray ελέγχου παραγωγής,
 - Εξοπλισμός συσσωμάτωσης και αναδιαμόρφωση υλικών (agglomeration machine),
 - Τεμαχιστές απορριμμάτων.
- Προμήθεια /Αναβάθμιση εξοπλισμού για βελτιστοποίηση κατανάλωσης υδάτινων πόρων/επανάχρηση νερού, όπως:
 - Συστήματα φιλτραρίσματος νερού (ώσμωση, αφαλάτωση κ.λπ.),
 - Έξυπνα συστήματα εξοικονόμησης νερού (φωτοκύτταρα, βαλβίδες ελέγχου ροής, ρυθμιστές τύπου φλοτέρ, αμμόφιλτρα, ελαιδιαχωριστές).

Επισημάνσεις:

- Στην υποκατηγορία αυτή μπορεί να γίνει αποδεκτός και ανάλογος εξοπλισμός που δεν αναγράφεται ανωτέρω με την προϋπόθεση ότι τεκμηριώνεται η ελαχιστοποίηση και εξοικονόμηση πόρων, αξιοποιώντας πρακτικές επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης πρώτων υλών ώστε η χρήση των υλικών να γίνεται εφικτή για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, με παράλληλη ελαχιστοποίηση της χρήσης φυσικών πόρων, από τεχνική έκθεση αρμόδιου μηχανικού η οποία υποβάλλεται μαζί με την προσφορά για τη σχετική δαπάνη.

02.23. Εξοπλισμός για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών και συστημάτων αποθήκευσης για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και κάλυψη των ιδίων αναγκών (αυτοπαραγωγή)

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν στην προμήθεια, μεταφορά, εγκατάσταση και λειτουργία, εξοπλισμού φωτοβολταϊκών σταθμών και συστημάτων αποθήκευσης για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και κάλυψη των ιδίων αναγκών **(αυτοπαραγωγή) και συγκεκριμένα :**

- Προμήθεια και εγκατάσταση φωτοβολταϊκού σταθμού εγκατεστημένης ισχύος έως 10kW, για την κάλυψη των ιδίων αναγκών (αυτοπαραγωγή) και συστήματος αποθήκευσης ενέργειας, με κατ' ελάχιστο ωφέλιμη χωρητικότητα ίση με την ισχύ του σταθμού για μία ώρα.
- Έξυπνοι μετρητές ενέργειας και τηλεμετρία (smart metering).

Επισημάνσεις:

- Για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από εγκατάσταση φωτοβολταϊκού σταθμού με σύστημα αποθήκευσης, απαιτείται:

«Αναπτύσσομαι έξυπνα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας»

- να εξασφαλιστούν, εφόσον απαιτούνται, οι κατάλληλες αδειοδοτήσεις τόσο για την υλοποίηση όσο και για τη λειτουργία του φωτοβολταϊκού σταθμού και του συστήματος αποθήκευσης,
- η εγκατεστημένη ισχύς παραγωγής φωτοβολταϊκού σταθμού δεν μπορεί να υπερβαίνει το άθροισμα των ηλεκτρικών καταναλώσεων της επιχείρησης, όπως αυτό προκύπτει από την ηλεκτρομηχανολογική μελέτη της εγκατάστασης στην οποία εγκαθίσταται ο υπό ένταξη φωτοβολταϊκός σταθμός, από την άδεια λειτουργίας της επιχείρησης, ή/και από βεβαίωση και λοιπά κατάλληλα στοιχεία τεκμηρίωσης από αρμόδιο προς τούτο πρόσωπο/φορέα, και σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 10kW.
- Η ωφέλιμη χωρητικότητα του συστήματος αποθήκευσης πρέπει να είναι κατ' ελάχιστο ίση με την ισχύ του σταθμού για μία ώρα.
- Οι ενισχύσεις χορηγούνται αποκλειστικά και μόνο σε νέους φωτοβολταϊκούς σταθμούς και νέα συστήματα αποθήκευσης.

02.06. Λοιπός Εξοπλισμός επιχείρησης

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν την προμήθεια υποστηρικτικού για την επιχείρηση εξοπλισμού, όπως :

- Έπιπλα γραφείου,
- Συστήματα ασφάλειας και πυρασφάλειας κ.λπ.

02.19. Ψηφιακός εξοπλισμός γραφείου

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν στην προμήθεια, εγκατάσταση και λειτουργία νέου ψηφιακού εξοπλισμού, με στόχο να αξιοποιηθούν οι νέες τεχνολογίες και να εφαρμοστούν τόσο στο σύνολο των υπηρεσιών που προσφέρονται, όσο και στην οργάνωση, τη λειτουργία και τις διαδικασίες της επιχείρησης, όπως :

- Εξοπλισμός για τη φιλοξενία εφαρμογών-λογισμικού εντός της επιχείρησης (Servers).
- Εξοπλισμός Ενσύρματου ή/ και Ασύρματου Δικτύου & καλωδίωση.
- Συστήματα διαχείρισης ήχου, βίντεο και εικόνας.
- Συστήματα και εργαλεία ηλεκτρονικής ασφάλειας.
- 3D εκτυπωτές.
- Ψηφιακός εξοπλισμός γραφείου (Η/Υ και περιφερειακά, σαρωτής, εκτυπωτής, ψηφιακό τηλεφωνικό κέντρο κλπ),
- Μικρο-οπτικο-ηλεκτρο-μηχανικά συστήματα και ολοκληρωμένα οπτικά (πηγές laser, οπτικά στοιχεία ανιχνευτές).
- Εξοπλισμός τήρησης αντιγράφων ασφαλείας.

Επισημαίνεται ότι δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε προμήθεια tablets και κινητών τηλεφώνων.

02.20. Παραγωγικός & Μηχανολογικός Εξοπλισμός

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν στην προμήθεια, μεταφορά εγκατάσταση και λειτουργία, νέων σύγχρονων μηχανημάτων κάθε μορφής που στοχεύουν στον εκσυγχρονισμό και στην ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων προϊόντων ή/και υπηρεσιών της ενισχυόμενης επιχείρησης, ή / και την επέκταση της παραγωγικής δραστηριότητας της όπως :

- Προμήθεια μηχανημάτων και εξοπλισμού για τους χώρους παραγωγής, αποθήκευσης, διάθεσης προϊόντων και χώρους παροχής υπηρεσιών.
- Προμήθεια εξοπλισμού που είναι απαραίτητος για την άσκηση της δραστηριότητας της επένδυσης.
- Προμήθεια συστημάτων αυτόματης σήμανσης, ιχνηλασιμότητας, κοστολόγησης και τιμολόγησης προϊόντων – εκσυγχρονισμού της εφοδιαστικής αλυσίδας.

- Προμήθεια μηχανημάτων έργου, ηλεκτροκίνητων ή πεζού χειριστή ανυψωτικών και περονοφόρων παντός τύπου, όπως τύπου ΚΛΑΡΚ.
- Προμήθεια εξοπλισμού που προορίζεται για εργαστηριακές μετρήσεις, δοκιμές και αναλύσεις, με την προϋπόθεση ότι ο εξοπλισμός αυτός δεν χρησιμοποιείται για ερευνητικούς σκοπούς.
- Προμήθεια εξοπλισμού διενέργειας ποιοτικού ελέγχου/ διασφάλισης ποιότητας/ διασφάλισης συμμόρφωσης με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και προαιρετικά ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα.

Δεν είναι επιλέξιμη η δαπάνη για αγορά/χρηματοδοτική μίσθωση πλοίων/σκαφών παντός τύπου.

02.24. Ηλεκτρικά Μεταφορικά Μέσα

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν σε προμήθεια αυτοκινούμενων **ηλεκτρικών** οχημάτων για την κάλυψη αποκλειστικά των αναγκών της επιχείρησης.

Το μεταφορικό μέσο θα πρέπει να είναι καινούργιο, αμεταχειριστο και στην κυριότητα της επιχείρησης (δε θα πρέπει να υπάρχει παρακράτηση στην άδεια κυκλοφορίας). Επίσης θα πρέπει να είναι:

- είτε επαγγελματικής χρήσης,
- είτε μικτής χρήσης έως εννέα (9) θέσεων και να χρησιμοποιείται για την μεταφορά πελατών χωρίς κόμιστρο ή/και εξοπλισμού/υλικών.

Η προμήθεια του μεταφορικού μέσου θα πρέπει να δικαιολογείται από την δραστηριότητα που ασκεί η επιχείρηση και να μην προορίζεται για μίσθωση.

Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας δαπανών Κατηγορίας 02.

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που περιλαμβάνονται συνολικά στην κατηγορία 02. θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- Ο προμηθευόμενος εξοπλισμός να εξυπηρετεί άμεσα τη λειτουργία της επιχείρησης, να είναι σύγχρονης τεχνολογίας, καινούργιος, αμεταχειριστος και στην κυριότητα της επιχείρησης.
- Ο προμηθευόμενος εξοπλισμός θα πρέπει να αποτελεί πάγιο στοιχείο για την επιχείρηση. *Πάγιο στοιχείο θεωρείται κάθε στοιχείο το οποίο με κατάλληλη χρήση και συντήρηση έχει ωφέλιμη διάρκεια χρήσης μεγαλύτερη του ενός έτους, διατηρεί το αρχικό του σχήμα και εμφάνιση κατά τη χρήση, δεν χάνει την ταυτότητά του με ενσωμάτωση σε άλλο ή πιο σύνθετο στοιχείο και καταχωρίζεται στο μητρώο παγίων και δέχεται αποσβέσεις.*
- Ο προμηθευόμενος εξοπλισμός να περιγράφεται αναλυτικά, με τεχνικές προδιαγραφές, να τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα της χρήσης του (να συνάδει με το αντικείμενο της επιχείρησης) και το εύλογο του κόστους απόκτησής του.
- Τα ηλεκτρομηχανολογικά συστήματα, για τα οποία υφίσταται σχετική υποχρέωση από την κείμενη νομοθεσία, θα πρέπει να φέρουν σήμανση CE (Ευρωπαϊκής Ένωσης).
- Οι δαπάνες προμήθειας πρόσθετων εξαρτημάτων είναι επιλέξιμες, εφόσον αυτά είναι παρελκόμενα του κυρίως εξοπλισμού που περιλαμβάνεται στην επένδυση, αποτελούν δηλαδή αναπόσπαστο τμήμα του και είναι απαραίτητα για την παραγωγική λειτουργία του σύμφωνα με τους όρους προμήθειας του εξοπλισμού που προσφέρει ο προμηθευτής. Δεν είναι επιλέξιμα εξαρτήματα που αποτελούν απλή αντικατάσταση υφιστάμενου εξαρτήματος (ανταλλακτικά).
- Η δαπάνη χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού θεωρείται επιλέξιμη μόνο όταν ο εκμισθωτής μπορεί να συνάψει συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1665/1986 (ΦΕΚ 194 Α'), όπως ισχύει, **με υποχρέωση αγοράς του εξοπλισμού μετά τη λήξη της μίσθωσης** και σε κάθε περίπτωση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 27 της Απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων 114947/1.12.2022 «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας

δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027», όπως ισχύει.

- Για δαπάνες οι οποίες εντάσσονται στην παρούσα κατηγορία αλλά δεν δύναται η απόσπαση τους από τον τόπο υλοποίησης της επένδυσης, χωρίς αυτές να χάσουν μέρος ή το σύνολο της αξίας τους (π.χ. δαπάνες προμήθειας και εγκατάστασης εξοπλισμού γεωθερμίας, συστήματος θέρμανσης, κεντρικού κλιματισμού, ασφαλείας, παραγωγής ενέργειας κ.λπ.), θα πρέπει να υπάρχει ιδιοκτησία ή παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον έξι (6) ετών. Η ιδιοκτησία, η μίσθωση, η σύσταση επικαρπίας ή η παραχώρηση χρήσης θα πρέπει να καταδεικνύεται πριν την καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης.

Δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες :

- Δαπάνες συντήρησης, επισκευής και αντικατάστασης εξοπλισμού που χρησιμοποιείται ήδη από την επιχείρηση.
- Δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, φόρους, τέλη, έξοδα αμοιβών εκτελωνιστή και εκτελωνισμού και χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές.
- Δαπάνες που αφορούν σε προμήθεια tablets, κινητών τηλεφώνων.
- Δαπάνες που αφορούν σε προμήθεια τηλεοράσεων για όλες τις δραστηριότητες, πλην τουριστικών καταλυμάτων.
- Δαπάνες προμήθειας αναλωσίμων υλικών.
- Δαπάνη για απόκτηση ΙΧ επιβατικών οχημάτων.
- Προμήθεια οχήματος που έχει επιδοτηθεί από οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα (π.χ. Κινούμαι ηλεκτρικά).
- Προμήθεια πλωτών μέσων (πλοίων/σκαφών) παντός τύπου.
- Προμήθεια πάσης φύσεως μηχανημάτων / εξοπλισμού που για τη λειτουργία τους απαιτείται η καύση ορυκτών καυσίμων (πετρέλαιο, βενζίνη, φυσικό αέριο κ.λπ.). Σημειώνεται ότι και τα Plug-In Hybrid οχήματα δεν είναι επιλέξιμα, διότι κινούνται και με την χρήση ορυκτών καυσίμων.

03. Δαπάνες για Κτήρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο

03.13. Κτίρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλον χώρος

Επιλέξιμες είναι κάθε μορφής εργασίες για ανέγερση, κατασκευή, επέκταση, αναβάθμιση και διαμόρφωση κτιριακών υποδομών και λοιπών εγκαταστάσεων, εγκαταστάσεις για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία και στα εμποδιζόμενα άτομα, καθώς και κάθε μορφής εργασίες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου της ενισχυόμενης επιχείρησης. Στις επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνεται το κόστος υλικών και εργασιών.

Στη συγκεκριμένη υποκατηγορία δύνανται ενδεικτικά να περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν σε :

- κτιριακές εργασίες, ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες, εγκατάσταση δικτύων και ειδικές εγκαταστάσεις, στους χώρους παραγωγής, αποθήκευσης και διάθεσης προϊόντων, εργαστηριακούς χώρους, χώρους παροχής υπηρεσιών και χώρους διοίκησης της επιχείρησης,
- εργασίες προμήθειας και εγκατάστασης συστημάτων αυτοματοποίησης και ποιοτικού ελέγχου που συνδέονται πάγια με τις κτιριακές υποδομές με τρόπο μόνιμο και σταθερό, ώστε ο διαχωρισμός τους να μην είναι εφικτός για χρήση σε άλλο χώρο,
- κατασκευές, διαμορφώσεις, επεκτάσεις, διαρρυθμίσεις των κτιριακών εγκαταστάσεων που

«Αναπτύσσομαι έξυπνα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας»

αποβλέπουν στη διευκόλυνση πρόσβασης των ΑμΕΑ, σύμφωνα με τις Οδηγίες Σχεδιασμού για ΑμΕΑ «Σχεδιάζοντας για όλους» του ΥΠΕΚΑ,

- κτιριακές παρεμβάσεις για την προστασία του Περιβάλλοντος και την Εξοικονόμηση Ενέργειας, Ύδατος καθώς και Επεξεργασίας Αποβλήτων,
- εργασίες βελτίωσης, αναβάθμισης και διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας δαπανών Κατηγορίας 03.

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας 03. θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- Θα πρέπει να βεβαιωθεί ότι έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις και αδειοδοτήσεις για τις εργασίες ή σε περίπτωση που δεν απαιτούνται θα πρέπει να υποβάλλεται η ηλεκτρονική βεβαίωση αρμόδιου μηχανικού ότι δεν απαιτείται κάποιου είδους έγκριση, όπως ορίζει η κείμενη νομοθεσία (άρθρο 52 Ν4759/9-12-2020/ ΦΕΚ Α245). Σε διαφορετική περίπτωση οι δαπάνες θα κρίνονται μη επιλέξιμες.
- Εφόσον απαιτείται από την κείμενη νομοθεσία, οι δαπάνες εργασιών πρέπει να συνοδεύονται από τα προβλεπόμενα συμφωνητικά κατατεθειμένα στην αρμόδια ΔΟΥ.
- Να υπάρχει ιδιοκτησία ή παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον έξι (6) ετών. Η περίοδος της εξαετίας υπολογίζεται από την ημερομηνία προκήρυξης της δράσης. Η ιδιοκτησία, η μίσθωση, η σύσταση επικαρπίας ή η παραχώρηση χρήσης θα πρέπει να καταδεικνύεται πριν την καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης. Ειδικά για ανέγερση/επέκταση κτιρίου σε μισθωμένο ακίνητο, το συμφωνητικό μίσθωσης πρέπει να αφορά χρονικό διάστημα τουλάχιστον οχτώ (8) ετών από την ημερομηνία προκήρυξης της δράσης.
- Να αποτελούν πάγια στοιχεία και να είναι καταχωρημένες στο μητρώο παγίων της επιχείρησης.

Δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες :

- Η αγορά οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων.
- Οι εργοδοτικές εισφορές για κατασκευαστικές εργασίες και οι δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, φόρους, τέλη, κλπ.
- Δαπάνες, για τις οποίες προσκομίζονται προς πιστοποίηση πάσης φύσεως παραστατικά αυτοτιμολόγησης (αποδείξεις δαπανών, τιμολόγια αυτοπαράδοσης κ.α), καθώς και τίτλοι κτήσης.
- Δαπάνες για την έκδοση αδειών.

04. Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών

Στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, δαπάνες υπηρεσιών προμήθειας / χρήσης Λογισμικού – Εξοπλισμού, δαπάνες υπηρεσιών, πιστοποίησης, σχεδιασμού, κατοχύρωσης ή μεταφοράς τεχνογνωσίας κ.λπ.

Αναλυτικότερα ανά υποκατηγορία δαπάνης :

04.08. Δαπάνες υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης

Επιλέξιμη είναι η δαπάνη σύνταξης και υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης υπό τους όρους:

- Θα πρέπει να συνδέεται αποκλειστικά με την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στην παρούσα.
- Για κάθε συμβουλευτική υπηρεσία πρέπει να υπάρχει σχετική σύμβαση με την επιχείρηση κατατεθειμένη στη Δ.Ο.Υ.

04.09. Κόστος συμβουλευτικών υπηρεσιών που παρέχονται από εξωτερικούς συμβούλους

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν συμβουλευτικές υπηρεσίες για την παρακολούθηση και διαχείριση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, έως την αποπληρωμή του, υπό τους ακόλουθους όρους:

- Το χρονικό διάστημα παροχής της υπηρεσίας υπολογίζεται μέχρι την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της επένδυσης. Δεν είναι δυνατή η πιστοποίησή τους εξ' ολοκλήρου σε αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης. Ειδικότερα κατά την υποβολή του υποχρεωτικού αιτήματος επαλήθευσης, εφόσον αποτελεί ενδιάμεσο, η σχετική δαπάνη δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη του 50% της εγκεκριμένης δαπάνης.
- Δεν πρέπει να αποτελούν συνεχή ή περιοδική δραστηριότητα ούτε να συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης, όπως τακτικές υπηρεσίες παροχής λογιστικών /φορολογικών και νομικών συμβουλών ή διαφημιστικές υπηρεσίες.
- Για κάθε συμβουλευτική υπηρεσία πρέπει να υπάρχει σχετική σύμβαση με την επιχείρηση κατατεθειμένη στη Δ.Ο.Υ.

04.18. Υπηρεσίες προμήθειας/χρήσης λογισμικού υπό καθεστώς «Software as a Service», «cloud computing» ή άλλο παρεμφερές αυτού

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν σε :

- Υπηρεσίες προμήθειας / χρήσης λογισμικού υπό καθεστώς υπηρεσίας (π.χ. Software as a service (SaaS), Cloud as a Service (CaaS)).
- Υπηρεσίες προμήθειας / χρήσης εξοπλισμού υπό καθεστώς υπηρεσίας (π.χ. Hardware as a service (HaaS), Equipment as a Service (EaaS)).

Υπό τους ακόλουθους όρους :

- Επιλέξιμο είναι μόνο το κόστος της υπηρεσίας που παρέχεται κατά το διάστημα επιλεξιμότητας δαπανών.
- Δεν είναι επιλέξιμη η ανανέωση συνδρομής σε υπηρεσία που ήδη χρησιμοποιείται.

04.20. Δαπάνες παροχής υπηρεσιών μελετών ανάπτυξης προϊόντων ή και διεργασιών

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν έρευνα, μελέτες και δοκιμές για την ανάπτυξη νέου ή διαφοροποιημένου προϊόντος / υπηρεσίας / διεργασίας, με βελτιωμένα χαρακτηριστικά υπό τους ακόλουθους όρους :

- Σχετίζονται άμεσα με το στόχο του επενδυτικού σχεδίου.
- Καταλήγουν σε ανάπτυξη πρωτότυπου προϊόντος / τυποποίηση νέας υπηρεσίας / διεργασίας.
- Για την πιστοποίηση των συγκεκριμένων δαπανών θα πρέπει να τεκμηριώνεται μέσω ξεκάθਾਰου παραδοτέου η επίτευξη του στόχου τους για την επιχείρηση (δηλαδή ανάπτυξη νέου ή διαφοροποιημένου προϊόντος / υπηρεσίας / διεργασίας, με βελτιωμένα χαρακτηριστικά, εμπορικά αξιολογήσιμο).

04.25. Πιστοποίηση υπηρεσιών & διαδικασιών σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και λοιπά ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν :

- επιθεώρηση και πιστοποίηση συστημάτων διαχείρισης σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και λοιπά ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα από διαπιστευμένους φορείς εσωτερικού ή εξωτερικού,
- πιστοποίηση και συμμόρφωση **προϊόντων/υπηρεσιών** σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και προαιρετικά πρότυπα ευρωπαϊκών χωρών ή /και χωρών εκτός Ε.Ε. από διαπιστευμένους φορείς εσωτερικού ή εξωτερικού,

- κατοχύρωση σήματος CE, εξειδικευμένα ευρωπαϊκά ή / και διεθνή σήματα (π.χ ecolabel),
- συμβουλευτικές υπηρεσίες μελετών για την προετοιμασία της επιχείρησης,
- δοκιμές και έλεγχοι ποιότητας προϊόντων.

Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες μελετών, καθώς και οι προπαρασκευαστικές ενέργειες (δοκιμές, επιθεωρήσεις, αιτήσεις κλπ), είναι επιλέξιμες αποκλειστικά και μόνο στην περίπτωση που καταλήγουν σε λήψη της ζητούμενης πιστοποίησης/σήματος/διαπίστευσης. Το σχετικό πιστοποιητικό θα πρέπει να έχει εκδοθεί έως την ημερομηνία της ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου ή να τεκμηριώνεται αποδεδειγμένα ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την έκδοσή του, ήτοι να έχει ολοκληρωθεί θετικά η επιθεώρηση πιστοποίησης.

Δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες που πραγματοποιούνται για ανανέωση υπάρχουσας πιστοποίησης.

04.26. Υπηρεσίες Σχεδιασμού Συσκευασίας – Ετικέτας – Branding

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν συμβουλευτικές υπηρεσίες/μελέτη για το σχεδιασμό συσκευασίας, ετικέτας, brand της επιχείρησης - εταιρικής ταυτότητας.

Οι δαπάνες είναι επιλέξιμες αποκλειστικά και μόνο στην περίπτωση που καταλήγουν σε νέα συσκευασία / ετικέτα / εταιρική ταυτότητα.

04.30. Πνευματική ιδιοκτησία – Ευρεσιτεχνίες – Μεταφορά τεχνογνωσίας

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν :

- Ενέργειες για την κατοχύρωση ευρεσιτεχνιών και την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.
- Ενέργειες για την κατοχύρωση Σήματος.
- Απόκτηση, μεταφορά και χρήση δικαιωμάτων τεχνογνωσίας ή και αδειών εκμετάλλευσης για την υλοποίηση του προτεινόμενου έργου.

Επισημαίνεται ότι :

- Οι δαπάνες που σχετίζονται με τις ενέργειες για την κατοχύρωση ευρεσιτεχνιών και την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας καθώς και την κατοχύρωση σήματος είναι επιλέξιμες αποκλειστικά και μόνο στην περίπτωση που καταλήγουν σε λήψη της ζητούμενης κατοχύρωσης / σήματος. Ειδικότερα, οι εν λόγω δαπάνες είναι επιλέξιμες με την προϋπόθεση ότι κατά την τελική επαλήθευση /πιστοποίηση προσκομίζεται το σχετικό πιστοποιητικό που εκδίδεται από τους αρμόδιους φορείς, το οποίο θα πρέπει να έχει εκδοθεί έως την ημερομηνία της ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου ή να τεκμηριώνεται αποδεδειγμένα ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την έκδοσή του, ήτοι να έχει ολοκληρωθεί θετικά η αξιολόγηση του φακέλου.
- Οι δαπάνες για απόκτηση, μεταφορά και χρήση δικαιωμάτων τεχνογνωσίας ή και αδειών εκμετάλλευσης για την υλοποίηση του προτεινόμενου έργου, αφορούν το σύνολο των ενεργειών που θα πραγματοποιηθούν για την απόκτηση, προστασία, μεταφορά και χρήση και εκμετάλλευση της απαιτούμενης τεχνογνωσίας (π.χ. αγορά δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, τεχνογνωσίας, μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων, αγορά προτύπων ή αδειών εκμετάλλευσης προτύπων κλπ.) για την υλοποίηση των προτεινόμενων έργων. Με την απόκτηση των δικαιωμάτων τεχνογνωσίας η επιχείρηση πρέπει να μπορεί να εγγράψει την εν λόγω δαπάνη στο μητρώο παγίων κατά τα προβλεπόμενα στην εθνική φορολογική νομοθεσία.
- Η διαδικασία επικύρωσης – προστασίας ευρεσιτεχνιών θα πρέπει να ολοκληρωθεί εντός της περιόδου υλοποίησης του έργου.

Επισημαίνεται ότι δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη το κόστος για τη διατήρηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας δαπανών Κατηγορίας 04.

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που περιλαμβάνονται συνολικά στην κατηγορία 04. θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- Να αφορούν τη δραστηριότητα της επένδυσης και να υλοποιούνται στο χρονικό διάστημα επιλεξιμότητας δαπανών.
- Να είναι καταχωρημένες στο μητρώο παγίων, στο μέτρο που χαρακτηρίζονται ως άυλα πάγια και προβλέπεται η εγγραφή τους.
- Οι πιθανές δαπάνες διαμονής, μετακίνησης και λοιπές δαπάνες ταξιδιών των μελετητών/ερευνητών/συμβούλων περιλαμβάνονται στη συνολική αμοιβή τους και δεν είναι επιλέξιμες ως διακριτές δαπάνες.

06. Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών**06.07. Λογισμικό και δικαιώματα χρήσης (licenses) προγραμμάτων λογισμικού**

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν προμήθεια, εγκατάσταση, παραμετροποίηση και εκπαίδευση επί του λογισμικού, που συνδέεται με την δραστηριότητα της επένδυσης και είναι απαραίτητο για την άσκηση αυτής. Δύνανται ενδεικτικά να περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν σε:

- Εξειδικευμένο λογισμικό για την βελτιστοποίηση της παραγωγής και των επιχειρηματικών διεργασιών.
- Λογισμικά προσομοίωσης και τρισδιάστατης μοντελοποίησης.
- Λογισμικά διαχείρισης και ανάλυσης δεδομένων.
- Εφαρμογές γραφείου και διαχείρισης εγγράφων.
- Ανάπτυξη ηλεκτρονικού καταστήματος (e-shop), το οποίο θα πρέπει να είναι διαθέσιμο σε τουλάχιστον ακόμη μια γλώσσα, πέραν της ελληνικής, και να προσφέρει ευκολία χρήσης και πρόσβασης μέσω έξυπνων συσκευών (κινητά – tablets κτλ).
- Ανάπτυξη εφαρμογών για έξυπνες κινητές συσκευές.
- Αρχική παραμετροποίηση του λογισμικού, παροχή υπηρεσιών υποστήριξης για μέχρι ένα (1) έτος από το χρόνο προμήθειας και παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης στη χρήση του, υπό την προϋπόθεση ότι παρέχονται από τον ίδιο προμηθευτή και δεν υπερβαίνουν το 40% του κόστους προμήθειας του λογισμικού.

Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας δαπανών Κατηγορίας 06.

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας 06 θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- Το προμηθευόμενο λογισμικό να εξυπηρετεί άμεσα τη λειτουργία της επιχείρησης, να είναι σύγχρονης τεχνολογίας, καινούριο και η επιχείρηση να είναι νόμιμος κάτοχος της άδειας χρήσης αυτού.
- Το προμηθευόμενο λογισμικό να περιγράφεται αναλυτικά, με τεχνικές προδιαγραφές, να τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα της χρήσης του και το κόστος απόκτησής του.
- Το προμηθευόμενο λογισμικό, συμπεριλαμβανομένης και της αντίστοιχης αρχικής παραμετροποίησης του, να μπορεί να χαρακτηριστεί ως άυλο στοιχείο ενεργητικού - σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα- να επιδέχεται αποσβέσεων και να είναι καταχωρημένο στο μητρώο παγίων.
- Το προμηθευόμενο λογισμικό πρέπει να αγοράζεται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από

τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή.

- Σε περίπτωση που ο Δικαιούχος επιλέξει την υλοποίηση ηλεκτρονικού καταστήματος (e-shop), ή την ανάπτυξη εφαρμογών για έξυπνες συσκευές, οι προαναφερθείσες εφαρμογές θα πρέπει να είναι σε διαθέσιμες σε μία (1) τουλάχιστον γλώσσα πέραν της ελληνικής, θα πρέπει να παρέχεται ευκολία χρήσης και πρόσβασης μέσω κινητών συσκευών. Επιπλέον για το e-shop θα πρέπει να παρέχει τις εξής δυνατότητες: παραγγελιοληψίας, άμεσος έλεγχος διαθεσιμότητας και ηλεκτρονική πληρωμή.
- Σε περίπτωση αγοράς ή και ανάπτυξης λογισμικού/εφαρμογών που απευθύνεται σε πελατειακό κοινό, θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα να εξυπηρετεί τις ανάγκες ατόμων με αναπηρία σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο Web Content Accessibility Guidelines (WCAG), έκδοση 2.1 σε επίπεδο AA (οι δαπάνες μετατροπής είναι επιλέξιμες).

Δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες :

- Το κόστος ανανέωσης υφιστάμενου λογισμικού. Η προσθήκη module για αναβάθμιση υφιστάμενου λογισμικού είναι επιλέξιμη μόνο αν περιγράφεται διακριτά στο παραστατικό αγοράς.
- Οι υπηρεσίες ανάπτυξης λογισμικού που γίνονται με ίδια μέσα του δικαιούχου (ιδιοπαραγωγή λογισμικού).
- Η ανάπτυξη/αναβάθμιση ιστοσελίδας.

09. Έμμεσες Δαπάνες

09.01. Έμμεσες Δαπάνες (7% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου)

Κατά το χρονικό διάστημα υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμες έμμεσες δαπάνες, οι οποίες περιλαμβάνονται στο συνολικό επιχορηγούμενο Π/Υ του επενδυτικού σχεδίου και υπολογίζονται με βάση σταθερό συντελεστή 7% επί των άμεσων επιλέξιμων δαπανών της πράξης, σύμφωνα με το Άρθρο 54 του Καν. 1060/2021 και με τη χρήση κοινής στήριξης (άρθρο 25 ΚΑΝ ΕΕ 1060/2021).

Η συγκεκριμένη κατηγορία δαπάνης δεν απαιτεί την προσκόμιση παραστατικών, καταβάλλεται αναλογικά με κάθε πληρωμή και το αναλογούν ύψος αυτής οριστικοποιείται κατά το στάδιο της τελικής πιστοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.

Επισημαίνεται ότι η συγκεκριμένη κατηγορία **δαπάνης θα πρέπει να περιλαμβάνεται υποχρεωτικά στο επενδυτικό σχέδιο** και θα ελέγχεται από το ΟΠΣΚΕ αν τηρείται το ποσοστό 7% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου.

Γενικές επισημάνσεις για όλες τις κατηγορίες δαπανών

1. Οι επιλέξιμες δαπάνες λαμβάνουν ενίσχυση με τη μορφή της επιχορήγησης και στη βάση του πραγματικού κόστους (πλην των έμμεσων). Ως πραγματικές νοούνται οι δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί για την υλοποίηση πράξης, προβλέπονται στην απόφαση χρηματοδότησης, έχουν εξοφληθεί από τον δικαιούχο και τεκμηριώνονται από τιμολόγια και αποδεικτικά της καταβολής των σχετικών ποσών από τον δικαιούχο, καθώς και από τα λογιστικά αρχεία του.
2. Οι δαπάνες θα πρέπει να συνδέονται με τον/ους τόπο/ους εγκατάστασης και τον/ους ΚΑΔ επένδυσης του Επενδυτικού Σχεδίου.
3. Όλες οι δαπάνες εξετάζονται κατά την πιστοποίησή τους για την επιλεξιμότητά τους, το εύλογο του κόστους καθώς και για τη σκοπιμότητά τους σε σχέση με το επενδυτικό σχέδιο της επιχείρησης. Σε περίπτωση που οι δαπάνες που πιστοποιούνται δεν κριθούν επιλέξιμες, εύλογες ή σχετικές με την επιλέξιμη δραστηριότητα της επιχείρησης, γίνεται δεκτό μόνο το ποσό που χαρακτηρίζεται ως επιλέξιμο, εύλογο και σχετικό.

4. Για τον έλεγχο των τιμών οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές μπορούν να ελέγχουν τα στοιχεία αξίας του εξοπλισμού. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές μπορεί να ζητούν από τον δικαιούχο, τον προμηθευτικό οίκο ή και τρίτους πρόσθετα κατά την κρίση τους στοιχεία και πληροφορίες, για εξακρίβωση της αξίας και τον έλεγχο των τιμών αυτών.
5. Για τον έλεγχο του κόστους των δαπανών της επένδυσης μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και Επιτροπές κάθε είδους αποδεικτικά στοιχεία.
6. Κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης **υποβάλλεται υποχρεωτικά** για κάθε δαπάνη που εντάσσεται στις κατηγορίες «02. Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων» και «03. Δαπάνες για Κτήρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρα» της Παρούσας **μία προσφορά** σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Παράρτημα ΙΙ – Δικαιολογητικά Υποβολής/Ένταξης, διαφορετικά η εν λόγω δαπάνη θα περικόπεται.
7. Για την περίπτωση τιμολογίων που είναι ξενόγλωσσα (εκτός αγγλικής) και δυσκολεύουν την απόφαση για την επιλεξιμότητα τους πρέπει να υπάρχει η μετάφραση τους στην ελληνική γλώσσα από επίσημο φορέα. Επίσης, για την πιστοποίηση των δαπανών θα προσκομίζονται όλα τα συνοδευτικά έγγραφα και οι αντίστοιχες τραπεζικές συναλλαγές, ώστε να είναι δυνατή η ύπαρξη επαρκούς διαδρομής ελέγχου για την προμήθεια και την εξόφληση του προμηθευτή.
8. Δαπάνες που πραγματοποιούνται πριν από την έναρξη της επιλεξιμότητας των δαπανών (ακόμα και αν δεν έχει τιμολογηθεί η σύμβαση) δεν είναι επιλέξιμες.
9. Συμβάσεις ή Ιδιωτικά Συμφωνητικά που συντάσσονται για την υλοποίηση των δαπανών, θα πρέπει να έχουν υποβληθεί σε κατάσταση συμφωνητικών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 16 του άρθρου 8 του Ν.1882/1990. Ειδικά για τις συμβουλευτικές υπηρεσίες, πρέπει να υπάρχει σχετική σύμβαση με την επιχείρηση, θεωρημένη από την αρμόδια ΔΟΥ.
10. Δεν γίνονται αποδεκτές ως επιλέξιμες δαπάνες, πάσης φύσεως παραστατικά αυτοτιμολόγησης.
11. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφόσον ο δικαιούχος δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ, όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερα, είναι επιλέξιμη δαπάνη εφόσον βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση εξαιρούμενων ή απαλλασσόμενων του ΦΠΑ δραστηριοτήτων του δικαιούχου.

Στις περιπτώσεις που ο ΦΠΑ βαρύνει δαπάνες οι οποίες χρησιμοποιούνται τόσο για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης όσο και για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες παρέχεται το σχετικό δικαίωμα (μικτή δραστηριότητα), ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη κατά το ποσοστό που δεν μπορεί να ανακτηθεί. Σημειώνεται ότι, όταν ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη, συμπεριλαμβάνεται στον επιχορηγούμενο π/υ και σε καμία περίπτωση δεν τον προσαυξάνει.
12. Για τον έλεγχο των ΕΜΕ της επιχείρησης, ο ΕΦ δύναται να λαμβάνει και να κάνει χρήση δεδομένων που αφορούν σε απασχόληση εργαζομένων από το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης «ΕΡΓΑΝΗ».
13. Δαπάνες που πραγματοποιούνται μετά την τυπική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου δεν γίνονται αποδεκτές.
14. Οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου δεν είναι επιλέξιμα.
15. Οι δαπάνες για πρόστιμα, προσαυξήσεις, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών δεν είναι επιλέξιμες.

6.3 ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ο συνολικός προϋπολογισμός Δημόσιας Δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης είναι **25.000.000,00€**. Ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός κάθε επενδυτικής πρότασης δυνητικού δικαιούχου ενίσχυσης μπορεί να κυμαίνεται από **50.000 € έως και 425.000 €**.

Επισημαίνεται ότι το ύψος του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου δεν δύναται να υπερβαίνει τον υψηλότερο κύκλο εργασιών [κωδικός (500) του φορολογικού εντύπου Ε3] της επιχείρησης προσαυξημένο κατά 40% που επετεύχθη σε μία από τις δύο τελευταίες πλήρεις κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις, που προηγούνται της ημερομηνίας προκήρυξης της πρόσκλησης (2023,2024).

Σε περίπτωση που το υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο θα έχει επιχορηγούμενο προϋπολογισμό **μικρότερο από 50.000 €**, τότε αυτό θα κρίνεται μη επιλέξιμο εξ αρχής και δεν θα μπορεί να υποβληθεί.

Το σύνολο των αιτούμενων δαπανών που υποβάλλονται από την επιχείρηση, προς χρηματοδότηση από την παρούσα Δράση, αποτελεί τον Συνολικό Προϋπολογισμό του επενδυτικού σχεδίου. Ο Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός είναι το τμήμα του Συνολικού Προϋπολογισμού το οποίο, σύμφωνα με τους όρους επιλεξιμότητας δαπανών, τα ανώτατα/κατώτατα όρια καθώς και τα ποσοστά και τα ποσά ενίσχυσης αυτών, στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης, μπορεί να επιχορηγηθεί.

Επισημαίνεται ότι, σε περίπτωση που ο Συνολικός Προϋπολογισμός του επενδυτικού σχεδίου είναι μεγαλύτερος από τον Επιχορηγούμενο Προϋπολογισμό, το υπερβάλλον ποσό θα θεωρείται ιδιωτική συμμετοχή 100% για την υλοποίηση του σχεδίου. Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν επιχορηγούνται, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης - ελέγχου αποτελεί το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου συμπεριλαμβανομένου και του υπερβάλλοντος κόστους.

Διάρκεια Υλοποίησης Επενδυτικού Σχεδίου

Η προθεσμία ολοκλήρωσης των χρηματοδοτούμενων επενδύσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τους **είκοσι τέσσερις (24) μήνες από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης)**.

Αιτήματα παράτασης υλοποίησης δύναται να υποβληθούν κατόπιν τεκμηριωμένης αιτιολόγησης με ανώτατο όριο έως και έξι (6) μήνες από την καταληκτική προθεσμία των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης).

Η διάρκεια υλοποίησης μιας πράξης αφορά στην απαραίτητη χρονική περίοδο για την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της πράξης, μέχρι τη στιγμή που θα έχουν εκπληρωθεί οι ειδικότεροι στόχοι, όροι και υποχρεώσεις που τίθενται στην απόφαση ένταξής της.

Αιτήματα παράτασης πέραν των ανωτέρω προθεσμιών υποβάλλονται και εξετάζονται σε περιπτώσεις που συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας, όπως ορίζει ο Ν. 3885/2010 άρθρο 23.

7. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

Ο συνολικός προϋπολογισμός Δημόσιας Δαπάνης της πρόσκλησης είναι **25.000.000,00€**. Ο επιλέξιμος συνολικός προϋπολογισμός ενίσχυσης κάθε επενδυτικού σχεδίου δυνητικού δικαιούχου περιγράφεται αναλυτικά στο Κεφάλαιο 6.

7.1 ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Οι ενισχύσεις της παρούσας Δράσης συνιστούν επιχορηγήσεις και θα διατεθούν στις επιχειρήσεις στο πλαίσιο του Κανονισμού Ε.Ε. 2023/2831 (ΟJ EL L 15.12.2023) της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023, που αφορά στην εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (De Minimis).

7.2 ΕΝΤΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

Η υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου καλύπτεται από τη δημόσια δαπάνη και την ιδιωτική συμμετοχή.

Η Δημόσια Δαπάνη για όλα τα επενδυτικά σχέδια ανέρχεται στο **70% του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού**, ενώ το υπόλοιπο ποσό καλύπτεται από ιδιωτική συμμετοχή.

Η ιδιωτική συμμετοχή δύναται να καλυφθεί είτε με ίδιους πόρους, είτε με τραπεζικό δανεισμό, είτε με συνδυασμό και των δύο.

Ο τραπεζικός δανεισμός δεν είναι υποχρεωτικός. Εάν χρησιμοποιηθεί θα πρέπει να έχει τη μορφή τραπεζικού δανείου ή ομολογιακού δανείου εκδιδομένου σε δημόσια ή μη εγγραφή, ή δανείου από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, αποκλειόμενης της μορφής αλληλόχρεου λογαριασμού. Επιτρέπεται η κίνηση του ανωτέρου δανείου να γίνεται και μέσω αλληλόχρεου λογαριασμού, εφόσον υπάρχει ξεχωριστή πράξη στον εν λόγω λογαριασμό, από την οποία να προκύπτει ότι το δάνειο προορίζεται για την υλοποίηση της επένδυσης, με σαφή αναφορά των όρων σύναψης του δανείου. Σε κάθε περίπτωση, εφόσον η επιχείρηση προσφύγει σε δανεισμό για την κάλυψη μέρους ή του συνόλου της ιδιωτική συμμετοχής της επένδυσης, είναι υποχρεωμένη να προσκομίσει κατά την υλοποίηση της πράξης, αντίγραφο της σχετικής σύμβασης με τις απαραίτητες πρόσθετες πράξεις, εφόσον η κίνηση του δανείου λάβει χώρα μέσω ανοικτού αλληλόχρεου λογαριασμού.

Σε περίπτωση δανείου, ο δυνητικός δικαιούχος οφείλει να υποβάλει με το πρώτο αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών τη Σύμβαση δανείου, από το περιεχόμενο της οποίας να προκύπτει ότι το δάνειο αφορά στην χρηματοδότηση της συγκεκριμένης επένδυσης, άλλως απαιτείται η υποβολή αιτήματος τροποποίησης Χρηματοδοτικού Σχήματος.

Σε περίπτωση δανείου, είναι δυνατόν αυτό να υποστηρίζεται από τα χρηματοδοτικά μέσα του ΕΣΠΑ, όπως ενδεικτικά α) παροχή εγγύησης της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας για λήψη επενδυτικού δανείου , β) την παροχή επιχειρηματικών δανείων με χαμηλό επιτόκιο και ευνοϊκούς όρους.

Σε περίπτωση συνδυασμού χρηματοδοτικών μέσων τότε :

- Οι διατάξεις που ισχύουν για τα χρηματοδοτικά μέσα του ΕΣΠΑ εφαρμόζονται σε όλες τις μορφές στήριξης για τις εν λόγω πράξεις.
- Πρέπει να τηρούνται οι ισχύοντες κανόνες της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων και συνδυασμού επιχορηγήσεων με χρηματοδοτικά μέσα του ΕΣΠΑ.
- Πρέπει να διενεργούνται χωριστές λογιστικές εγγραφές για την κάθε μορφή στήριξης.
- Μπορεί ο συνδυασμός τους να καλύπτει την ίδια δαπάνη υπό τον όρο ότι το άθροισμα όλων των συνδυασμένων μορφών στήριξης δεν υπερβαίνει το συνολικό ποσό της συγκεκριμένης δαπάνης (το τμήμα χρηματοδοτικού μέσου υποστηριζόμενο από το ΕΣΠΑ μαζί με την Επιχορήγηση να είναι μικρότερο ή ίσο του επιχορηγούμενου π/υ του επενδυτικού σχεδίου).

- Οι επιχορηγήσεις δεν χρησιμοποιούνται για την αποπληρωμή στήριξης που ελήφθη από χρηματοδοτικά μέσα του ΕΣΠΑ.
- Αν το τραπεζικό δάνειο υποστηρίζεται από τα χρηματοδοτικά μέσα του ΕΣΠΑ και χορηγείται με Κανονισμούς Ήσσονος Σημασίας και εμπεριέχει ενίσχυση το Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης (ΑΙΕ) αυτού σωρεύεται με την επιχορήγηση του επενδυτικού σχεδίου κατά τον υπολογισμό του ανώτατου ορίου, σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης, που θέτει ο Κανονισμός ΕΕ 2831/2023 και δεν δύναται να ξεπεραστεί. Η σώρευση θα πρέπει να ελέγχεται κατά την έγκριση στη δράση, εφόσον έχει προηγηθεί η χορήγηση του δανείου ή κατά τη χορήγηση του δανείου εφόσον έχει προηγηθεί η έγκριση της πράξης.
- Τα χρηματοδοτικά μέσα του ΕΣΠΑ δεν χρησιμοποιούνται για την προχρηματοδότηση επιχειρήσεων.
- Το επενδυτικό δάνειο μπορεί να λαμβάνεται σε ξένο νόμισμα.

Κατά την υποβολή της αίτησης θα πρέπει να υποβληθούν αποδεικτικά διαθεσιμότητας κεφαλαίων, από τα οποία θα τεκμηριώνεται ότι είναι δυνατή η κάλυψη τουλάχιστον του 25% του συνόλου των δαπανών του επενδυτικού σχεδίου.

Κατά την πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου (επιχείρηση) αποδεικνύεται με την εξόφληση των παραστατικών.

7.3 ΣΩΡΕΥΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Για την πιθανή σώρευση ενισχύσεων σε ένα συγκεκριμένο έργο ισχύουν τα όσα προβλέπονται στο άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831 (De Minimis).

Απαγορεύεται η σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας με άλλες κρατικές ενισχύσεις, που χορηγούνται σύμφωνα με τον παρόντα Κανονισμό, για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή με κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, αν η σώρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.

Πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης, λαμβάνεται από την αποδέκτρια επιχείρηση δήλωση, σε έγγραφη ή ηλεκτρονική μορφή, για οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ήσσονος σημασίας την οποία έλαβε η οικεία επιχείρηση βάσει του παρόντος κανονισμού ή άλλων κανονισμών για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας κατά την τελευταία τριετία (υπολογιζόμενη σε κυλιόμενη βάση, ημερολογιακά).

Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (De Minimis) που έχει λάβει σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών η ενιαία επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης από αυτή τη Δράση, να μην υπερβαίνει το ποσό των 300.000€ (για κάθε νέα χορήγηση πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκαν κατά τα προηγούμενα 3 έτη σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση). Σε περίπτωση υπέρβασης του σχετικού ανώτατου ορίου με τη χορήγηση της νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, η εν λόγω νέα ενίσχυση δεν υπάγεται στο ευεργέτημα του παρόντος κανονισμού.

8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

8.1 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ

Η αίτηση χρηματοδότησης υποβάλλεται **υποχρεωτικά, αποκλειστικά ηλεκτρονικά** μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) (<https://app.opske.gr/>) κάνοντας χρήση του τυποποιημένου στο ΟΠΣΚΕ Εντύπου Υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης (Ενδεικτικό Έντυπο Ηλεκτρονικής Υποβολής στο Παράρτημα Ι) και συνοδεύεται από όλα τα αναγκαία κατά περίπτωση δικαιολογητικά που προβλέπονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ / ΕΝΤΑΞΗΣ». Αιτήσεις χρηματοδότησης στις οποίες δεν έχουν συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά προς συμπλήρωση πεδία του ΟΠΣΚΕ, δεν θα είναι δυνατό να υποβληθούν και να προχωρήσουν στο επόμενο στάδιο.

Επισημαίνεται πώς, εφόσον η συνολική βαθμολογία που συγκεντρώνει η αίτηση υπολείπεται αυτής που ορίζεται στο Κεφάλαιο 4 της παρούσας «Δικαιούχοι - Όροι και Προϋποθέσεις Συμμετοχής» δεν θα δίνεται η δυνατότητα υποβολής της αίτησης.

Την παρούσα αναλυτική πρόσκληση, το Ενδεικτικό Έντυπο Ηλεκτρονικής Υποβολής, όπως και όλα τα συνοδευτικά έντυπα της πρόσκλησης, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να τα βρουν στους παρακάτω δικτυακούς τόπους:

- της ΕΥΔ του Προγράμματος «Θεσσαλία» 2021-2027: www.thessalia-esp.gr
- του ΕΦ: www.thessaly.gov.gr
- του ΕΣΠΑ: www.espa.gr

Αιτήσεις που δεν έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά δεν αξιολογούνται.

Οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Έναρξη υποβολής προτάσεων	Λήξη υποβολής προτάσεων
27/11/2025 και ώρα 13:00	31/03/2026 και ώρα 14:00

Η ΕΥΔ του Προγράμματος «Θεσσαλία» διατηρεί το δικαίωμα τροποποίησης των ανωτέρω ημερομηνιών με βάση την πορεία υποβολής των προτάσεων. Κάθε τροποποίηση των ανωτέρω στοιχείων θα δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ Προγράμματος «Θεσσαλία» (www.thessalia-esp.gr) και του ΕΣΠΑ (www.espa.gr).

Για να θεωρηθεί ότι η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, θα πρέπει η υποβολή της αίτησης να ολοκληρωθεί μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα. Σε περίπτωση υποβολής και στη συνέχεια επανεπεξεργασίας της αίτησης, ως ημερομηνία υποβολής για την τεκμηρίωση του εμπρόθεσμου λαμβάνεται υπόψη η τελική-οριστική υποβολή (μετά την ολοκλήρωση της επανεπεξεργασίας πρέπει να γίνει εκ νέου υποβολή/οριστικοποίηση της πρότασης από το χρήστη). Αιτήσεις, οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής, βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας, λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν θα προχωρούν σε αξιολόγηση.

Μετά τη λήξη της προθεσμίας ηλεκτρονικής υποβολής δεν γίνεται αποδεκτή καμία υποβολή/οριστικοποίηση αίτησης χρηματοδότησης. Οι αιτήσεις χρηματοδότησης που θα υποβληθούν εκπρόθεσμα δεν θα αξιολογούνται.

Είναι επιτρεπτή αποκλειστικά μια και μοναδική αίτηση χρηματοδότησης ανά Α.Φ.Μ.

Στην περίπτωση που από τη διαδικασία επαλήθευσης προκύψει ότι δεν τηρήθηκε η εν λόγω προϋπόθεση, όλες οι σχετικές αιτήσεις θα απορρίπτονται.

Ο Δικαιούχος – επιχείρηση πραγματοποιεί είσοδο στο ΟΠΣΚΕ με τους κωδικούς TaxisNet της επιχείρησης και ορίζει Συντονιστή ΟΠΣΚΕ πράξης για τη συγκεκριμένη δράση στο προφίλ του (Καρτέλα : Σχέσεις ΟΠΣΚΕ). Ο Συντονιστής πρέπει να είναι φυσικό πρόσωπο που επίσης διαθέτει προφίλ στο ΟΠΣΚΕ.

Ο **Συντονιστής ΟΠΣΚΕ**, σε συνεργασία με τον υπεύθυνο του έργου και τον οικονομικό υπεύθυνο της επιχείρησης, διαχειρίζεται το σύνολο των αιτημάτων για την πράξη στο ΟΠΣΚΕ, από την έναρξη μέχρι και την ολοκλήρωση της, για λογαριασμό του Δικαιούχου της ενίσχυσης. Ως Συντονιστής ΟΠΣΚΕ μπορεί να οριστεί εξουσιοδοτημένο πρόσωπο του Δικαιούχου (π.χ. Νόμιμος Εκπρόσωπος, Λογιστής) και είναι δυνατή η αλλαγή του οποιαδήποτε στιγμή μέσω του ΟΠΣΚΕ.

Επιπλέον, σε σχετικό πεδίο στην ηλεκτρονική φόρμα της αίτησης χρηματοδότησης, δηλώνεται ο **Υπεύθυνος Έργου** (δύναται να είναι ο νόμιμος εκπρόσωπος, ο συντονιστής ή τρίτο πρόσωπο), ο οποίος έχει την γενική εποπτεία του έργου. Στις αρμοδιότητές του περιλαμβάνονται η ευθύνη του συνολικού προγραμματισμού, συντονισμού, παρακολούθησης και ελέγχου της πορείας υλοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου του έργου, ώστε να εξασφαλίζεται η διαρκής εναρμόνιση του Έργου με τις υποχρεώσεις, τις κατευθύνσεις, τις οδηγίες και τους στόχους της Δράσης. Επιπλέον, έχει την ευθύνη της επικοινωνίας με τον ΕΦ για θέματα σχετικά με την πορεία υλοποίησης της επένδυσης και, σε περίπτωση που δεν είναι ο ίδιος και ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ του έργου, θα πρέπει να συνεργάζεται άμεσα μαζί του για όλες τις απαιτούμενες ενέργειες που πραγματοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ, σύμφωνα με την παρούσα πρόσκληση.

Οι Δικαιούχοι φέρουν την αποκλειστική και αθέρα ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης (καταχωρήσεις στο ΟΠΣΚΕ & καταχωρήσεις στις Εθνικές Βάσεις Δεδομένων που αντλούνται διαλειτουργικά), καθώς και την ευθύνη εμπρόθεσμης υποβολής.

Κάθε αίτηση χρηματοδότησης, κατά την αρχικοποίηση της υποβολής στο ΟΠΣΚΕ λαμβάνει μοναδικό ενάριθμο κωδικό. Ο δυνητικός δικαιούχος της Δράσης, μέσω του συντονιστή του, υποχρεούται σωρευτικά:

- να συμπληρώσει στο ΟΠΣΚΕ τα σχετικά πεδία της αίτησης,
- να προχωρήσει στην συμπλήρωση των πεδίων που απαιτούνται για τον αυτόματο υπολογισμό της βαθμολογίας του επενδυτικού σχεδίου με βάση τα κριτήρια Αξιολόγησης του Παραρτήματος IV «ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ» της παρούσας, στην οποία πρέπει να συγκεντρώνει κατ' ελάχιστον το βαθμό **50** προκειμένου να είναι επιτρεπτή η υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Η βαθμολογία της αίτησης υπολογίζεται αυτόματα από το σύστημα, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που αντλήθηκαν διαλειτουργικά καθώς και αυτά που συμπληρώθηκαν στο ΟΠΣΚΕ (αυτοαξιολόγηση), ως εκ τούτου απαιτείται πολύ προσεκτική συμπλήρωση. Επισημαίνεται ότι δεν είναι επιτρεπτή η υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ αν η αίτηση δεν συγκεντρώνει την ανωτέρω ελάχιστη βαθμολογία.

- να επισυνάψει στο ΟΠΣΚΕ όλα τα κατά περίπτωση δικαιολογητικά που προβλέπονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με την 3^η τροποποίηση της δράσης, που υποβάλλονται ηλεκτρονικά κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, εκ των οποίων θα τεκμαίρεται με ασφάλεια η τήρηση όλων των όρων και των προϋποθέσεων της παρούσας,
- να οριστικοποιήσει την αίτηση ώστε αυτή να καταστεί διαθέσιμη προς επεξεργασία σε επόμενο στάδιο.

Διευκρινίζεται ότι, πεδία της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης που αντλούνται και συμπληρώνονται αυτόματα, υποχρεωτικά μέσω της διαλειτουργικότητας του ΟΠΣΚΕ από εθνικές βάσεις δεδομένων (π.χ. στοιχεία που αντλούνται/καταχωρούνται στην αίτηση μέσω ΑΑΔΕ όπως ΚΑΔ, Κύκλος εργασιών, κ.α.) δεν δύναται να επεξεργαστούν σε κανένα στάδιο της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένου και αυτού της υποβολής της αίτησης. Αποκλειστική και αθέρα την ευθύνη των καταχωρήσεων στο ΟΠΣΚΕ, όσο και των καταχωρημένων στις Εθνικές Βάσεις Δεδομένων φέρει η αιτούσα επιχείρηση.

Σε περίπτωση τροποποίησης των στοιχείων των σχετικών βάσεων δεδομένων κατά την περίοδο επεξεργασίας -υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, χωρίς οι τροποποιήσεις αυτές να έχουν αποτυπωθεί στην ηλεκτρονική αίτηση μέσω της διαλειτουργικότητας, ή σε περίπτωση τροποποίησής τους μετά την τελική οριστικοποίηση της αίτησης, τα νέα στοιχεία δε θα λαμβάνονται υπόψη σε κανένα από τα στάδια της διαδικασίας αξιολόγησης (επιλεξιμότητα - ενστάσεις). Τουτέστιν, υιοθετούνται τα στοιχεία που αντλήθηκαν διαλειτουργικά και δεν δύνανται να γίνουν από οποιονδήποτε χρήστη και σε οποιοδήποτε στάδιο, αλλαγές/τροποποιήσεις/καταχωρήσεις στα προαναφερθέντα πεδία, με ό,τι αυτό συνεπάγεται, έστω και αν αφορούν στοιχεία τα οποία:

- υπαγορεύουν υποχρεώσεις υλοποίησης,
- διαμορφώνουν βαθμολογία κριτηρίων,
- διαμορφώνουν τον προϋπολογισμό της αίτησης,
- οδηγούν σε μη ικανοποίηση μιας τουλάχιστον εκ των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η ολοκλήρωση της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ.

Ο Συντονιστής, αφού υποβάλλει την αίτησή χρηματοδότησης για το δικαιούχο και έως την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής, έχει τη δυνατότητα να προβεί σε διορθώσεις/ τροποποιήσεις με την επιλογή «Επανεπεξεργασία» που δίνει το σύστημα. Η επανεπεξεργασία πραγματοποιείται από τους δυνητικούς δικαιούχους και συγκεκριμένα από τον δηλωθέντα εκπρόσωπο ΟΠΣΚΕ (δηλωθείσες σχέσεις ΟΠΣΚΕ). Με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΣΚΕ για τη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση.

Προσοχή! Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται εκ νέου Υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης μόνο εντός της ταχθείσας προθεσμίας ώστε να είναι έγκυρη, ενώ πρέπει να σημειωθεί ότι λαμβάνεται υπόψη η τελευταία ημερομηνία υποβολής (επανυποβολής) για να θεωρηθεί η αίτηση εμπρόθεσμη. Αιτήσεις, οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας, λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν θα αξιολογούνται.

Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α'75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου και συνέπεια με τα υποβαλλόμενα ψηφιακά δικαιολογητικά. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής.

Η υποβολή αίτησης συμμετοχής στη δράση συνιστά επίσης εξουσιοδότηση προς την ΕΥΔ Προγράμματος «Θεσσαλία» και τον ΕΦ, για συλλογή στοιχείων που βρίσκονται καταχωρισμένα σε βάσεις δεδομένων (π.χ. ΑΑΔΕ, ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ., ΕΦΚΑ-NAT κ.α.) καθώς και για την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες, των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων, τα οποία και τηρούνται:

- για τις ανάγκες υλοποίησης της παρούσας δράσης (ενδεικτικά: αυτόματη προσυμπλήρωση πεδίων ΟΠΣΚΕ μέσω διασύνδεσης με ΑΑΔΕ, έλεγχοι και διασταυρώσεις κατά την υποβολή, αξιολόγηση, παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των Δικαιούχων),
- για το σκοπό εξαγωγής στατιστικών δεδομένων (δεικτών),
- για το σκοπό της διενέργειας ερευνών και της εκπόνησης μελετών για την αξιολόγηση της εν λόγω δράσης.

Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων βάσει του Ν. 4624/2019 όπως ισχύει.

Ο δικαιούχος αποδέχεται ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα :

- ☞ Στη ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και

- στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που ο ίδιος έχει ορίσει,, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει,

επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών καθώς και ότι αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του δικαιούχου η παρακολούθηση της εν λόγω ηλεκτρονικής δ/σης και η ενημέρωση του ΕΦ για τυχόν αλλαγές των στοιχείων επικοινωνίας του.

Ηλεκτρονικός Φάκελος Υποψηφιότητας (δικαιολογητικά συμμετοχής/ένταξης)

Οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν με την υποβολή της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης να επισυνάψουν στο ΟΠΣΚΕ **υποχρεωτικά και όλα τα απαιτούμενα – κατά περίπτωση - δικαιολογητικά του Παραρτήματος ΙΙ: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με την 3^η τροποποίηση της δράσης**, σε μη επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή αρχείου (π.χ. αρχείο τύπου pdf).

Το σύνολο των δικαιολογητικών (*πλην του αρχείου excel – επόμενη παράγραφος*) υποβάλλονται στο ΟΠΣΚΕ ηλεκτρονικά και θα πρέπει να είναι της μορφής αρχείων: .pdf, .jpg, .png και μεγέθους έως 10 MB. Παρέχεται η δυνατότητα επισύναψης μέχρι πέντε (5) διαφορετικών ηλεκτρονικών αρχείων για κάθε διακριτό δικαιολογητικό. Οι ανωτέρω περιορισμοί είναι υποχρεωτικοί και αποτρεπτικοί για την υποβολή της αίτησης. Συμπιεσμένα αρχεία δεν είναι αποδεκτά για λόγους ασφαλείας. Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων προτείνεται, τα αρχεία να είναι αυτά ακριβώς που εξάγονται από τα πληροφοριακά συστήματα (ΑΑΔΕ, κ.ο.κ.), χωρίς περαιτέρω επεξεργασία.

Ειδικά για το αρχείο (excel) «Τεκμηρίωση Συνάφειας Δαπανών ΕΣ με την ΠΕ-ΕΣΕΕ της Περιφέρειας Θεσσαλίας» επισημαίνεται ότι η επισύναψη πραγματοποιείται επιτυχώς μόνο για αρχεία που περιλαμβάνουν συναρτήσεις ενώ αρχεία που περιέχουν μακροεντολές απορρίπτονται αυτόματα ως μη αποδεκτά. Το σχετικό αρχείο επισυνάπτεται υποχρεωτικά στην Καρτέλα «Συνοδευτικοί Πίνακες Επενδυτικού Σχεδίου» του ΟΠΣΚΕ.

Δεν προβλέπεται η αναζήτηση τυχόν ελλειπόντων δικαιολογητικών. Ως εκ τούτου οποιαδήποτε έλλειψη δικαιολογητικού που δεν επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλούς συμπεράσματος για την τήρηση των ειδικών προϋποθέσεων συμμετοχής στη δράση, χαρακτηρίζεται ως ουσιώδης και δύναται να καταστήσει την αίτηση απορριπτέα.

Κατ' εξαίρεση λόγω της διαλειτουργικής πληροφόρησης που παρέχεται κατόπιν της αντιστοίχισης των νέων ΚΑΔ στο ΟΠΣΚΕ δύναται να ζητηθούν συμπληρωματικά/διευκρινιστικά στοιχεία (Ιστορικό Μεταβολών Οντότητας / Επιχείρησης από το myΑΑΔΕ στην οποία θα εμφανίζεται η Βεβαίωση Ιστορικού Μεταβολών Δραστηριοτήτων της Επιχείρησης) τα οποία δεν προβλέπονταν κατά την αρχική έκδοση της πρόσκλησης και αφορούν αποκλειστικά στις αλλαγές που έχουν επέλθει στο ΟΠΣΚΕ ως συνέπεια της αντιστοίχισης των ΚΑΔ 2008 σε ΚΑΔ 2025.

9. ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ/ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΠΡΑΞΕΩΝ - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

9.1 ΟΡΓΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Στην διαδικασία αξιολόγησης των υποβληθεισών αιτήσεων χρηματοδότησης εμπλέκονται τα ακόλουθα όργανα:

Αξιολογητές

Οι αξιολογήσεις των υποβαλλομένων επενδυτικών σχεδίων διενεργούνται από ένα (1) αξιολογητή, ο οποίος επιλέγεται από τον Ε.Φ.. Οι αξιολογητές ορίζονται με σχετική απόφαση του Περιφερειάρχη Θεσσαλίας. Οι αξιολογητές που θα αξιολογήσουν την δράση θα πρέπει να διαθέτουν εκτός των άλλων και γνώσεις για την αναλυτική πρόσκληση της δράσης και το ισχύον θεσμικό πλαίσιο βάση του οποίου υλοποιείται.

Οι αξιολογητές επιβεβαιώνουν την υποβολή των αιτούμενων δικαιολογητικών τυπικών προϋποθέσεων και των δικαιολογητικών συμμετοχής που περιέχονται στον συνημμένο στην αίτηση χρηματοδότησης - ηλεκτρονικό φάκελο υποψηφιότητας των δυνητικών Δικαιούχων της Δράσης (Δικαιολογητικά Υποβολής/Ένταξης), την επιλεξιμότητα των δαπανών και το εύλογο του προϋπολογισμού, την κάλυψη της απαιτούμενης βαθμολογίας σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση της δράσης καθώς και το σύνολο των όρων και προϋποθέσεων υπαγωγής στη Δράση.

Επιπλέον, προβαίνουν στην αξιολόγηση/βαθμολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης βάσει των βαθμολογούμενων κριτηρίων σύμφωνα με το **Παράρτημα IV : ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ**, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των υποβληθέντων στοιχείων και τα αναγραφόμενα σε αυτά πραγματικά και ακριβή δεδομένα.

Οι αξιολογητές δεν έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν στην παρακολούθηση και την παραλαβή των αποτελεσμάτων των έργων που αξιολόγησαν (Όργανο Ελέγχου, Επιτροπή Παραλαβής κλπ).

Επιτροπή Αξιολόγησης

Για τις ανάγκες της αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης που υποβάλλονται στο πλαίσιο της δράσης θα συσταθεί Επιτροπή Αξιολόγησης με απόφαση του Περιφερειάρχη Θεσσαλίας. Στην απόφαση αυτή θα περιγράφονται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής, θα ορίζονται τα μέλη της και ό,τι άλλο σχετικό απαιτείται σχετικά με τη διαδικασία αξιολόγησης. Με την ίδια απόφαση θα ορίζονται και τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη.

Επιπλέον, δύναται να ορίζονται σύμφωνα με τα ανωτέρω και επιπρόσθετες επιτροπές αξιολόγησης για την εξέταση των αιτήσεων χρηματοδότησης.

Τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης δεν έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν στην παρακολούθηση και την παραλαβή των αποτελεσμάτων των έργων που αξιολόγησαν (Όργανο Ελέγχου, Επιτροπή Παραλαβής κλπ).

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Θεσσαλία»

Η ΕΥΔ του Προγράμματος «ΘΕΣΣΑΛΙΑ» έχει την εποπτεία της διαδικασίας αξιολόγησης και μεριμνά για:

- την έκδοση οριζοντίων οδηγιών, διευκρινίσεων και κατευθυντήριων γραμμών που αφορούν σε θέματα αξιολόγησης.

9.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ -ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Μετά το πέρας της καταληκτικής ημερομηνίας της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, ακολουθεί η διαδικασία αξιολόγησης των προτάσεων με την ευθύνη του ΕΦ.

Η μεθοδολογία Αξιολόγησης που θα εφαρμοσθεί είναι η **συγκριτική** για το σύνολο των αιτήσεων που υποβλήθηκαν **εμπρόθεσμα**.

Βασικές αρχές που διέπουν τη διαδικασία αξιολόγησης είναι οι εξής:

- Ο αξιολογητής / τα μέλη της επιτροπής αξιολόγησης δεν ταυτίζονται με το συντάκτη του επενδυτικού σχεδίου και δεν συνδέονται με κανένα τρόπο με το επενδυτικό σχέδιο.
- Ο αξιολογητής / τα μέλη της επιτροπής αξιολόγησης προβαίνουν στην αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων.

Το κάθε αρμόδιο όργανο αξιολόγησης διενεργεί πλήρως την αξιολόγηση ανεξάρτητα αν σε κάποιο στάδιο η πρόταση κρίνεται μη πλήρης ή/και μη παραδεκτή.

Η διαδικασία αξιολόγησης περιλαμβάνει δύο στάδια :

ΣΤΑΔΙΟ Α :

Το πρώτο στάδιο διενεργείται από αξιολογητές. Κάθε συστημικά διαθέσιμη πρόταση, ανατίθεται από τον ΕΦ σε έναν (1) αξιολογητή, ο οποίος διενεργεί τον έλεγχο πληρότητας των δικαιολογητικών και πλήρωσης των προϋποθέσεων συμμετοχής, επιλεξιμότητας δαπανών, το εύλογο του προϋπολογισμού καθώς και την κάλυψη της απαιτούμενης βαθμολογίας βάσει των βαθμολογούμενων κριτηρίων της πρόσκλησης της δράσης, ενώ επιβεβαιώνει την ορθότητα των δηλούμενων, στην αίτηση χρηματοδότησης στοιχείων που δεν έχουν αντληθεί από Εθνικές Βάσεις Δεδομένων, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των στοιχείων, δικαιολογητικών και ηλεκτρονικών εγγράφων τεκμηρίωσης κάθε αιτήματος χρηματοδότησης, όπως αυτά περιγράφονται στην Πρόσκληση, έχουν καταχωρηθεί στην αίτηση χρηματοδότησης και αναρτηθεί σε ηλεκτρονική μορφή στο ΟΠΣΚΕ από τον δυνητικό δικαιούχο. Επιπλέον, προβαίνουν στην αξιολόγηση/βαθμολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης βάσει των βαθμολογούμενων κριτηρίων σύμφωνα με το **Παράρτημα IV : ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ**, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των υποβληθέντων στοιχείων και τα αναγραφόμενα σε αυτά πραγματικά και ακριβή δεδομένα.

Με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των αιτήσεων στο πρώτο στάδιο για όλες τις αιτήσεις χρηματοδότησης, **ανεξαρτήτως** πορίσματος (θετικό ή αρνητικό), η αξιολόγηση προχωρά στο επόμενο στάδιο, οι εξετασθείσες αιτήσεις διαβιβάζονται στην Επιτροπή Αξιολόγησης. Δύναται να γίνει τμηματική διαβίβαση των εξετασθεισών αιτήσεων στην Επιτροπή Αξιολόγησης.

ΣΤΑΔΙΟ Β :

Το δεύτερο και τελικό στάδιο αξιολόγησης διενεργείται από την Επιτροπή Αξιολόγησης. Η Επιτροπή Αξιολόγησης, με την υποστήριξη του ΕΦ και λαμβάνοντας υπόψη την αξιολόγηση του προηγούμενου σταδίου, ελέγχει στο σύνολό της την κάθε αίτηση χρηματοδότησης και γνωμοδοτεί για τα κάτωθι:

1. την επιλεξιμότητα της αίτησης (τήρηση όρων και τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής),
2. τη βαθμολογία της αίτησης,
3. την κατηγοριοποίηση και τον χαρακτηρισμό των δαπανών,
4. το ύψος του επιλέξιμου/επιχορηγούμενου προϋπολογισμού και κατ' επέκταση της αναλογούσας δημόσιας χρηματοδότησης.

και εισηγείται στον ΕΦ την έγκριση ή την απόρριψη των αιτήσεων.

Η τελική βαθμολογία της αίτησης χρηματοδότησης προκύπτει από το άθροισμα των βαθμολογούμενων κριτηρίων από το ΟΠΣΚΕ.

Προϋπόθεση για την θετική αξιολόγηση επιλεξιμότητας εκάστης αιτήσεως χρηματοδότησης είναι η σωρευτική τήρηση των ακόλουθων:

- i. Η πληρότητα υποβολής των αναγκαίων, κατά περίπτωση, δικαιολογητικών συμμετοχής του ηλεκτρονικού φακέλου υποψηφιότητας (**Παράρτημα ΙΙ «Δικαιολογητικά Υποβολής / Ένταξης»**).
- ii. Η τήρηση του συνόλου των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής που αναφέρονται στο Κεφάλαιο 4 της Παρούσας καθώς και στο Παράρτημα ΙV της παρούσας.
- iii. Η κάλυψη του ελαχίστου ορίου του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού.
- iv. Η επίτευξη της συγκέντρωσης της ελάχιστης βαθμολογικής βάσης πρόκρισης των βαθμολογούμενων κριτηρίων όπως αυτά ορίζονται στο Παράρτημα ΙV της παρούσας (**50 βαθμοί**).

Με βάση τα αποτελέσματα και του Β' σταδίου αξιολόγησης, παράγεται από το ΟΠΣΚΕ πίνακας κατάταξης αποτελεσμάτων αξιολόγησης με φθίνουσα σειρά βαθμολόγησης, καθώς και πίνακες με όλες τις μη παραδεκτές αιτήσεις χρηματοδότησης, είτε λόγω αρνητικής αξιολόγησης, είτε μη ενισχυόμενες λόγω εξάντλησης προϋπολογισμού.

Οι αιτήσεις που τελικά χρηματοδοτούνται προκύπτουν με βάση τη σειρά κατάταξης στην κατάσταση αποτελεσμάτων αξιολόγησης των παραδεκτών αιτήσεων χρηματοδότησης, και μέχρι την εξάντληση του αντίστοιχου προϋπολογισμού της Πρόσκλησης. Σε περίπτωση ισοβαθμίας εντάσσονται όλα τα επενδυτικά σχέδια που ισοβαθμούν.

Με βάση τα παραπάνω, τα αποτελέσματα της διαδικασίας αξιολόγησης περιλαμβάνουν:

- i. Πίνακα εγκεκριμένων αιτήσεων για χρηματοδότηση, με περιεχόμενα κατ' ελάχιστον τον μοναδικό ενάριθμο κωδικό της αίτησης στο ΟΠΣΚΕ, τη βαθμολογία, την αναλογούσα ΔΔ, τον προϋπολογισμό του επενδυτικού σχεδίου (επιλέξιμο και συνολικό) .
- ii. Πίνακα θετικά αξιολογημένων αιτήσεων μη εγκεκριμένων για χρηματοδότηση λόγω εξάντλησης προϋπολογισμού πρόσκλησης,
- iii. Πίνακα απορριφθεισών αιτήσεων λόγω αρνητικής αξιολόγησης.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ – ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

- Δεν προβλέπεται η αναζήτηση τυχόν ελλειπόντων δικαιολογητικών. Ως εκ τούτου οποιαδήποτε έλλειψη δικαιολογητικού που δεν επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλούς συμπεράσματος για την τήρηση των ειδικών προϋποθέσεων συμμετοχής στη δράση, χαρακτηρίζεται ως ουσιώδης και δύναται να καταστήσει την αίτηση ως απορριπτέα. **Κατ' εξαίρεση λόγω της διαλειτουργικής πληροφόρησης που παρέχεται κατόπιν της αντιστοίχισης των νέων ΚΑΔ στο ΟΠΣΚΕ δύναται να ζητηθούν συμπληρωματικά/διευκρινιστικά στοιχεία (Ιστορικό Μεταβολών Οντότητας / Επιχείρησης από το myAADE στην οποία θα εμφανίζεται η Βεβαίωση Ιστορικού Μεταβολών Δραστηριοτήτων της Επιχείρησης) τα οποία δεν προβλέπονταν κατά την αρχική έκδοση της πρόσκλησης και αφορούν αποκλειστικά στις αλλαγές που έχουν επέλθει στο ΟΠΣΚΕ ως συνέπεια της αντιστοίχισης των ΚΑΔ 2008 σε ΚΑΔ 2025.**
- Εφόσον από τα υποβληθέντα στην αίτηση χρηματοδότησης στοιχεία / δικαιολογητικά :
 - δεν δύναται να εξαχθεί με ασφάλεια η βαθμολογία κριτηρίου/ων, θα χρησιμοποιούνται μόνο τα στοιχεία εκείνα από τα οποία εξάγεται με βεβαιότητα ο βαθμός του/των κριτηρίου/ων, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τον μηδενισμό ή επανυπολογισμό του/των κριτηρίου/ων και τον επανυπολογισμό της συνολικής βαθμολογίας.
 - δεν τεκμηριώνονται επαρκώς και δεν προκύπτει με ασφάλεια η επιλεξιμότητα των υποβαλλόμενων δαπανών, οι σχετικές δαπάνες θα κρίνονται μη επιχορηγούμενες, με ότι αυτό συνεπάγεται στον επιχορηγούμενο προϋπολογισμό του σχεδίου, την ιδιωτική συμμετοχή, την αναλογούσα δημόσια επιχορήγηση και τον επανυπολογισμό της συνολικής βαθμολογίας.
 - δεν προκύπτει με ασφάλεια η τήρηση όλων των όρων και των προϋποθέσεων συμμετοχής, η πρόταση θα κρίνεται μη επιλέξιμη.
- Πεδία της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης που αντλούνται και συμπληρώνονται αυτόματα, υποχρεωτικά μέσω της διαλειτουργικότητας του ΟΠΣΚΕ από εθνικές βάσεις δεδομένων (π.χ. στοιχεία που αντλούνται/καταχωρούνται στην αίτηση μέσω ΑΑΔΕ όπως ΚΑΔ, Κύκλος Εργασιών, κ.α.) δεν δύναται να επεξεργαστούν σε κανένα στάδιο της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένου και αυτού της υποβολής της αίτησης. Αποκλειστική και ακέραια την ευθύνη καταχωρήσεων στο ΟΠΣΚΕ, όσο και

των καταχωρημένων στις Εθνικές Βάσεις Δεδομένων φέρει η αιτούσα επιχείρηση. Τουτέστιν, υιοθετούνται τα στοιχεία που αντλήθηκαν διαλειτουργικά και δεν δύναται να γίνουν από οποιονδήποτε χρήστη και σε οποιοδήποτε στάδιο, αλλαγές/τροποποιήσεις/καταχωρήσεις στα προαναφερθέντα πεδία, με ό,τι αυτό συνεπάγεται έστω και αν αφορούν στοιχεία τα οποία :

- ο υπαγορεύουν υποχρεώσεις υλοποίησης,
- ο διαμορφώνουν τον προϋπολογισμό της αίτησης,
- ο διαμορφώνουν βαθμολογία κριτηρίων,
- ο οδηγούν σε μη ικανοποίηση μίας τουλάχιστον εκ των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η ολοκλήρωση της υποβολής της αίτησης στο ΟΠΣΚΕ.
- Σε οποιοδήποτε στάδιο της ως άνω περιγραφόμενης διαδικασίας αξιολόγησης δύναται να γίνουν διασταυρώσεις δεδομένων με στοιχεία που τηρούνται σε Εθνικές Βάσεις Δεδομένων (π.χ. ΑΑΔΕ, ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ, ΕΦΚΑ-NAT), ώστε να επαληθευθεί η ακρίβεια των στοιχείων, στα υποβληθέντα στην αίτηση δικαιολογητικά και να αποφευχθούν και αντιμετωπιστούν φαινόμενα απάτης σε βάρος του ενωσιακού και εθνικού προϋπολογισμού. Σε κάθε περίπτωση τα στοιχεία που ελήφθησαν/θα ληφθούν από εθνικές βάσεις δεδομένων και θα χρησιμοποιηθούν είτε αυτούσια είτε για υπολογισμούς, κατισχύουν των αναγραφόμενων στα δικαιολογητικά ή των δηλωθέντων στην αίτηση και είναι αυτά που θα χρησιμοποιηθούν /υιοθετηθούν τόσο για την κρίση της αίτησης χρηματοδότησης ως επιλέξιμης ή μη, δηλαδή για την διαπίστωση περί συνδρομής ή μη όρου/προϋπόθεσης συμμετοχής, καθώς και για τον υπολογισμό της βαθμολογίας κάθε κριτηρίου.
- Διευκρινίζεται ότι τα δεδομένα από δημόσιο φορέα δεν μπορούν να καλύψουν δικαιολογητικά, όπως οι υπεύθυνες δηλώσεις που απαιτούνται σύμφωνα με το Παράρτημα VIII – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ της παρούσας.
- Στο στάδιο της αξιολόγησης διενεργείται έλεγχος σώρευσης, μέσω της σχετικής υπεύθυνης δήλωσης και των δηλωθέντων στον Πίνακα Επιχορηγήσεων, καθώς και μέσω της διεπαφής του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΕΗΣ) με το ΟΠΣΚΕ, βάσει των οποίων επιβεβαιώνεται ότι το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (De Minimis) που έχει λάβει σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών ο δυνητικός δικαιούχος της Δράσης, σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης, συναθροιζόμενες με την αναλογούσα ενίσχυση από την παρούσα δράση, δεν υπερβαίνουν τις 300.000 ευρώ (για κάθε νέα χορήγηση λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκαν κατά τα προηγούμενα 3 έτη σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση). Ο έλεγχος σώρευσης διενεργείται και πριν την έκδοση της Απόφασης Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης (προενταξιακός έλεγχος). Εφόσον το αποτέλεσμα του ελέγχου υποδείξει υπέρβαση του ορίου που θέτει ο κανονισμός 2831/2023 (De Minimis), η αίτηση κρίνεται απορριπτέα.
- Για την τεκμηρίωση του αριθμού των ΕΜΕ, τόσο για σκοπούς πληρότητας της αίτησης χρηματοδότησης όσο και πλήρωσης τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής, θα αναζητηθούν στοιχεία από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ), καθώς και από το ΕΦΚΑ-NAT.
- Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης θα γίνουν οι απαιτούμενοι έλεγχοι δικαιολογητικών υποβολής/ένταξης προκειμένου να διαπιστωθεί ότι τα ίδια αποδεικτικά διαθεσιμότητας κεφαλαίων (π.χ. αποδεικτικό – βεβαίωση μέσου υπολοίπου, από τον ίδιο λογαριασμό για το ίδιο ποσό και για τον ίδιο μήνα), από τα οποία θα τεκμηριώνεται ότι είναι δυνατή η κάλυψη **τουλάχιστον του 25% του συνόλου των δαπανών** του επενδυτικού σχεδίου καθώς και **η τεκμηρίωση του σχετικού βαθμολογούμενου κριτηρίου αξιολόγησης, δεν θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για το ίδιο ποσό** σε περισσότερες από μία αιτήσεις χρηματοδότησης στο πλαίσιο των δράσεων επιχειρηματικότητας της Περιφέρειας Θεσσαλίας (Αναπτύσσομαι έξυπνα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας και Επιχειρώ έξυπνα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας), σε διαφορετική περίπτωση τα σχετικά αποδεικτικά δεν θα λαμβάνονται υπόψη για καμία από τις αιτήσεις χρηματοδότησης με ότι αυτό συνεπάγεται για την επιλεξιμότητα και την βαθμολόγηση της αίτησης χρηματοδότησης.

9.3 ΈΓΚΡΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΈΝΤΑΞΗ/ ΑΠΌΡΡΙΨΗ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και αφού διενεργηθεί προενταξιακός έλεγχος από το ΟΠΣΚΕ και τυχόν άλλοι συμπληρωματικοί έλεγχοι από τον ΕΦ/ΕΥΔ, όπως προβλέπονται από την πρόσκληση, οριστικοποιούνται τα στοιχεία των αιτήσεων στο ΟΠΣΚΕ προκειμένου να αποτυπωθεί η τελική κατάσταση ανά πράξη δηλαδή εγκεκριμένες, εγκεκριμένες μη επιχορηγούμενες, απορριφθείσες.

Οι προκύπτοντες Πίνακες εγκεκριμένων, εγκεκριμένων μη επιχορηγούμενων και απορριφθεισών αιτήσεων χρηματοδότησης μαζί με τα πρακτικά αξιολόγησης της/των Επιτροπής/ών Αξιολόγησης, διαβιβάζονται από τον ΕΦ στον Περιφερειάρχη Θεσσαλίας, ο οποίος εκδίδει τις **σχετικές Αποφάσεις Έγκρισης των Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης** στις οποίες αποτυπώνεται η έγκριση και η απόρριψη των πράξεων.

Με την έγκριση των αποτελεσμάτων της διαδικασίας αξιολόγησης, οριστικοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ τα στοιχεία των αιτήσεων που περιλαμβάνονται στην παραπάνω Απόφαση και ο δυνητικός Δικαιούχος **ενημερώνεται για την αξιολόγηση της αίτησης χρηματοδότησής του ηλεκτρονικά, μέσω του ΟΠΣΚΕ**, στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει.

Η ενημέρωση μέσω ΟΠΣΚΕ επέχει θέση κοινοποίησης, κατά την έννοια του άρθρου 19 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45), ολοκληρώνεται με την αποστολή ηλεκτρονικής ειδοποίησης στη δηλωθείσα στο ΟΠΣΚΕ διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και επιφέρει όλες τις νόμιμες συνέπειες σύμφωνα με το άρθρο 56, παρ. 6, σημ., δ του Ν. 4914/2022 (ΦΕΚ Α 61).

Σημειώνεται ότι, η ημερομηνία αποστολής της ανωτέρω ηλεκτρονικής ειδοποίησης τεκμαίρεται ως το χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του Δικαιούχου **και αποτελεί ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης** (αφορά τις εγκεκριμένες αιτήσεις που δεν υποβάλλουν ένσταση επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης).

Όλοι οι δυνητικοί δικαιούχοι της Δράσης, με την ως άνω ενημέρωση, λαμβάνουν γνώση της ολοκλήρωσης της διαδικασίας αξιολόγησης και για το δικαίωμα υποβολής τεκμηριωμένης ένστασης (ενδικοφανής προσφυγή), σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο Κεφάλαιο 9.4 «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ» της παρούσας πρόσκλησης.

Εφόσον δεν υποβληθεί ένσταση επί των αποτελεσμάτων **εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας** (όπως αναφέρεται στο Κεφάλαιο 9.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ), **τεκμαίρεται ότι η επιχείρηση αποδέχεται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένης της πλήρους αποδοχής του τεχνικού παραρτήματος που προέκυψε από την αξιολόγηση για τις αιτήσεις που κρίθηκαν ως «Εγκεκριμένες».**

Η αποδοχή χρηματοδότησης από τις επιχειρήσεις συνιστά αποδοχή της εγγραφής του δικαιούχου στον κατάλογο των πράξεων που δημοσιεύεται σύμφωνα με τα άρθρα 46-50 του Καν. 1060/2021.

Στοιχεία των εγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης, όπως αυτά προβλέπονται στο Άρθρο 49, παρ. 2 του Καν. 1060/2021, στο Παράρτημα ΙΧ του Κανονισμού (ΕΕ) 1060/2021 και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.

Κατόπιν κοινοποίησης του τελικού πορίσματος αξιολόγησης, ακολουθεί η διαδικασία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης πράξεων, η οποία παράγεται από το ΟΠΣ μέσω των στοιχείων του ΟΠΣΚΕ, για το σύνολο των εγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης.

Το εγκεκριμένο Τεχνικό Παράρτημα Έργου παράγεται αυτόματα από το ΟΠΣΚΕ και είναι διαθέσιμο στον δικαιούχο. Το εγκεκριμένο Τεχνικό Παράρτημα Έργου προέρχεται από την αρχικώς υποβληθείσα πρόταση, μετά από:

- τυχόν περικοπή προϋπολογισμού κατά την αξιολόγηση και
- τυχόν διόρθωση σε στοιχεία της αρχικώς υποβληθείσας πρότασης που δεν επηρεάζουν την επιλεξιμότητα ή την αξιολόγηση (π.χ. μέγεθος επιχείρησης σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Καν.(ΕΕ) αριθ. 651/2014), τα οποία διορθώνονται και αναπροσαρμόζονται στο ΟΠΣΚΕ από τον ΕΦ σύμφωνα με τα προκύπτοντα εκ του φακέλου αληθής στοιχεία.

Ο ΕΦ αναλαμβάνει τις ανωτέρω ενέργειες και έχει την ευθύνη της καταχώρησης όλων των απαραίτητων δεδομένων στο ΟΠΣΚΕ.

Οι Αποφάσεις ένταξης πράξεων εκδίδονται από τον Περιφερειάρχη Θεσσαλίας μετά από εισήγηση του ΕΦ.

Τα αποτελέσματα των εγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης και τα στοιχεία των απορριφθέντων έργων δημοσιεύονται στους διαδικτυακούς τόπους:

- της ΕΥΔ (www.thessalia-espa.gr)
- του ΕΦ (www.thessaly.gov.gr)
- του ΕΣΠΑ (www.espa.gr)

9.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

Η διαδικασία ενστάσεων περιγράφεται στην με Α.Π. 110565/22.11.2022 (Β' 5958) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [(ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61))], όπως τροποποιήθηκε με τη με Α.Π. 8542/02.05.2024 (Β' 2855) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Τροποποίηση της υπ' αρ. 110565/17.11.2022 υπουργικής απόφασης «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)]» (Β' 5958)».

Οι δυνητικοί δικαιούχοι που συμμετέχουν στην διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης αιτήσεων χρηματοδότησης στο πλαίσιο πρόσκλησης, δύνανται να υποβάλουν διοικητική ένσταση (ενδικοφανή προσφυγή με την έννοια του άρθρου 25 του Ν.2690/1999) επί των τελικών αποτελεσμάτων αξιολόγησης.

Η ένσταση ασκείται άπαξ επί του αποτελέσματος της αξιολόγησης και **υποβάλλονται ηλεκτρονικά από τον δηλωθέντα συντονιστή του δικαιούχου, μέσω του ΟΠΣΚΕ (<https://app.opske.gr/>), εντός ανατρεπτικής προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών, από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης της απόφασης έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης.**

Η ηλεκτρονική υποβολή της ένστασης γίνεται στο ΟΠΣΚΕ με συμπλήρωση των σχετικών πεδίων του σημείου "ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ" επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στην ένσταση κατά την κρίση του δικαιούχου.

Η ένσταση ασκείται άπαξ επί του αποτελέσματος της αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησης ήτοι (α) πληρότητας δικαιολογητικών και τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής ή/ και (β) ύψους δημόσιας χρηματοδότησης και βαθμολογίας, και υποβάλλεται ηλεκτρονικά (μέσω ΟΠΣΚΕ).

Ο Συντονιστής αφού υποβάλλει την ένσταση για λογαριασμό του δικαιούχου και έως την ημερομηνία λήξης της ημερομηνίας υποβολής, έχει τη δυνατότητα να προβεί σε διορθώσεις / τροποποιήσεις αυτής με την επιλογή «Επανεπεξεργασία» του ΟΠΣΚΕ.

Σημειώνεται πως επιτρέπεται η επανεπεξεργασία της οριστικοποιημένης ένστασης, υπό την προϋπόθεση να οριστικοποιηθεί μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των ενστάσεων. Η επανεπεξεργασία

πραγματοποιείται από τους δυνητικούς δικαιούχους και συγκεκριμένα από τον δηλωθέντα συντονιστή (δηλωθείσες σχέσεις ΟΠΣΚΕ) μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων. Με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΣΚΕ για τη συγκεκριμένη ένσταση είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση. **Προσοχή: Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται εκ νέου υποβολή της. Σε περίπτωση υποβολής και στη συνέχεια επανεπεξεργασίας της ένστασης, ως ημερομηνία υποβολής για την τεκμηρίωση του εμπρόθεσμου λαμβάνεται υπόψη η τελική-οριστική υποβολή.** Η εμπρόθεσμη υποβολή της ένστασης στο ΟΠΣΚΕ αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του δικαιούχου. Ενστάσεις οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν θα εξετάζονται.

Αρμόδιο όργανο για την εξέταση των ενστάσεων είναι η **Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων**, η οποία ορίζεται με απόφαση του Περιφερειάρχη Θεσσαλίας. Με την ίδια απόφαση ορίζονται και τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη. Σε περίπτωση που παραστεί ανάγκη, είναι δυνατή η σύσταση πρόσθετων Επιτροπών Εξέτασης Ενστάσεων.

Οι ενστάσεις εξετάζονται από την Επιτροπή, με την υποστήριξη του ΕΦ, μέσω του ΟΠΣΚΕ, τόσο ως προς τη νομιμότητα της πράξης κατά της οποίας στρέφονται, όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης.

Με βάση τα αποτελέσματα της εξέτασης των ενστάσεων και μετά τη διενέργεια προενταξιακού ελέγχου μέσω του ΟΠΣΚΕ, οριστικοποιούνται τα στοιχεία των αιτήσεων στο ΟΠΣΚΕ προκειμένου να αποτυπωθεί το αποτέλεσμα της εξέτασης των ενστάσεων (αποδοχή ή μερική αποδοχή ή απόρριψη), καθώς και η τελική κατάσταση ανά πράξη δηλ. εγκεκριμένη, εγκεκριμένη μη επιχορηγούμενη, απορριφθείσα.

Ο ΕΦ έχει την εποπτεία της διαδικασίας εξέτασης ενστάσεων και εισηγείται προς τον Περιφερειάρχη Θεσσαλίας την έκδοση των αποφάσεων έγκρισης αποτελεσμάτων εξέτασης ενστάσεων. Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων εκδίδονται από τον Περιφερειάρχη Θεσσαλίας, κατόπιν διαβίβασης των πρακτικών της επιτροπής εξέτασης ενστάσεων από την ΕΦ, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ένστασης.

Με την έκδοση των εν λόγω αποφάσεων οριστικοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ τα στοιχεία των αιτήσεων που περιλαμβάνονται σε αυτές και οι δυνητικοί δικαιούχοι **ενημερώνονται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣΚΕ** (στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει), για την τελική αξιολόγηση της αίτησης χρηματοδότησής τους μετά και την εξέταση της ένστασής τους και οι αποφάσεις αναρτώνται στο πρόγραμμα Διαύγεια και δημοσιεύονται στους διαδικτυακούς τόπους:

- της ΕΥΔ (www.thessalia-esp.gr)
- του ΕΦ (www.thessaly.gov.gr)
- του ΕΣΠΑ (www.espa.gr)

Σημειώνεται ότι, η **ημερομηνία αποστολής της ανωτέρω ηλεκτρονικής ειδοποίησης τεκμαίρεται ως το οριστικό χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του Δικαιούχου και αποτελεί ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης.**

Η εκδοθείσα απόφαση επί της ενστάσεως καθιστά οριστική την πράξη ένταξης/τροποποίησης ή την τυχόν απόρριψη αυτής αποκλειόμενου ετέρου σταδίου διοικητικής προσφυγής.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης των ενστάσεων, τροποποιείται, εφόσον απαιτείται, η Απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης και επαναλαμβάνεται η διαδικασία για την τροποποίηση της απόφασης ένταξης.

Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων

Για τις ανάγκες της διαδικασίας εξέτασης των ενστάσεων, συγκροτείται Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων, η οποία ορίζεται με απόφαση του Περιφερειάρχη Θεσσαλίας και στην οποία περιγράφονται οι αρμοδιότητες, ορίζονται τα μέλη της, τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη και ό,τι άλλο απαιτείται σχετικά με τη διαδικασία εξέτασης των ενστάσεων. Δύναται επιπλέον, να ορίζονται και επιπρόσθετες επιτροπές εξέτασης ενστάσεων. Η Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων υποστηρίζεται στο έργο της από τον ΕΦ.

Στην Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων δεν μπορούν να συμμετέχουν στελέχη της ΕΥΔ ή του ΕΦ που συμμετείχαν στη διαδικασία αξιολόγησης. Επιπλέον, τα μέλη της Επιτροπής Εξέτασης Ενστάσεων δεν έχουν δικαίωμα συμμετοχής στην παρακολούθηση και στην παραλαβή έργων των αιτήσεων που αξιολόγησαν (Όργανο Ελέγχου, Επιτροπή Παραλαβής κ.λπ.).

10. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ**10.1 ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ - ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ**

Οι δικαιούχοι επενδυτές είναι υπεύθυνοι εξ ολοκλήρου απέναντι στους αρμόδιους Φορείς για την υλοποίηση, την παρακολούθηση και τη διασφάλιση της προόδου του επενδυτικού σχεδίου τους, την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών καθώς και την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου (ΦΟΑ) με βάση τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του επενδυτικού σχεδίου τους.

Ο δικαιούχος της ενίσχυσης, κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού του σχεδίου υποχρεούται στην υποβολή μέσω του ΟΠΣΚΕ στοιχείων που αφορούν την πρόοδο υλοποίησης, ήτοι των Αιτημάτων Τροποποίησης και Αιτημάτων Καταβολής Ενίσχυσης.

Κάθε παράβαση των όρων της παρούσας πρόσκλησης και της απόφασης ένταξης συνεπάγεται τη λήψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία μπορεί να κλιμακωθούν από τη διατύπωση στον Δικαιούχο απλών συστάσεων συμμόρφωσης μέχρι και την ενεργοποίηση των διαδικασιών ανάκλησης και έντοκης επιστροφής της καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

Οι δικαιούχοι που είχαν προσκομίσει για την κάλυψη της ιδιωτικής τους συμμετοχής **προέγκριση/ πρόθεση δανείου** από αναγνωρισμένο, από την Τράπεζα της Ελλάδας, πιστωτικό ίδρυμα, οφείλουν να συνάψουν Σύμβαση Δανείου μέχρι το πρώτο αίτημα επαλήθευσης - πιστοποίησης δαπανών και σε κάθε περίπτωση μετά την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης. Από το περιεχόμενο της σύμβασης θα πρέπει να προκύπτει ότι το δάνειο αφορά στην χρηματοδότηση της συγκεκριμένης επένδυσης, άλλως απαιτείται η υποβολή αιτήματος τροποποίησης Χρηματοδοτικού Σχήματος.

Κατά το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα υλοποίησης του έργου του ο δικαιούχος υποχρεούται να κοινοποιεί άμεσα και υποχρεωτικά στον ΕΦ:

- οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με το έργο του, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων,
- πιθανή αδυναμία από πλευράς του να συνεχίσει την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου του μέσω της σχετικής ενέργειας που προβλέπεται στο ΟΠΣΚΕ ,
- την έκδοση των απαιτούμενων αδειών για την υλοποίηση της επένδυσης στο προβλεπόμενο χρονικό διάστημα.

Μη ανταπόκριση σε αίτημα λήψης στοιχείων που απαιτούνται από τον ΕΦ, την ΕΥΔ και τις λοιπές ελεγκτικές αρχές ενδέχεται να οδηγήσει στην ανάκληση της απόφασης ένταξης και στην απένταξη του δικαιούχου από τη Δράση με έντοκη επιστροφή της τυχόν ήδη καταβληθείσας Επιχορήγησης (αφορά περιπτώσεις στις οποίες έχει χορηγηθεί ενδιάμεση καταβολή ή προκαταβολή).

Επισημαίνεται ότι :

Έργο τουλάχιστον ίσο με το **25% του εκάστοτε εγκεκριμένου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού της επένδυσης** θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί εντός των **πρώτων δώδεκα (12) μηνών** από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης) **και να αποτελέσει αντικείμενο ελέγχου.**

A) Αίτημα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης

Η παρακολούθηση των επιχειρηματικών σχεδίων των δικαιούχων γίνεται μέσω επαληθεύσεων (διοικητικών ή/και επιτόπιων) σε περιπτώσεις προκαταβολών, ενδιάμεσων και τελικών αιτήσεων επαλήθευσης δαπανών, από ειδικά για το σκοπό αυτό όργανα επαλήθευσης του ΕΦ.

Τα Αιτήματα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης υποβάλλονται από το Συντονιστή του δικαιούχου σε ειδικά τυποποιημένη για το σκοπό αυτό φόρμα, ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΚΕ και συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραδοτέα όπως αυτά καθορίζονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ (το μέγεθος για κάθε ένα από τα επισυναπτόμενα δικαιολογητικά που θα συνοδεύουν την υποβολή δεν πρέπει να ξεπερνά τα δέκα (10) ΜΒ).

Για τη διαχείριση των δικαιολογητικών/παραδοτέων της επιχείρησης – δικαιούχου, ο δικαιούχος πρέπει πρώτα, πραγματοποιώντας είσοδο στο ΟΠΣΚΕ με τους κωδικούς TaxisNet της επιχείρησης, από την Κάρτελα «Σχέσεις ΟΠΣΚΕ» του προφίλ του να ορίσει τον **Οικονομικό Υπεύθυνο**, ο οποίος είναι αρμόδιος για να πραγματοποιεί τις καταχωρήσεις των παραστατικών και πληρωμών για λογαριασμό του Δικαιούχου στο ΟΠΣΚΕ, να επιμερίζει τα παραστατικά σε έργα/πράξεις και να αναρτά/διαχειρίζεται τα δικαιολογητικά. Ο Οικονομικός υπεύθυνος πρέπει να είναι φυσικό πρόσωπο που διαθέτει επίσης προφίλ στο ΟΠΣΚΕ (δύνата να ταυτίζεται με το Συντονιστή).

Ως Οικονομικοί υπεύθυνοι μπορούν να οριστούν και οι Συντονιστές, αλλά και σε αυτή την περίπτωση απαιτείται νέα σχέση ΟΠΣΚΕ με ιδιότητα «Οικονομικός Υπεύθυνος».

Ο έλεγχος διακρίνεται σε Ενδιάμεση Επαλήθευση - Πιστοποίηση δαπανών και σε Τελικό Αίτημα Επαλήθευσης- Πιστοποίησης.

Υποχρεωτικό Αίτημα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης

Αίτημα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης για εκτέλεση έργου τουλάχιστον 25% του εγκεκριμένου επιχορηγούμενου Π/Υ της επένδυσης θα πρέπει υποχρεωτικά να υποβληθεί εντός των πρώτων δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης).

Σε ενταγμένες πράξεις για τις οποίες :

- είτε δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα το αίτημα αυτό,
- είτε επί του υποβληθέντος τέτοιου αιτήματος και μετά την κάλυψη τυχόν εκκρεμοτήτων και ελλείψεων, πιστοποιούνται δαπάνες σε ποσοστό μικρότερο του **20%** του επιχορηγούμενου Π/Υ,

ανακαλείται η Απόφαση Ένταξης αυτών από το Πρόγραμμα και κινείται η διαδικασία επιστροφής εντόκως, της τυχόν καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης, σύμφωνα με το ισχύον κατά περίπτωση Θεσμικό Πλαίσιο.

Αιτήματα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης - Πιστοποίησης δαπανών είναι δυνατόν να υποβληθούν μέχρι δύο (2) το πολύ, συμπεριλαμβανομένου και του υποχρεωτικού αιτήματος επαλήθευσης – πιστοποίησης, και να αφορούν εκτέλεση έργου **τουλάχιστον στο 25% και έως του 80%** του επιχορηγούμενου φυσικού και οικονομικού αντικείμενου (υλοποιημένες και εξοφλημένες δαπάνες).

Ο ανωτέρω περιορισμός, για δύο (2) αιτήματα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης, αναφέρεται σε εγκεκριμένα από τον ΕΦ και όχι σε υποβληθέντα αιτήματα του δικαιούχου επενδυτή.

Η μέγιστη διάρκεια ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου **δεν μπορεί να υπερβαίνει τους είκοσι τέσσερις (24) μήνες**, από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης).

Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης – Πιστοποίησης πρέπει να υποβληθεί σε ηλεκτρονική μορφή στο ΟΠΣΚΕ, συνοδευόμενο από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραδοτέα, μετά την ολοκλήρωση των δαπανών του έργου, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου και, το αργότερο, εντός ενενήντα (90) ημερολογιακών ημερών μετά την τυπική ημερομηνία λήξης του.

Ο δικαιούχος έχει δικαίωμα υποβολής Αιτήματος τελικής επαλήθευσης - πιστοποίησης του έργου του χωρίς την υποβολή Αιτήματος ενδιάμεσης επαλήθευσης – πιστοποίησης.

Σημειώνονται τα κάτωθι :

- Το πρώτο Αίτημα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης δαπανών (είτε ενδιάμεσης, είτε τελικής επαλήθευσης) υποβάλλεται ηλεκτρονικά **υποχρεωτικά ΠΡΙΝ την παρέλευση δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης)**, πληρώνοντας τις προϋποθέσεις που αναφέρονται ανωτέρω (ειδικά εφόσον πρόκειται για ενδιάμεσο αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης).
- Δεύτερο αίτημα ενδιάμεσου ελέγχου είναι δυνατόν να υποβληθεί ηλεκτρονικά **το αργότερο έως ογδόντα (80) ημερολογιακές ημέρες πριν την τυπική ημερομηνία λήξης υλοποίησης της πράξης**. Αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης που υποβάλλεται μετά από αυτή την ημερομηνία θα απορρίπτεται.
- Τα αιτήματα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης δύναται να περιλαμβάνουν προκαταβολές σε προμηθευτές, **που αθροιστικά δε θα υπερβαίνουν το 50% του συνολικά εγκεκριμένου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού**, με την προϋπόθεση ότι τα παραστατικά των δαπανών (για τα οποία έχουν δοθεί προκαταβολές) θα έχουν εξοφληθεί πλήρως κατά την ολοκλήρωση του έργου. Επισημαίνεται ότι, οι δαπάνες για τις προκαταβολές πρέπει να αποδεικνύονται από επίσημα και νόμιμα έγγραφα σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία, όπως συμφωνητικό παραγγελίας, ιδιωτικό συμφωνητικό, προσφορά κ.λπ. με λεπτομερή περιγραφή των παραγγελεθέντων ειδών και έργων και τους όρους συναλλαγής.

Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων προτείνεται τα αρχεία να είναι αυτά ακριβώς που εξάγονται από τα πληροφοριακά συστήματα (taxis, Πλατφόρμες e-banking, ERP λογισμικά κ.ο.κ.), χωρίς επεξεργασία. Το σύνολο των δικαιολογητικών που θα επισυναφθούν θα πρέπει να είναι της μορφής αρχείων: .pdf, .jpg, .png (συστήνεται η χρήση αρχείων τύπου pdf).

Β) Επαλήθευση έργων

Η παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων των δικαιούχων γίνεται μέσω διοικητικής και επιτόπιας επαλήθευσης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (ΦΟΑ) από ορισμένο με απόφαση του ΕΦ για το σκοπό αυτό όργανο ελέγχου κατόπιν Αιτήματος Επαλήθευσης- Πιστοποίησης του δικαιούχου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ).

Η επαλήθευση αφορά στην επιβεβαίωση :

- α) της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού αντικειμένου, εκτός των περιπτώσεων προκαταβολών σε προμηθευτές και των έμμεσων δαπανών,
- β) της επιλεξιμότητας των πραγματοποιηθεισών δαπανών για την υλοποίηση της επένδυσης,
- γ) στην πιστοποίησή τους μετά από έλεγχο του εύλογου του κόστους αυτών και
- δ) στον καθορισμό του ποσού των έμμεσων δαπανών (7% των άμεσων επιλέξιμων δαπανών).

Κατά την επαλήθευση – πιστοποίηση :

- γίνεται έλεγχος της εμπρόθεσμης υποβολής του αιτήματος καταβολής ενίσχυσης (τόσο κατά το υποχρεωτικό αίτημα επαλήθευσης όσο και κατά την τελική επαλήθευση),
- γίνεται έλεγχος της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού αντικείμενου της επένδυσης,
- γίνεται έλεγχος της επιλεξιμότητας, της ορθότητας, της σκοπιμότητας, της εγκυρότητας και της νομιμότητας των συγκεκριμένων πραγματοποιηθεισών δαπανών ως προς τις εγκεκριμένες δαπάνες,
- διαπιστώνεται η ορθή κατανομή των δαπανών στις αντίστοιχες Κατηγορίες Δαπανών και ανά ποσοτικό στοιχείο, καθώς και η τήρηση των ορίων,
- επιβεβαιώνεται το εύλογο του κόστους των υποβληθεισών δαπανών,
- γίνεται έλεγχος των πρωτότυπων παραστατικών έκδοσης και εξόφλησης των δαπανών, των πρωτότυπων λοιπών δικαιολογητικών (κατά την τελική επαλήθευση),
- ελέγχονται επίσης και αντίστοιχα τηρούμενα στοιχεία από τις λογιστικές εγγραφές των πράξεων ανάλογα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων για να επιβεβαιωθεί η ορθή εκτέλεση του οικονομικού αντικείμενου (π.χ. βιβλία εσόδων-εξόδων, μητρώο παγίων, καρτέλες προμηθευτών, ημερολόγια κ.λπ.).

Σε κάθε περίπτωση οποιαδήποτε περικοπή δαπάνης θα πρέπει να είναι πλήρως και επαρκώς αιτιολογημένη από το Όργανο Επαλήθευσης – Πιστοποίησης.

Τα παραδοτέα καθώς και τα απαιτούμενα παραστατικά και στοιχεία τεκμηρίωσης που πρέπει να συνοδεύουν το αίτημα επαλήθευσης αναφέρονται αναλυτικά στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ της παρούσας Πρόσκλησης.

Το όργανο επαλήθευσης διενεργεί τον έλεγχο του αιτήματος και σε περίπτωση που απαιτηθούν διευκρινίσεις ή εντοπιστούν εκκρεμότητες/ελλείψεις, ενημερώνει το δικαιούχο με την αποστολή ηλεκτρονικής ειδοποίησης στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει.

Ο δικαιούχος μέσω του Συντονιστή του καλείται να ανταποκριθεί και να καλύψει τα ζητούμενα σε εύλογο χρονικό διάστημα το οποίο δύναται να ορίζεται στην ειδοποίηση από τον ΕΦ και σε κάθε περίπτωση **δεν μπορεί να υπερβαίνει τις εξήντα (60) ημερολογιακές ημέρες** από τη γνωστοποίηση των εντοπισμένων εκκρεμοτήτων / ελλείψεων.

Στην περίπτωση που, **μετά το πέρας εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών από την πρώτη γνωστοποίηση εντοπισμένων εκκρεμοτήτων/ελλείψεων**, ο δικαιούχος δεν έχει ανταποκριθεί στην κάλυψη του συνόλου αυτών, η επαλήθευση – πιστοποίηση δύναται να ολοκληρωθεί με τα διαθέσιμα δικαιολογητικά και στοιχεία.

Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου και κατόπιν κάλυψης ή μη, από το δικαιούχο τυχόν εντοπισμένων εκκρεμοτήτων και ελλείψεων, ολοκληρώνεται η επαλήθευση – πιστοποίηση με τη σύνταξη της σχετικής έκθεσης στο ΟΠΣΚΕ.

Η επαλήθευση-πιστοποίηση διακρίνεται σε διοικητική και επιτόπια.

- Η **διοικητική** επαλήθευση διενεργείται υποχρεωτικά στις περιπτώσεις υποβολής Αιτημάτων Ενδιάμεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης με δαπάνες που ανέρχονται κατ' ανώτατο στο 80% του συνολικά επιχορηγούμενου προϋπολογισμού και όχι μικρότερο του 25%.
- Η **επιτόπια** επαλήθευση διενεργείται υποχρεωτικά στην ολοκλήρωση του έργου (αίτημα τελικής επαλήθευσης – πιστοποίησης) κατόπιν εμπρόθεσμης υποβολής Αιτήματος Τελικής Καταβολής Ενίσχυσης με βάση τις διαδικασίες ελέγχου του ΕΦ και θα περιλαμβάνει έλεγχο του οικονομικού και του φυσικού αντικείμενου του έργου στο σύνολό του, καθώς και επίλυση θεμάτων που προέκυψαν σε τυχόν προηγηθείσα διοικητική επαλήθευση.

Στην περίπτωση που η δαπάνη για το σύνολο του έργου είναι τελικά μικρότερη της εγκριθείσας, η δημόσια χρηματοδότηση θα υπολογισθεί επί του πραγματοποιηθέντος και πιστοποιηθέντος κόστους του έργου, με ελάχιστο όριο επένδυσης το κατώτατο όριο, όπως περιγράφεται στο Κεφάλαιο 6. Στο στάδιο της τελικής πιστοποίησης οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του έργου καθώς και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

Τα επενδυτικά σχέδια ελέγχονται, μετά την ολοκλήρωσή τους και για την τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους.

Ο ΕΦ προκειμένου η επιχείρηση να είναι κατάλληλα προετοιμασμένη κατά την ημερομηνία της επιτόπιας επαλήθευσης, αποστέλλει σχετικό έγγραφο ειδοποίησης πριν την ακριβή ημερομηνία της επαλήθευσης και κατόπιν συνεννόησης με την επιχείρηση.

Ο δικαιούχος θα πρέπει να διευκολύνει τα στελέχη του οργάνου διενέργειας της επαλήθευσης και να τηρεί τις οδηγίες που αυτά θα του υποδεικνύουν καθώς και τις ημερομηνίες αποστολής των εκκρεμοτήτων που διαπιστώθηκαν κατά την επιτόπου επαλήθευση.

Η παρουσία του Νομίμου Εκπρόσωπου / Υπευθύνου Έργου εκ μέρους του δικαιούχου καθ' όλη τη διάρκεια της επιτόπιας επαλήθευσης – πιστοποίησης είναι υποχρεωτική και αποτελεί κατά βάση προϋπόθεση για την ομαλή διεξαγωγή της επαλήθευσης.

Στην περίπτωση που δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης - Πιστοποίησης, ο ΕΦ υποχρεούται στη διενέργεια αυτεπάγγελτης επιτόπιας επαλήθευσης εντός ενενήντα (90) ημερολογιακών ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής, εφόσον έχει προηγηθεί εκταμίευση επιχορήγησης. Κατά τον αυτεπάγγελο επιτόπιο έλεγχο είναι δυνατόν να ελεγχθούν και να πιστοποιηθούν μόνο δαπάνες οι οποίες περιλήφθηκαν σε αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης. Σε περίπτωση που οι δαπάνες αυτές δεν καλύπτουν το ελάχιστο όριο του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού που ορίζεται στην παρούσα, ο ΕΦ εκκινεί τις διαδικασίες για την ανάκληση της απόφασης ένταξης του έργου και την ανάκτηση της επιχορήγησης που έχει καταβληθεί, χωρίς διενέργεια επιτόπιας επαλήθευσης.

Δύναται να πραγματοποιηθεί επιτόπια επαλήθευση χωρίς την προγενέστερη ενημέρωση των φορέων του έργου από την ΕΥΔ, τον ΕΦ, ή και άλλα όργανα του Ελληνικού Δημοσίου ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις που να προκύπτουν από τα στοιχεία του φακέλου του έργου περί μη εφαρμογής των οριζόμενων στην πρόσκληση της Δράσης.

Γ) Παραλαβή αποτελεσμάτων επαλήθευσης - αντιρρήσεις δικαιούχου

Η συνταχθείσα από το όργανο διενέργειας της επαλήθευσης Έκθεση Επαλήθευσης, υποβάλλεται για έγκριση (αποδοχή των αποτελεσμάτων) από ιεραρχικά ανώτερο και διαφορετικό όργανο. Σε περίπτωση διαφωνίας με (ή λάθους σε) πεδία της Έκθεσης Επαλήθευσης, παρέχεται η δυνατότητα να εκτελεστούν οι όποιες διορθώσεις σε αυτή, από το αρμόδιο όργανο με την αντίστοιχη τεκμηρίωση.

Με την οριστικοποίηση της έκθεσης πιστοποίησης:

- ο δικαιούχος ενημερώνεται για τα αποτελέσματα της πιστοποίησης με την αποστολή της σχετικής έκθεσης επαλήθευσης-πιστοποίησης. Ο Δικαιούχος ενημερώνεται ηλεκτρονικά, μέσω του ΟΠΣΚΕ, στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει,
- σε περίπτωση αποδοχής των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης, ο Δικαιούχος στερείται του δικαιώματος υποβολής αντιρρήσεων, αποκτά δικαίωμα λήψης δημόσιας επιχορήγησης και καλείται να υποβάλλει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την καταβολή της

επιχορήγησης μέσω της ενότητας "Τα δικαιολογητικά μου" στο ΟΠΣΚΕ (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII-ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ).

Με την ηλεκτρονική κοινοποίηση των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης παρέχεται το δικαίωμα στους Δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις. Ο τρόπος καθώς και η αποκλειστική προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα αυτό, το όργανο εξέτασης καθώς και η χρονική προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να εκδίδεται θετική ή απορριπτική απόφαση προσδιορίζονται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση για το Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων και τις Διαδικασίες Ανάκτησης Αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού για την υλοποίηση Προγραμμάτων Συγχρηματοδοτούμενων του 2021-2027, σύμφωνα με το αρ. 42 του Ν. 4914/2022, όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά.

Στην περίπτωση που κατά την επαλήθευση/πιστοποίηση διαπιστώνεται παρατυπία, αυτή αναφέρεται στη σχετική Έκθεση Επαλήθευσης-Πιστοποίησης που συμπληρώνεται από τον ΕΦ με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν. Ο δικαιούχος δύναται, **εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης της έκθεσης**, να υποβάλει τις αντιρρήσεις του ως προς την προτεινόμενη διόρθωση, ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣΚΕ, επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στις αντιρρήσεις κατά την κρίση του.

Σημειώνεται ότι η αποδοχή μέσω ΟΠΣΚΕ και η προσκόμιση δικαιολογητικών για την καταβολή της επιχορήγησης εκ μέρους του Δικαιούχου μετά την ηλεκτρονική κοινοποίηση κάθε Έκθεσης Επαλήθευσης-Πιστοποίησης και εντός της προαναφερόμενης προθεσμίας των δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών, συνιστά αποδοχή του συνόλου των αποτελεσμάτων κάθε Έκθεσης Επαλήθευσης-Πιστοποίησης και παραίτηση του δικαιώματος υποβολής αντιρρήσεων.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, αν απαιτείται, η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης. Τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων αποστέλλονται στους Δικαιούχους με ευθύνη του ΕΦ.

Το Αίτημα Επαλήθευσης, η Έκθεση Επαλήθευσης, η Πιστοποίησή της και όλο το υλικό της υποβληθείσας αντίρρησης, τηρούνται στο Φάκελο της Πράξης.

10.2 ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Για τις εξοφλήσεις των δαπανών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ενός επενδυτικού σχεδίου, θα λαμβάνονται κάθε φορά υπόψη τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών επί φορολογητέων πράξεων και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές.

Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες θα πρέπει να αποτελούν επενδυτικές δαπάνες σε συνάφεια με τα άρθρα 22 & 23 του ΚΦΕ (Ν. 4172/2013, Ν. 4446/2016, Ν.4646/2019, ΠΟΛ. 1216/01.10.2014, ΠΟΛ.1079/06.04.2015, ΠΟΛ.1061/12.04.2017, ΠΟΛ.2109/21.05.2021) και η εξόφλησή τους να γίνεται - ώστε εξασφαλίζεται επαρκής διαδρομή ελέγχου - με τους ακόλουθους αποδεκτούς τρόπους:

- Κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας πεντακοσίων (€500) και κάτω (χωρίς ΦΠΑ), μπορεί να εξοφλείται και δίχως τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δηλαδή με μετρητά.
- Κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των πεντακοσίων (€500) (χωρίς ΦΠΑ), θα πρέπει η τμηματική ή ολική εξόφληση της, να γίνει με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.

Σε περίπτωση τροποποίησης του ανωτέρου πλαφόν του ποσού των πεντακοσίων (€500) για χρήση μετρητών σε συναλλαγές τότε θα ισχύει αυτό που θα ορίζεται στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.

Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:

- Η καταβολή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή, που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 4537/2018 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος

ή Ίδρυμα Πληρωμών), είτε με μετρητά είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών (έμβασμα, ηλεκτρονικό ή μη).

- Η χρήση χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) ή/και όποιας άλλης κάρτας συνδέεται με ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης, που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 4537/2018 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών).
- Η έκδοση επιταγής της επιχείρησης ή η έκδοση τραπεζικής επιταγής από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα.
- Η χρήση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής (έως του ορίου που επιτρέπεται από τα ΕΛΤΑ). Επισημαίνεται ότι η επιβάρυνση για την έκδοση της ταχυδρομικής επιταγής δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη.

Σε περίπτωση που καταβάλλονται **προκαταβολές** έναντι της αξίας του προς αγορά αγαθού ή υπηρεσίας ή όταν πραγματοποιούνται τμηματικές καταβολές που αφορούν αγορά αγαθού ή λήψη υπηρεσίας καθαρής αξίας άνω των 500 ευρώ, απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου, ανεξαρτήτως του ποσού της κάθε τμηματικής καταβολής ή προκαταβολής.

Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης και απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για συναλλαγές που εξοφλούνται μέσω τραπεζικού μέσου πληρωμής, είναι:

- Έκδοση επιταγής από τον ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) προς τον προμηθευτή, που πρέπει να έχει εξοφληθεί σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) τα σχετικά με την εκδοθείσα τραπεζική επιταγή έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης για την ημέρα εξόφλησης της επιταγής ή βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί η επιταγή (αριθμός επιταγής-ημερομηνία-ποσό-αποδέκτης) (β) φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Κατάθεση μετρητών από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον λογαριασμό πληρωμών, από το οποίο θα προκύπτει ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών και ο καταθέτης (δικαιούχος της ενίσχυσης) και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Μεταφορά/έμβασμα (ηλεκτρονικό ή μη) από τον ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αντίγραφο του εγγράφου του Παρόχου Υπηρεσιών Πληρωμών για μεταφορά χρημάτων ή της ηλεκτρονικής συναλλαγής, από το οποίο θα προκύπτουν τα στοιχεία των λογαριασμών δικαιούχου και προμηθευτή (β) το σχετικό έντυπο κίνησης του λογαριασμού πληρωμών (extrait) του δικαιούχου για την ημέρα διενέργειας της συναλλαγής και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) προς τον προμηθευτή. Πρόκειται για επιταγές που εκδίδονται από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, είτε με αντίστοιχη κατάθεση μετρητών στην τράπεζα από τον δικαιούχο, είτε με χρέωση του εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αντίγραφο του σώματος της αντίστοιχης επιταγής, (β) σε περίπτωση έκδοσης της επιταγής με χρέωση του εταιρικού τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου της ενίσχυσης, το έντυπο κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού (extrait) του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) για την ημέρα διενέργειας της συναλλαγής και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Εξόφληση μέσω κάρτας πληρωμών (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι η κάρτα να έχει εκδοθεί στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης (εταιρικής σε περίπτωση Νομικού Προσώπου), είτε να συνδέεται απαραίτητως με λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών στο όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης, δηλαδή του επιχειρηματία μόνο στην περίπτωση των ατομικών επιχειρήσεων και οπωσδήποτε εταιρική σε περίπτωση που ο δικαιούχος της ενίσχυσης είναι εταιρεία. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή να αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων

αγαθών/υπηρεσιών και η χρέωση της κάρτας του δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφάπαξ καταβολή). Για την πιστοποίηση απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης κάρτας ή λογαριασμού πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών που αποτυπώνει τις κινήσεις της κάρτας και στο οποίο να εμφανίζεται μία δόση ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50). Επισημαίνεται ότι ο δικαιούχος θα πρέπει να είναι ο κύριος κάτοχος της κάρτας.

- Έκδοση ταχυδρομικής επιταγής - ταχυπληρωμής με κατάθεση μετρητών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) στα ΕΛΤΑ για εξόφληση του προμηθευτή, σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αποδεικτικά έκδοσης και είσπραξης της ταχυδρομικής επιταγής, όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του δικαιούχου και του προμηθευτή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).

Διευκρινίζεται ότι η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω δικαιολογητικού με τίτλο «αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50)» ισχύει μόνο για τους δικαιούχους που τηρούν Διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (πρώην βιβλία Γ' κατηγορίας).

Στις περιπτώσεις όπου από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν εμφανώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων ή για εξοφλήσεις δαπανών ειδικού τύπου δύναται να ζητείται επιπλέον απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Σε περίπτωση εξόφλησης παραστατικού μέσω μετρητών (καθαρής αξίας έως και 500€ ή όπως εκάστοτε ισχύει) τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις συναλλαγές αυτές είναι (εκτός του τιμολογίου αγοράς αγαθών ή παροχής υπηρεσιών): απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής ή σχετική αναγραφή στο εν λόγω τιμολόγιο/παραστατικό ότι εξοφλήθηκε τοις μετρητοίς και με σφραγίδα του προμηθευτή εφόσον το τιμολόγιο/παραστατικό είναι χειρόγραφο.

Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών πρέπει να συνοδεύεται από τις κατά περίπτωση και σύμφωνα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης (Απλογραφικά ή Διπλογραφικά), λογιστικές καταχωρήσεις βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014).

Στην περίπτωση τήρησης απλογραφικών λογιστικών βιβλίων πρέπει να προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών/στοιχείων του επιχειρηματικού σχεδίου (π.χ. τιμολογίων, τιμολογίων παροχής υπηρεσιών, κ.λπ.) στο βιβλίο εσόδων-εξόδων της επιχείρησης.

Στην περίπτωση τήρησης διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων πρέπει να προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών τιμολόγησης και εξόφλησης των δαπανών της επένδυσης στο γενικό ημερολόγιο, καθώς και τα αναλυτικά καθολικά προμηθευτών.

Γενικές επισημάνσεις:

Σε κάθε περίπτωση ο ΕΦ έχει το δικαίωμα να ζητήσει την προσκόμιση οποιουδήποτε συμπληρωματικού εγγράφου ή λογιστικού στοιχείου κρίνει σκόπιμο, προκειμένου να εξασφαλίσει τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποβληθεισών δαπανών και την ύπαρξη επαρκούς διαδρομής ελέγχου.

- Το σύνολο των πιστοποιημένων δαπανών θα πρέπει να έχει πλήρως εξοφληθεί μέχρι την τυπική ημερομηνία λήξης του έργου (ημερομηνία ολοκλήρωσης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου).
- Οι δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμες εφόσον συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.
- Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για την πράξη στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου. Σε περίπτωση μη τήρησης ξεχωριστής λογιστικής μερίδας θα πρέπει να είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών της επιχορηγούμενης επένδυσης.
- Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός δαπάνης που να οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική έκδοση ή και πληρωμή τιμολογίου με σκοπό την εξόφληση των δαπανών αυτών με μετρητά).

- Όλες οι εταιρείες - προμηθευτές της επιχείρησης για τις δαπάνες του προγράμματος θα πρέπει να τηρούν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό. Σε περίπτωση εξόφλησης δαπανών μέσω καταθέσεων/εμβασμάτων αυτές θα πρέπει να γίνονται στον εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό των προμηθευτών και όχι στον προσωπικό λογαριασμό (εξαιρούνται οι προμηθευτές που είναι ατομικές επιχειρήσεις), άλλως δεν θα πιστοποιούνται οι εν λόγω δαπάνες.
- Η καταβολή της μισθοδοσίας των εργαζομένων θα πρέπει να εξοφλείται αποκλειστικά με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής σε ατομικούς λογαριασμούς αυτών από τους οποίους θα προκύπτει η επωνυμία τους και θα μπορεί να υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου της πληρωμής.
- Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση προμηθευτή μέσω λογαριασμών και παραστατικών των εταίρων/μετόχων της επιχείρησης.
- Δεν γίνεται δεκτή εξόφληση δαπανών με τη χρήση επιταγών τρίτων.
- Δεν είναι επιλέξιμοι οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου. Επίσης, οι δαπάνες για πρόστιμα, προσαυξήσεις, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών δεν είναι επιλέξιμες.
- Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας εξοπλισμού θα πρέπει τα επιχορηγούμενα πάγια (υλικά και άυλα) να έχουν καταχωρηθεί στο μητρώο παγίων της επιχείρησης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα.
- Ο δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή.
- Σε περιπτώσεις προμηθειών από το εξωτερικό, για τα τιμολόγια που είναι ξενόγλωσσα (εκτός αγγλικής) μπορεί να ζητηθεί η μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα από επίσημο φορέα, ώστε να καταστεί δυνατή η πιστοποίηση της επιλεξιμότητας της δαπάνης. Επίσης, θα προσκομίζονται για την πιστοποίηση των δαπανών όλα τα συνοδευτικά έγγραφα και οι αντίστοιχες τραπεζικές συναλλαγές, ώστε να είναι δυνατή η ύπαρξη αξιόπιστης ελεγκτικής αλυσίδας για την προμήθεια, τη διακίνηση των προϊόντων και την εξόφληση του προμηθευτή.
- Σε περίπτωση προμήθειας εξοπλισμού από το εξωτερικό το προτιμολόγιο (Proforma Invoice) δύναται να γίνει αποδεκτό σε ενδιάμεση επαλήθευση για πιστοποίηση χωρίς τα συνοδευτικά παραστατικά διακίνησης (ως παραστατικό τεκμηρίωσης προκαταβολής δαπάνης). Τα σχετικά παραστατικά διακίνησης του εξοπλισμού θα πρέπει να εκδοθούν έως την τυπική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου και να υποβληθούν το αργότερο κατά το στάδιο της τελικής επαλήθευσης. Σε διαφορετική περίπτωση ο ΕΦ θα προβαίνει σε δημοσιονομική διόρθωση και σε ανάκτηση του αναλογούντος ποσού.

Ο ΕΦ έχει το δικαίωμα περικοπής εγκεκριμένων δαπανών κατά την πιστοποίησή τους, με σχετική αιτιολόγηση, αν αυτές δεν εξυπηρετούν τη σκοπιμότητα του επενδυτικού σχεδίου ή δεν κριθούν εύλογες ως προς το κόστος τους και την τιμολογηθείσα αξία.

10.3 ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Η δημόσια χρηματοδότηση (επιχορήγηση) που αναλογεί στους δικαιούχους της Δράσης, κατόπιν υποβολής από μέρους τους των δικαιολογητικών του Παραρτήματος VII - ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ, καταβάλλεται από τον ΕΦ, ο οποίος προβαίνει σε μεταφορά του ποσού της οριστικοποιημένης Έκθεσης Πιστοποίησης στον λογαριασμό τράπεζας (IBAN) που είναι άμεσα συνδεδεμένος με την επιχείρηση και τον οποίο έχει δηλώσει ο δυνητικός δικαιούχος. Ο χρόνος καταβολής της δημόσιας χρηματοδότησης επηρεάζεται από την άμεση διαθεσιμότητα ή μη των αντίστοιχων πιστώσεων.

Η δημόσια χρηματοδότηση καταβάλλεται απευθείας στον φορέα του επενδυτικού σχεδίου (επιχείρηση) και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της δημόσιας χρηματοδότησης (εκτός της προκαταβολής) σε τράπεζα για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου που

θα αντιστοιχεί σε μέρος ή στο σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση της επένδυσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στην τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση εκχώρησης με την τράπεζα στον αρμόδιο ΕΦ.

Α) Προκαταβολή (δυναμική)

Μετά την εγκριτική απόφαση είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής, **μέχρι το 40%** της δημόσιας χρηματοδότησης, κατόπιν αιτήματος του δικαιούχου και **εφόσον ο δικαιούχος προσκομίσει ισόποση Εγγυητική Επιστολή προκαταβολής** από αναγνωρισμένο προς τούτο ίδρυμα. Η Εγγυητική Επιστολή προκαταβολής εκδίδεται υπέρ του ΕΦ με διάρκεια ισχύος αορίστου χρόνου. Αποτελεί ευθύνη του ΕΦ να εξασφαλίζει ότι η κατά τα ανωτέρω προσκομισθείσα από δικαιούχο εγγυητική επιστολή είναι έγκυρη και παραμένει σε ισχύ καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσής του.

Το αίτημα προκαταβολής, το οποίο δε θα υπερβαίνει το προαναφερθέν ποσοστό, υποβάλλεται μέσω ΟΠΣΚΕ και πρέπει να προηγείται χρονικά του πρώτου αιτήματος επαλήθευσης.

Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής απομειώνεται σταδιακά, έπειτα από αιτήματα επαλήθευσης δαπανών του δικαιούχου, με βάση ισόποσο συμψηφισμό της με αναλογούσα σε πραγματοποιηθείσες και πιστοποιηθείσες δαπάνες του έργου δημόσια χρηματοδότηση και επιστρέφεται στο δικαιούχο μετά τον πλήρη συμψηφισμό της.

Η προκαταβολή θα πρέπει να καλύπτεται από τις δαπάνες που καταβάλλονται από το δικαιούχο στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και να δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας εντός της διάρκειας υλοποίησης της επένδυσης ή εντός τριών ετών από το έτος καταβολής της προκαταβολής ή την 31η Δεκεμβρίου 2029, όποια ημερομηνία είναι προγενέστερη. Σε αντίθετη περίπτωση, δεν είναι επιλέξιμη η προκαταβολή κατά το μέρος που δεν έχει καλυφθεί από πραγματικές πληρωμές του δικαιούχου.

Β) Ενδιάμεση/σες καταβολή/ες

Καταβάλλονται έπειτα από την υποβολή σχετικού Αιτήματος Επαλήθευσης – Πιστοποίησης (Αιτήματος Καταβολής Ενίσχυσης) από πλευράς δικαιούχου και πιστοποίηση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου από τον ΕΦ, όπου και προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του έργου μέχρι τη στιγμή της υποβολής του Αιτήματος, και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

Σωρευτικά οι ενδιάμεσες καταβολές στον εκάστοτε Δικαιούχο δεν μπορούν να υπερβούν το 80% της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης και να είναι περισσότερες από δύο (2).

Επισημαίνεται ότι :

Αίτημα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης για εκτέλεση έργου τουλάχιστον 25% του εγκεκριμένου επιχορηγούμενου Π/Υ της επένδυσης θα πρέπει υποχρεωτικά να υποβληθεί εντός των πρώτων δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης).

Γ) Αποπληρωμή

Καταβάλλεται μετά την επιτόπια επαλήθευση / πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του έργου και την οριστική παραλαβή του. Στο στάδιο αυτό οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του έργου (πιστοποιημένος επιχορηγούμενος προϋπολογισμός), καθώς και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

Με βάση τα ανωτέρω, καταβάλλεται η ενίσχυση από τον ΕΦ στο Δικαιούχο, κατόπιν προσκόμισης των απαιτούμενων δικαιολογητικών πληρωμής, συντάσσεται το Δελτίο Δήλωσης Δαπανών και το Δελτίο Επίτευξης Δεικτών και ενημερώνεται το ΟΠΣ.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση παραλαβής του έργου, αλλά μη ανταπόκρισης του δικαιούχου στην υποβολή των απαιτούμενων δικαιολογητικών για την αποπληρωμή του, εντός των προθεσμιών που τίθενται (ακόμη και αν η τελική καταβολή είναι μηδενική), ο ΕΦ δύναται να εκκινήσει τις διαδικασίες για την ανάκληση της απόφασης ένταξης του έργου και την ανάκτηση της επιχορήγησης που τυχόν έχει καταβληθεί.

11. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Οι όροι υλοποίησης της πράξης όπως ορίζονται στην απόφαση ένταξης είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από τον δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από την ΕΥΔ ή τον ΕΦ δύναται να έχει ως αποτέλεσμα τη διακοπή χρηματοδότησης της πράξης. Οι πληρωμές του δικαιούχου που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής, δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από την αρμόδια ΕΥΔ ή τον ΕΦ.

Υποτροπή του δικαιούχου συνιστά βάσιμη αιτία ανάκλησης της απόφασης ένταξης της πράξης στο πρόγραμμα και μετακύληση σε αυτόν των δημοσιονομικών επιπτώσεων.

Τα διαθέσιμα είδη τροποποίησης με βάση την κατηγοριοποίησή τους στο ΟΠΣΚΕ, στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης είναι τα κάτωθι :

Κωδικός ΟΠΣΚΕ	Είδος Τροποποίησης
02.	Μεταβολή Τόπου - ΚΑΔ Επένδυσης
03.	Αλλαγή Νόμιμου Εκπροσώπου
04.	Αλλαγή Υπεύθυνου Έργου
05.	Τροποποίηση/Μεταβολή Μετοχικής ή Εταιρικής Σύνθεσης
07.	Τροποποίηση Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (Φ.Ο.Α.)
09.	Παράταση Χρόνου Υλοποίησης Επενδυτικού Σχεδίου
10.	Τροποποίηση Χρηματοδοτικού Σχήματος που αφορά τρόπο κάλυψης ιδιωτικής συμμετοχής
11	Μεταβολή δικαιούχου λόγω αλλαγής ΑΦΜ

Οι τροποποιήσεις κοινοποιούνται στην ΔΑ/ΕΦ μέσω διαλειτουργικής ενημέρωσης από άλλες βάσεις δεδομένων, όπου αυτό είναι εφικτό, και μέσω αιτημάτων τροποποίησης (μειζονος ή/και ήσσονος σημασίας).

Τα αίτημα τροποποίησης **υποβάλλεται από τους δικαιούχους, μέσω του Συντονιστή, ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΚΕ**, σε ειδικά τυποποιημένη για το σκοπό αυτό ηλεκτρονική φόρμα υποβολής, συνοδευόμενο από τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στην εκάστοτε τροποποίηση (π.χ. νομιμοποιητικά έγγραφα, στοιχεία εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης και εκπροσώπησης, στοιχεία διαθεσιμότητας νέου τόπου εγκατάστασης, εκτυπώσεις μητρώων, προσφορές προμηθευτών, κ.α.).

Σε υποβληθέν αίτημα τροποποίησης από τον δικαιούχο πρέπει να δικαιολογείται ειδικώς και επαρκώς η αναγκαιότητα της τροποποίησης, και γενική προϋπόθεση για να γίνει αποδεκτό είναι να τεκμηριώνεται η μη αλλοίωση των όρων/προϋποθέσεων και στόχων που έχουν τεθεί και εγκριθεί και να μην μεταβάλλεται η επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου.

Τα αιτήματα τροποποίησης υποβάλλονται καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης **και το αργότερο έως την τυπική ημερομηνία λήξης του έργου, διαφορετικά απορρίπτονται χωρίς εξέταση**. Εξαιρούνται της παρούσας προθεσμίας τυχόν αιτήματα που κρίνεται απαραίτητο από το όργανο ελέγχου να υποβληθούν, αν κατά την τελική επαλήθευση διαπιστωθεί δαπάνη/ες εγκεκριμένη/ες σε λάθος κατηγορία ή τροποποίηση που δεν εντάσσεται στις ήσσονος σημασίας.

Τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας όπως αυτές περιγράφονται παρακάτω πραγματοποιούνται με ευθύνη των δικαιούχων μέσω ΟΠΣΚΕ σε όλη την διάρκεια του έργου χωρίς αριθμητικό περιορισμό και παράλληλα με ανοιχτές ενέργειες στο ΟΠΣΚΕ (Αίτημα Καταβολής Ενίσχυσης και Αίτημα προκαταβολής). Αιτήματα τροποποίησης μείζονος σημασίας δεν είναι δυνατόν να υποβληθούν παράλληλα με άλλες ανοιχτές ενέργειες στο ΟΠΣΚΕ.

11.1 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΉΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας όπως αυτές περιγράφονται παρακάτω, πραγματοποιούνται με ευθύνη των δικαιούχων μέσω ΟΠΣΚΕ σε όλη την διάρκεια του έργου χωρίς αριθμητικό περιορισμό και παράλληλα με ανοιχτές ενέργειες στο ΟΠΣΚΕ (Αίτημα Καταβολής Ενίσχυσης και Αίτημα προκαταβολής) υπό την προϋπόθεση ότι εξακολουθούν να πληρούνται οι όροι και τα κριτήρια ένταξης στη Δράση.

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις χαρακτηρίζονται ως ήσσονος σημασίας και κοινοποιούνται με την ηλεκτρονική υποβολή ξεχωριστού αιτήματος τροποποίησης στο ΟΠΣΚΕ, σε ειδικά τυποποιημένη για το σκοπό αυτό φόρμα, συνοδευόμενο από τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στην εκάστοτε τροποποίηση (π.χ. νομιμοποιητικά έγγραφα, στοιχεία εκπροσώπησης, στοιχεία διαθεσιμότητας νέου τόπου εγκατάστασης, εκτυπώσεις μητρώων κ.α.):

- **Τροποποίηση Νόμιμου Εκπροσώπου** (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 03. Αλλαγή Νομίμου Εκπροσώπου).
- **Τροποποίηση Υπεύθυνου έργου** (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 04. Αλλαγή Υπεύθυνου Έργου/Επιστημονικού Υπεύθυνου).
- **Τροποποίηση εταιρικής ή μετοχικής σύνθεσης** στην οποία περιλαμβάνεται και η τροποποίηση των πραγματικών δικαιούχων (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 05. Τροποποίηση/Μεταβολή Μετοχικής ή Εταιρικής Σύνθεσης).
- **Τροποποίηση χρηματοδοτικού σχήματος** (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 10. Τροποποίηση Χρηματοδοτικού Σχήματος που αφορά τρόπο κάλυψης ιδιωτικής συμμετοχής).

11.2 ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΜΕ ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΕΔΙΩΝ ΤΟΥ ΟΠΣΚΕ

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και εφόσον πραγματοποιείται μεταβολή των στοιχείων του δικαιούχου, για τα οποία το πληροφοριακό σύστημα επιτρέπει την αυτόματη ενημέρωση του μέσω διαλειτουργικότητας από άλλες βάσεις δεδομένων (πχ .gisis), η ενημέρωση θα διενεργείται μέσω αυτοματοποιημένης διαδικασίας του ΟΠΣΚΕ. Οι ακόλουθες αλλαγές αφορούν μεταβολή στοιχείων:

- Τροποποίηση επωνυμίας ή/και νομικής μορφής (εφόσον η νέα νομική μορφή είναι επιλέξιμη στη δράση),
- Αλλαγή έδρας δικαιούχου. Σε περίπτωση που η μεταβολή έδρας συνεπάγεται και μεταβολή του τόπου εγκατάστασης / υλοποίησης της επένδυσης, τότε η τροποποίηση εντάσσεται στις μείζονος σημασίας.

11.3 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις χαρακτηρίζονται ως μείζονος σημασίας και κοινοποιούνται με την ηλεκτρονική υποβολή ξεχωριστού αιτήματος τροποποίησης στο ΟΠΣΚΕ, σε ειδικά τυποποιημένη για το σκοπό αυτό φόρμα, συνοδευόμενο από τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στην εκάστοτε τροποποίηση (π.χ. νομιμοποιητικά έγγραφα, στοιχεία εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης και εκπροσώπησης, στοιχεία διαθεσιμότητας νέου τόπου εγκατάστασης, εκτυπώσεις μητρώων, προσφορές προμηθευτών, τεκμηρίωση συνάφειας δαπανών ΕΣ με την ΠΕ-ΕΣΕΕ της Περιφέρειας Θεσσαλίας κ.α.):

- **Τροποποίηση δικαιούχου λόγω αλλαγής ΑΦΜ** (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 11. Μεταβολή δικαιούχου λόγω επωνυμίας με αλλαγή ΑΦΜ).

- **Τροποποίηση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου** (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 07. Τροποποίηση Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (Φ.Ο.Α.)).
- **Τροποποίηση τόπου εγκατάστασης της επένδυσης, εντός περιφέρειας Θεσσαλίας** (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 02. Μεταβολή Τόπου - ΚΑΔ Επένδυσης). Με την προσκόμιση των σχετικών δικαιολογητικών για τον νέο τόπο εγκατάστασης όπως αυτά προβλέπονταν στα δικαιολογητικά υποβολής/ένταξης στην παρούσα αναλυτική πρόσκληση της δράσης.
- **Τροποποίηση ΚΑΔ επένδυσης** - προσθήκη/αφαίρεση/αντικατάσταση και εφόσον δεν αλλοιώνεται ο χαρακτήρας του επενδυτικού σχεδίου, όπως αυτό αξιολογήθηκε και εγκρίθηκε και οι τυχόν νέοι ΚΑΔ είναι επιλέξιμοι και συμβατοί με τις εγκεκριμένες δαπάνες (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 02. Μεταβολή Τόπου – ΚΑΔ Επένδυσης). **Συμπεριλαμβάνεται και η επικαιροποίηση του / των ΚΑΔ επένδυσης σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο έχει υποβληθεί και εγκριθεί με ΚΑΔ 2008.**
- **Παράταση Χρόνου Υλοποίησης Επενδυτικού Σχεδίου** (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 09. Παράταση Χρόνου Υλοποίησης Επενδυτικού Σχεδίου). Σημειώνεται ότι παράταση της διάρκειας υλοποίησης των έργων, δύναται να δοθεί έπειτα από εμπρόθεσμα τεκμηριωμένο αίτημα του δικαιούχου και κατά μέγιστο χρονικό διάστημα ίσο με έξι (6) μήνες εφόσον δεν υπάρχει υπέρβαση των χρονικών ορίων επιλεξιμότητας της Προγραμματικής Περιόδου.

Αιτήματα τροποποίησης μείζονος σημασίας δεν είναι δυνατόν να υποβληθούν παράλληλα με άλλες ανοιχτές ενέργειες στο ΟΠΣΚΕ.

Σημειώνεται ότι τα είδη τροποποιήσεων που έχουν χαρακτηριστεί ως ήσσονος (παρ. 11.1) είναι διαθέσιμα και δύναται να συμπεριληφθούν σε ένα αίτημα τροποποίησης μείζονος σημασίας.

Τροποποίηση δικαιούχου λόγω αλλαγής ΑΦΜ (Κωδ. ΟΠΣΚΕ : 11)

Πρόκειται για τροποποιήσεις δικαιούχου λόγω αλλαγής ΑΦΜ κατά την υλοποίηση, λόγω μετατροπής, συγχώνευσης ή διάσπασης. Εξετάζονται και γίνονται αποδεκτές υπό τους εξής όρους:

- Πρόθεση ολοκλήρωσης της επένδυσης από το νέο δικαιούχο. Θα πρέπει να συνοδεύεται από Υπεύθυνη Δήλωση του Νομίμου Εκπροσώπου του νέου δικαιούχου με σαφή δέσμευση για την αποδοχή του ισχύοντος Τεχνικού Παραρτήματος της πράξης και της τήρησης των όρων της αναλυτικής πρόσκλησης της δράσης, όπως ισχύει.
- Καθολική διαδοχή του δικαιούχου από το νέο, ως προς όλα τα δικαιώματα, υποχρεώσεις και έννομες σχέσεις του ή, σε περίπτωση διάσπασης, κατ' ελάχιστον ως προς αυτές που απορρέουν από την απόφαση έγκρισης και την αναλυτική πρόσκληση της δράσης.
- Τήρηση των όρων / προϋποθέσεων ένταξης της πρόσκλησης της δράσης.
- Ελέγχεται η σώρευση της ενίσχυσης με τυχόν άλλες ενισχύσεις των εμπλεκόμενων ενιαίων επιχειρήσεων προκειμένου να πληρούνται όλοι οι όροι της νομιμότητας για το επενδυτικό σχέδιο.
- Εξακολουθούν να εξυπηρετούνται οι αρχικοί στόχοι της επένδυσης και να διατηρείται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της.

Τροποποίηση Φυσικού και Οικονομικού αντικειμένου - ΦΟΑ (Κωδ. ΟΠΣΚΕ : 07)

Πρόκειται για τροποποιήσεις στις δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου σε σχέση με τις εγκεκριμένες, ως προς το φυσικό και οικονομικό τους αντικείμενο, τον τόπο που αυτές υλοποιούνται, τις δραστηριότητες της επένδυσης με τις οποίες συνδέονται.

Τα αιτήματα τροποποίησης ΦΟΑ υποβάλλονται καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησής της επένδυσης **και το αργότερο έως την τυπική ημερομηνία λήξης του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της επένδυσης, διαφορετικά απορρίπτονται χωρίς εξέταση.**

Στο υποβληθέν αίτημα τροποποίησης από τον δικαιούχο πρέπει να δικαιολογείται ειδικώς και επαρκώς η αναγκαιότητα της τροποποίησης, να τεκμηριώνεται η μη αλλοίωση των στόχων που έχουν τεθεί και εγκριθεί, να μην μεταβάλλεται η επιλεξιμότητα και να μην αλλοιώνεται το αποτέλεσμα της αξιολόγησης του σχεδίου.

Επιτρέπονται **έως δύο (2) εγκεκριμένες τροποποιήσεις ΦΟΑ** υπό τους ακόλουθους όρους / προϋποθέσεις :

- Δεν αυξάνεται ο εγκεκριμένος επιχορηγούμενος Π/Υ του επενδυτικού σχεδίου και επομένως δεν αυξάνεται η ενίσχυση (δημόσια δαπάνη) του δικαιούχου.
- Δεν μειώνεται ο εγκεκριμένος επιχορηγούμενος Π/Υ του επενδυτικού σχεδίου **κάτω από το όριο των 50.000€.**
- Δεν τροποποιούνται στοιχεία τα οποία διαφοροποιούν ουσιαστικά τη φύση και τους στόχους του επενδυτικού σχεδίου και τους όρους και τις προϋποθέσεις για την ένταξη του έργου στη δράση.
- Όλες οι νέες δαπάνες εντάσσονται στις επιλέξιμες κατηγορίες της πρόσκλησης και εξακολουθούν να τηρούνται τα όρια/περιορισμοί, όπου αυτά/οί προβλέπονται, σύμφωνα με την ενότητα 6.1. «Επιλέξιμες Δαπάνες».
- Δεν μεταβάλλονται βαθμολογικά τα κριτήρια αξιολόγησης ώστε να οδηγούν σε μείωση της βαθμολογίας που έλαβε η επιχείρηση κατά την ένταξη, με αποτέλεσμα :
 - (1) είτε να πέφτει κάτω από την βάση πρόκρισης (50) (*αφορά τις περιπτώσεις που δεν εξαντλήθηκε ο προϋπολογισμός ΔΔ της δράσης κατά την ένταξη των πράξεων*)
 - (2) είτε να πέφτει κάτω από την βαθμολογία του τελευταίου εγκεκριμένου έργου στον πίνακα κατάταξης (*αφορά τις περιπτώσεις που εξαντλήθηκε ο προϋπολογισμός ΔΔ της δράσης κατά την ένταξη των πράξεων*).

Το αίτημα τροποποίησης φυσικού και οικονομικού αντικείμενου θα πρέπει να συνοδεύουν κατ' ελάχιστο :

- τεκμηρίωση και αναλυτική αιτιολόγηση της σκοπιμότητας του αιτήματος,
- δικαιολογητικά που απαιτούνται και προβλέπονται κατά περίπτωση, για την τεκμηρίωση των δαπανών στο Παράρτημα ΙΙ – ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ,
- συμπληρωμένο με τα επικαιροποιημένα στοιχεία και τις δαπάνες της προτεινόμενης τροποποίησης το αρχείο excel «Τεκμηρίωση Συνάφειας Δαπανών ΕΣ με την ΠΕ-ΕΣΕΕ της Περιφέρειας Θεσσαλίας» για τον υπολογισμό της βαθμολογίας του κριτηρίου 5 με κατάλληλη τεκμηρίωση.

Του παραπάνω περιορισμού των δύο (2) εγκεκριμένων τροποποιήσεων ΦΟΑ, καθώς και της προθεσμίας υποβολής, εξαιρούνται τυχόν αιτήματα ΦΟΑ που κρίνεται απαραίτητο από το όργανο ελέγχου να υποβληθούν και δεν δύνανται να είναι περισσότερα του ενός εγκεκριμένου έπειτα από κρίση του οργάνου ελέγχου.

11.4 ΕΞΕΤΑΣΗ- ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Τα Αιτήματα Τροποποιήσεων στο σύνολο τους εξετάζονται/αξιολογούνται και κατόπιν κάλυψης από το δικαιούχο τυχόν εντοπισμένων εκκρεμοτήτων/ελλειψεων, εγκρίνονται ή απορρίπτονται από τον Ε.Φ., μέσω της αξιολόγησης τροποποίησης που διενεργείται ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΚΕ. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της τροποποίησης κοινοποιείται στο δικαιούχο της ενίσχυσης.

Δεν γίνονται δεκτές και απορρίπτονται :

- τροποποιήσεις που διαφοροποιούν ουσιαστικά τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή τη βαθμολογία του επενδυτικού σχεδίου και δύνανται να έχουν ως αποτέλεσμα τη μη επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου,
- αιτήματα τροποποίησης ΦΟΑ στα οποία περιλαμβάνεται η μείωση/μη υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου σε συνδυασμό με το οικονομικό αντικείμενο αυτού, **σε ποσοστό μεγαλύτερο του 50% του αρχικά εγκεκριμένου επιχορηγούμενου Π/Υ ένταξης** ή σε χαμηλότερο ποσό του ελάχιστου ορίου του ποσού των 50.000€.

Σε κάθε περίπτωση, το πόρισμα της αξιολόγησης κοινοποιείται στο δικαιούχο μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει.

Με την ηλεκτρονική κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της τροποποίησης παρέχεται το δικαίωμα στους Δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις, **ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣΚΕ**, επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στις αντιρρήσεις κατά την κρίση τους. Οι αντιρρήσεις υποβάλλονται **εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης του αποτελέσματος της αξιολόγησης. Σε περίπτωση αποδοχής των αποτελεσμάτων αξιολόγησης τροποποιήσεων, ο Δικαιούχος στερείται του δικαιώματος υποβολής αντιρρήσεων.**

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται, αν απαιτείται, το τεχνικό παράρτημα της πράξης και τα αποτελέσματα κοινοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει.

Το Αίτημα Τροποποίησης, η Έκθεση Αξιολόγησης και όλο το υλικό της υποβληθείσας αντίρρησης, τηρούνται στο Φάκελο της Πράξης.

12. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΕΡΓΩΝ

Η ολοκλήρωση και παραλαβή έργου για το οποίο έχει επαληθευθεί και πιστοποιηθεί φυσικό και οικονομικό αντικείμενο (έχει ολοκληρωθεί η τελική επαλήθευση – πιστοποίηση), τηρούμενων των όρων της παρούσας πρόσκλησης, γίνεται από τον ΕΦ.

Απαραίτητες προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση και παραλαβή είναι:

- Το τελικό αίτημα επαλήθευσης - πιστοποίησης να έχει υποβληθεί εμπρόθεσμα,
- Το έργο να κριθεί ολοκληρωμένο και λειτουργικό,
- Το υλοποιηθέν και πιστοποιηθέν Φυσικό και Οικονομικό Αντικείμενο **να είναι μεγαλύτερο ή ίσο των 50.000€**, και σε ποσοστό **μεγαλύτερο ή ίσο του 50% του αρχικά εγκεκριμένου επιχορηγούμενου Π/Υ ένταξης.**
- Η ύπαρξη κατάλληλου εγγράφου αδειοδότησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την ενισχυόμενη, στο πλαίσιο της υλοποιηθείσας επένδυσης δραστηριότητα (π.χ. άδεια λειτουργίας, Υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.),
- Η τήρηση των ειδικών όρων που προβλέπονται στην πρόσκληση της δράσης και στην απόφαση ένταξης της πράξης.
- Η ύπαρξη υποδομών ελαχιστοποίησης των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία,
- Η τήρηση των υποχρεώσεων που αναφέρονται στο Κεφάλαιο 13.1.

Επισημαίνονται τα ακόλουθα:

1. Ως ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου θα λαμβάνεται η ημερομηνία στην οποία πραγματοποιήθηκε η τελευταία ενέργεια από πλευράς δικαιούχου που αφορούσε στην ολοκλήρωση του έργου του.
2. Σε περίπτωση που κατά την τυπική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου δεν είναι διαθέσιμο το εν ισχύ έγγραφο αδειοδότησης, το έργο παραλαμβάνεται με την προσκόμιση, κατ' ελάχιστον, της υποβληθείσας στον αρμόδιο φορέα αίτησης έκδοσης εγγράφου αδειοδότησης. Το εν ισχύ έγγραφο αδειοδότησης είναι υποχρεωτικό να υποβληθεί από το δικαιούχο στον ΕΦ το αργότερο μέχρι και έξι (6) μήνες από την τυπική ημερομηνία λήξης του έργου. Ο δικαιούχος οφείλει να ενημερώσει εμπρόθεσμα τον ΕΦ τόσο για την έκδοση της άδειας λειτουργίας όσο και για πιθανές εμπλοκές ή καθυστερήσεις στη διαδικασία έκδοσής της.
3. Για να κριθεί το έργο ως ολοκληρωμένο και λειτουργικό, απαιτείται να έχουν τεθεί σε παραγωγική λειτουργία ο εξοπλισμός και το λογισμικό και να έχουν ενσωματωθεί στην παραγωγική διαδικασία ή/και στις επιχειρησιακές λειτουργίες της επιχείρησης, έτσι ώστε να τεκμηριώνεται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της επένδυσης. Γί αυτόν τον λόγο, δύναται να ζητηθεί από το όργανο ελέγχου υλικό τεκμηρίωσης, ανάλογα με το είδος της επένδυσης, το οποίο να αποδεικνύει τον ολοκληρωμένο και λειτουργικό χαρακτήρα του υλοποιηθέντος έργου.
4. Ο ΕΦ υποχρεούται στην παρακολούθηση και έλεγχο τακτοποίησης τυχόν εκκρεμοτήτων σχετικά με τις παραπάνω προϋποθέσεις ολοκλήρωσης και παραλαβής έργων των δικαιούχων εντός των καθορισμένων χρονικών διαστημάτων.
5. Στις περιπτώσεις που διαπιστωθεί μη τήρηση κάποιων ή κάποιων εκ των άνω προϋποθέσεων, ο ΕΦ προχωρεί στη λήψη των απαιτούμενων σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο μέτρων.

Μετά την υποβολή των δικαιολογητικών νόμιμης λειτουργίας (ή αίτησης έκδοσης αυτών), τη σύνταξη της Τελικής Έκθεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης της Πράξης, την οριστική παραλαβή και αποπληρωμή, εκδίδεται η Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Πράξης.

Με τη Βεβαίωση αυτή:

- Βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της Πράξης.
- Αποτυπώνεται το συνολικό καταβληθέν ποσό της δημόσιας συνεισφοράς και καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα της Πράξης.
- Βεβαιώνεται η έκδοση των αδειών που προβλέπονται από το οικείο ρυθμιστικό πλαίσιο περι

αδειοδότησης.

- Βεβαιώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων του δικαιούχου που τέθηκαν στην απόφαση Ένταξης (π.χ. δημοσιότητα ή/και ελαχιστοποίηση των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία, συμμόρφωση με το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης).
- Βεβαιώνεται η επίτευξη της τιμής στόχου των δεικτών της Πράξης.
- Βεβαιώνεται η συμμόρφωση του δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στην πράξη (από ΔΑ/ΕΦ, Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, λοιπά ελεγκτικά όργανα εθνικά ή της ΕΕ).
- Ορίζεται η ακριβής ημερομηνία ανάληψης των Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων του δικαιούχου.

Η Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Πράξης κοινοποιείται στον δικαιούχο από τον ΕΦ μέσω του ΟΠΣΚΕ και με την αποστολή της μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει). Όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία τεκμηρίωσης αρχειοθετούνται στον Φάκελο Πράξης.

13. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Κατά το διάστημα υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου τους και για τρία (3) έτη μετά την τελική πληρωμή της δημόσιας χρηματοδότησης, οι δικαιούχοι είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με την πράξη προς την ΕΥΔ / ΕΦ με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων.

Οι δικαιούχοι ενδέχεται να συμπεριλαμβάνονται σε δείγμα διενέργειας έρευνας για την αξιολόγηση/αποτίμηση της δράσης στην οποία συμμετείχαν και στο πλαίσιο της οποίας χρηματοδοτήθηκαν παρέχοντας οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία.

Πέραν των ανωτέρω κατά την ίδια χρονική περίοδο οι δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν τις απαιτήσεις δημοσιότητας, όπως αυτές ορίζονται στα άρθρα 46-50 και Παράρτημα ΙΧ του ΕΚ 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.

Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων για τους ανωτέρω σκοπούς, πραγματοποιείται ιδίως υπό τις προϋποθέσεις των διατάξεων των περιπτώσεων γ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 και της περίπτωσης ζ' της παρ. 2 του άρθρου 9 του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679. Επίσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 12 έως 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, τα φυσικά πρόσωπα - υποκείμενα των δεδομένων- διατηρούν τα δικαιώματα ενημέρωσης και πρόσβασης, τα δικαιώματα διόρθωσης και διαγραφής (δικαίωμα στη λήθη), το δικαίωμα περιορισμού της επεξεργασίας, το δικαίωμα στη φορητότητα των δεδομένων, το δικαίωμα εναντίωσης και το δικαίωμα υποβολής καταγγελίας στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (www.dpa.gr).

13.1 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Οι Δικαιούχοι των οποίων επενδύσεις θα υπαχθούν στη παρούσα Δράση κρατικής ενίσχυσης, μετά την ένταξή τους και μέχρι και την έκδοση της βεβαίωσης ολοκλήρωσης της πράξης τους, οφείλουν να τηρούν τους όρους της απόφασης ένταξης και τις εφαρμοζόμενες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου.

Ειδικότερα οι δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν τις παρακάτω ενδεικτικά αναφερόμενες υποχρεώσεις:

- i. να τηρούν τους όρους της χρηματοδότησης και της παρούσας πρόσκλησης, χωρίς ουσιαστική μεταβολή η οποία να επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή τους όρους υλοποίησης και θα μπορούσε να υπονομεύσει τους αρχικούς της στόχους,
- ii. να μην εκμισθώνουν μέρος ή το σύνολο της ενισχυθείσας επένδυσης και της εκμετάλλευσης της λειτουργίας της,
- iii. να μην μεταβιβάζουν για οποιοδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν από άλλα κυριότητας του φορέα, ανάλογης αξίας και τουλάχιστον ισοδυνάμου αποτελέσματος, ώστε να ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση των στόχων της επένδυσης, (απαιτείται ενημέρωση του ΕΦ),
- iv. να παρέχουν στοιχεία για την αποτίμηση της επίτευξης των γενικών και ειδικών στόχων της ενισχυθείσας επένδυσης,
- v. να τηρούν την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά στην πρόσβαση από άτομα με αναπηρίες, στην εξάλειψη των ανισοτήτων και στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και στην ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου, καθώς και στην καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, να λαμβάνει υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την ενωσιακή πολιτική στον τομέα του περιβάλλοντος, την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης και την αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης, όπως ορίζεται στο άρθρο 9 του Κανονισμού 1060/2021,
- vi. να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του ΟΠΣΚΕ με τα δεδομένα και έγγραφα της Πράξης που υλοποιούν, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο ΟΠΣΚΕ,
- vii. να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την Πράξη ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση από την οποία να προκύπτει η καταχώρηση όλων των δαπανών που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στον ΕΦ,
- viii. να θέτουν στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της πράξης τους και για όσο χρόνο υποχρεούνται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στον ΕΦ, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος, την Αρχή Πιστοποίησης, στην Αρχή Ελέγχου, στην Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- ix. να αποδέχονται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα τους, όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης, και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθεί,
- x. να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στα άρθρα 46-50 και Παράρτημα ΙΧ του ΕΚ 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (βλ. Ενότητα 13.4),
- xi. να γνωστοποιούν στον ΕΦ κάθε μεταβολή των στοιχείων τους, όπως επωνυμία, έδρα, στοιχεία επικοινωνίας, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στην Ενότητα 11 «Διαδικασία Τροποποιήσεων» της παρούσας πρόσκλησης,
- xii. να παρακολουθούν ανελλιπώς την ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που έχει δηλωθεί στα στοιχεία

«Αναπτύσσομαι έξυπνα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας»

επικοινωνίας του δικαιούχου για ειδοποιήσεις από ΟΠΣΚΕ/ΕΦ/ΔΑ/Εθνικά ή Ενωσιακά Ελεγκτικά Όργανα (συνιστάται η παρακολούθηση και του φακέλου της ανεπιθύμητης αλληλογραφίας),

- xiii. να μην μεταβάλουν, κατά οποιοδήποτε τρόπο τη νομική μορφή τους, την εταιρική/μετοχική τους σύνθεση ως προς τα πρόσωπα ή τα ποσοστά συμμετοχής τους στο βαθμό που οι όποιες αλλαγές επηρεάζουν την επιλεξιμότητα και τα κριτήρια ένταξης του επενδυτικού σχεδίου,
- xiv. να μην διακόπτουν την υλοποίηση και λειτουργία της ενισχυθείσας επένδυσης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας (απαιτείται ενημέρωση του ΕΦ),
- xv. να μην συστεγάζονται κατά τρόπο που θα επέτρεπε τη χρήση των παγίων στοιχείων της ενισχυόμενης επένδυσης από την άλλη επιχείρηση.

Επισημαίνεται ότι οι όροι υλοποίησης της Πράξης όπως ορίζονται στην απόφαση ένταξης είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από τον δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από την ΕΥΔ / ΕΦ συνιστά βάσιμη αιτία διακοπής χρηματοδότησης της πράξης. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από την ΕΥΔ / ΕΦ.

Οι δικαιούχοι οφείλουν για τρία (3) οικονομικά έτη από την ημερομηνία χορήγησης της τελευταίας μεμονωμένης ενίσχυσης δυνάμει του καθεστώτος να τηρούν και να φυλάσσουν τα δικαιολογητικά και παραστατικά στοιχεία της Πράξης, τα οποία τίθενται στη διάθεση των αρμοδίων οργάνων του Δημοσίου, της ΕΥΔ, της ΕΔΕΛ ή των αρμοδίων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος και τούτο ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρηση των δικαιολογητικών και παραστατικών της Πράξης.

Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

13.2 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ (ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ)

Ο δικαιούχος, πέραν των υποχρεώσεων που αναλαμβάνει κατά τη διάρκεια υλοποίησης της Πράξης, υποχρεούται για τρία (3) έτη μετά από την τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης στον δικαιούχο, σε εφαρμογή του άρθρου 65 παρ.1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1060/2021 και των όρων της απόφασης ένταξης, στα ακόλουθα:

- α) να μην προβεί σε παύση ή μετεγκατάσταση της παραγωγικής δραστηριότητας της ενισχυθείσας επένδυσης εκτός της Περιφέρειας Θεσσαλίας, εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση,
- β) να μην προβεί σε αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος στοιχείου της επένδυσης, η οποία να παρέχει σε μια επιχείρηση αδικαιολόγητο πλεονέκτημα,
- γ) να μην προβεί σε ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους χορήγησης της χρηματοδότησης,
- δ) να μην μεταβιβάσει για οποιοδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν από άλλα κυριότητας του φορέα, ανάλογης αξίας και τουλάχιστον ισοδύναμου αποτελέσματος, που ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση των στόχων της επένδυσης, (απαιτείται ενημέρωση του ΕΦ)
- ε) να λειτουργεί πραγματικά (ενδεικτικά αναφέρονται: απαιτούμενες άδειες, εγκατεστημένος εξοπλισμός, παρουσίαση οικονομικών συναλλαγών, υποβολή φορολογικών δηλώσεων κ.λπ.). Σε περίπτωση διακοπής της λειτουργίας της επιχειρηματικής δραστηριότητας της ενισχυθείσας επιχείρησης στο διάστημα αυτό, δύναται να επιβληθεί δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις,
- στ) να αποδέχεται όλους τους προβλεπόμενους από το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΕΣΠΑ 2021-2027 επιτόπιους ελέγχους και επιθεωρήσεις από όλα τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να παρέχει σε αυτά όλα τα δικαιολογητικά και στοιχεία που ζητούνται.

Ως προς τις υποχρεώσεις δημοσιότητας, εφαρμόζονται τα άρθρα 46-50 και το Παράρτημα ΙΧ του Καν. ΕΕ

1060/2021.

Η επιστροφή ποσών λόγω μη συμμόρφωσης στα παραπάνω πραγματοποιείται κατ' αναλογία προς την περίοδο μη συμμόρφωσης.

Για τον έλεγχο των μακροχρονίων υποχρεώσεων, ο δικαιούχος της ενίσχυσης, πρέπει να αποστέλλει στην ΕΥΔ/ ΕΦ όλα τα σχετικά έγγραφα που ζητούνται να υποβληθούν εγγράφως ή μέσω ΟΠΣΚΕ από αυτήν. Σε περίπτωση μη προσκόμισης αυτών δύναται να επιβληθεί επιστροφή του συνόλου της δημόσιας επιχορήγησης.

13.3 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Η επαλήθευση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων που έχει ο Δικαιούχος μετά την ολοκλήρωση της Πράξης ή ο φορέας που αναλαμβάνει της υποχρεώσεις αυτές, πραγματοποιείται με ευθύνη της ΕΥΔ ή του ΕΦ, σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στο ΣΔΕ.

Η παρακολούθηση της τήρησης των ανωτέρω και λοιπών δεσμεύσεων των Δικαιούχων των ενισχύσεων γίνεται με διοικητική επαλήθευση επί τη βάση δείγματος που επιτρέπει την ασφαλή εξαγωγή συμπερασμάτων αναφορικά με τη τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των Δικαιούχων το οποίο προσδιορίζεται σύμφωνα με τη μέθοδο δειγματοληψίας για την επαλήθευση τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων που περιλαμβάνεται στον «Οδηγό Διαχειριστικών Επαληθεύσεων Πράξεων συγχρηματοδοτούμενων από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και στην απασχόληση», όπως ισχύει.

Η επαλήθευση διενεργείται βάσει των υποβληθέντων από το Δικαιούχο στοιχείων ή και βάσει διασταύρωσης στοιχείων βάσεων δεδομένων. Όπου είναι δυνατόν μπορεί να γίνεται χρήση στοιχείων υφιστάμενων βάσεων δεδομένων (π.χ. πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης «ΕΡΓΑΝΗ», ΑΑΔΕ, Γ.Ε.Μ.Η, κ.λπ.) ως βάση διασταύρωσης των αποδεικτικών εγγράφων του δικαιούχου.

Η ΕΥΔ/ΕΦ καταρτίζει ετήσιο πρόγραμμα διοικητικών επαληθεύσεων και ενημερώνει τους Δικαιούχους που έχουν συμπεριληφθεί σε αυτό να υποβάλουν τα κατά περίπτωση απαιτούμενα αποδεικτικά έγγραφα για την επαλήθευση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους.

Με την ολοκλήρωση της διοικητικής επαλήθευσης των Πράξεων του ετήσιου Προγράμματος, η ΕΥΔ / ο ΕΦ επιλέγει τις πράξεις για τις οποίες η τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων θα επαληθευτεί και επιτοπίως. Η επιλογή γίνεται με βάση τα αναφερόμενα στον «Οδηγό Διαχειριστικών Επαληθεύσεων Πράξεων συγχρηματοδοτούμενων από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του στόχου Επενδύσεις στην ανάπτυξη και στην απασχόληση», όπως εκάστοτε ισχύει.

Δειγματοληπτικά είναι δυνατόν να γίνει επιτόπια επαλήθευση πέραν του ΕΦ και της ΕΥΔ και από άλλα όργανα του Ελληνικού Δημοσίου ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, η ΕΥΔ έχει το δικαίωμα διενέργειας όχι μόνο δειγματοληπτικών αλλά και στοχευμένων επανελέγχων μετά την ολοκλήρωση έκαστου έργου.

Τα αποτελέσματα της διοικητικής ή/ και επιτόπιας επαλήθευσης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων αποτυπώνονται στο Έντυπο Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων, το οποίο αποτελεί τυποποιημένο έντυπο που παράγεται από το ΟΠΣΚΕ, ενώ ενημερώνεται το ΟΠΣ. Στο Έντυπο δύναται να περιλαμβάνονται και τυχόν συστάσεις που βασίζονται σε σαφή και τεκμηριωμένη ανάλυση των εντοπισμένων προβλημάτων και των συνεπειών τους.

Στην περίπτωση που κατά την επαλήθευση διαπιστώνεται παρατυπία λόγω μη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, χωρίς να υπάρχει πλέον η δυνατότητα τήρησης των υποχρεώσεων αυτών, αυτή αναφέρεται στο Έντυπο Επαλήθευσης με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν και προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση των ποσών που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως ή παρανόμως, σύμφωνα με το Άρθρο 42 του Ν. 4914/2022.

Το ύψος της δημοσιονομικής διόρθωσης και τα προς ανάκτηση ποσά, θα πρέπει να είναι αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις.

Η ΕΥΔ / ΕΦ κοινοποιεί το Έντυπο Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων στο Δικαιούχο εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την έγκρισή του μέσω του ΟΠΣΚΕ ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου,

προκειμένου ο Δικαιούχος να διατυπώσει τυχόν αντιρρήσεις. Ο Δικαιούχος δύναται να υποβάλει στον ΕΦ εγγράφως τις αντιρρήσεις του, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την παραλαβή του Εντύπου Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων.

Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από την ΕΥΔ/ΕΦ (το όργανο επαλήθευσης και το όργανο έγκρισής του) εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την υποβολή τους. Σε περίπτωση που απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση, προκειμένου να ληφθεί απόφαση για το βάσιμο ή μη των αντιρρήσεων που υποβλήθηκαν, δύναται να διενεργείται άμεσα συμπληρωματική επαλήθευση από το ίδιο όργανο που διενήργησε την αρχική επαλήθευση. Στην περίπτωση αυτή, το Έντυπο ολοκληρώνεται εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία διενέργειας της συμπληρωματικής επαλήθευσης.

Μετά την εξέταση των αντιρρήσεων ή την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας υποβολής τους, το Έντυπο οριστικοποιείται.

Όταν το οριστικό Έντυπο δεν προτείνει δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση, εγκρίνεται από τον/την Προϊστάμενο/μένη του φορέα που διενήργησε την επαλήθευση, καταχωρίζεται στο ΟΠΣΚΕ με παράλληλη ενημέρωση του ΟΠΣ και κοινοποιείται μέσω του ΟΠΣΚΕ στον δικαιούχο.

Όταν στο οριστικό Έντυπο προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση, αυτή εγκρίνεται από το αρμόδιο όργανο κατά τα προβλεπόμενα στην Κοινή Υπουργική Απόφαση για το Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων και τις Διαδικασίες Ανάκτησης Αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού για την υλοποίηση Προγραμμάτων Συγχρηματοδοτούμενων του 2021-2027, σύμφωνα με το αρ. 42 του Ν. 4914/2022, όπως ισχύει. Με την έγκριση του οριστικού Εντύπου από το ως ανωτέρω αρμόδιο όργανο, ο ΕΦ συντάσσει στο ΟΠΣ Δελτίο Καταχώρισης Διορθώσεων για το ποσό της δημοσιονομικής διόρθωσης, μειώνοντας αντίστοιχα τα συγχρηματοδοτούμενα ποσά που έχουν ήδη καταχωρηθεί.

Στην περίπτωση αυτή, ο δικαιούχος δύναται να επιστρέψει οικειοθελώς, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την παραλαβή της οριστικής έκθεσης, το αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό στον λογαριασμό «ΠΔΕ Αδιάθετα Υπόλοιπα Παρελθόντων Οικονομικών Ετών» που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος, με την αναγραφή του Αναλυτικού Λογαριασμού Εσόδων (ΑΛΕ) δημοσιονομικών διορθώσεων και του ευαριθμού της πράξης. Το προς ανάκτηση ποσό επιστρέφεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής του μέχρι την ημερομηνία επιστροφής του ποσού στη ΔΟΥ. Το επιτόκιο που εφαρμόζεται είναι το επιτόκιο αναφοράς που ορίζεται για κάθε ημερολογιακό έτος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Ελλάδα και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο V του Κανονισμού (ΕΚ) 794/2004 της Επιτροπής, όπως ισχύει.

Ο δικαιούχος ενημερώνει την ΕΥΔ/ τον ΕΦ για την καταβολή του ποσού, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών, με την προσκόμιση σε αυτήν των στοιχείων τεκμηρίωσης του καταβληθέντος ποσού.

Εφόσον δεν επιστραφεί το αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό εντός της προθεσμίας, ο ΕΦ εισηγείται στον Περιφερειάρχη την έκδοση Απόφασης Δημοσιονομικής Διόρθωσης και Ανάκτησης, η οποία αποτελεί νόμιμο τίτλο βεβαίωσης του χρέους και κοινοποιείται στο Δικαιούχο, στη Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και στην Ειδική Υπηρεσία «Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων».

Η Απόφαση Δημοσιονομικής Διόρθωσης/Ανάκτησης και το οριστικό Έντυπο Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων κοινοποιούνται στο δικαιούχο, στην Αρχή Πιστοποίησης και στην Αρχή Ελέγχου.

Σημειώνεται ότι, στην περίπτωση που στο πλαίσιο της επαλήθευσης, ο ΕΦ εντοπίζει παρατυπία που κρίνει ότι ενέχει ένδειξη απάτης, ενεργοποιείται η καθοριζόμενη από το ΣΔΕ διαδικασία.

Οι ανωτέρω διοικητικές και επιτόπιες επαληθεύσεις και δημοσιονομικές διορθώσεις μετά από επαλήθευση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων διενεργούνται σύμφωνα προς τη διαδικασία που ορίζεται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση για το Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων και τις Διαδικασίες Ανάκτησης Αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού για την υλοποίηση Προγραμμάτων Συγχρηματοδοτούμενων του 2021-2027, σύμφωνα με το αρ. 42 του Ν. 4914/2022.

Ο ΕΦ διατηρεί λεπτομερείς φακέλους με όλες τις πληροφορίες και τα δικαιολογητικά έγγραφα που απαιτούνται, οι οποίοι φυλάσσονται επί δέκα (10) έτη από την ημερομηνία ολοκλήρωσης των πράξεων.

13.4 ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο δικαιούχος υποχρεούται:

1. Να αποδέχεται τη συμπερίληψή του στον κατάλογο των πράξεων του Προγράμματος που δημοσιοποιεί η οικεία Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ή εναλλακτικά ο ΕΦ), στη διαδικτυακή πύλη www.espa.gr κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 49 του Καν. 1060/2021, και στον οποίο να αναφέρονται: η επωνυμία του δικαιούχου, ο τίτλος, ο σκοπός και τα αναμενόμενα ή πραγματικά επιτεύγματα της πράξης, η ημερομηνία έναρξης της πράξης και η αναμενόμενη ή πραγματική ημερομηνία ολοκλήρωσής της, το συνολικό κόστος της πράξης, το οικείο ταμείο και ο ειδικός στόχος, το ποσοστό ενωσιακής συγχρηματοδότησης, η ένδειξη της τοποθεσίας ή ο γεωεντοπισμός για την οικεία πράξη και τη συγκεκριμένη χώρα, η τοποθεσία του δικαιούχου, τον τύπο της παρέμβασης για την πράξη σύμφωνα με το άρθρο 73 του Καν. 1060/2021.
2. Να λαμβάνει όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στο άρθρο 50 του Κανονισμού 1060/2021 και ειδικότερα:
 - α) Να παρέχει στον επίσημο ιστότοπο που διατηρεί, εάν διατηρεί, και στους ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης του δικαιούχου σύντομη περιγραφή της πράξης, ανάλογη προς το επίπεδο της στήριξης, που περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της και αναφορά της χρηματοδοτικής στήριξης από την Ένωση.
 - β) Να παρέχει δήλωση όπου επισημαίνεται η στήριξη από την Ένωση κατά τρόπο εμφανή επί εγγράφων και υλικού επικοινωνίας σχετικά με την υλοποίηση της πράξης, που προορίζονται για το κοινό ή για τους συμμετέχοντες.
 - γ) - για πράξεις των οποίων το συνολικό κόστος δεν υπερβαίνει τις 500.000€, να τοποθετεί αφίσα ελάχιστου μεγέθους Α3 ή ισοδύναμη ηλεκτρονική εικόνα, σε εμφανές σημείο της επιχείρησής του, όπου θα είναι σαφώς ορατή από το κοινό, με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη και επισήμανσης της στήριξης από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ),
- για πράξεις των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τις 500.000€, να αναρτεί ανθεκτικές πλάκες ή πινακίδες ευδιάκριτες στο κοινό, οι οποίες παρουσιάζουν το έμβλημα της Ένωσης σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται στο παράρτημα ΙΧ του Κανονισμού 1060/2021, αμέσως μόλις ξεκινήσει η φυσική υλοποίηση των πράξεων που περιλαμβάνει φυσικές επενδύσεις ή μόλις εγκατασταθεί εξοπλισμός που έχει αγοραστεί,

Αναλυτικές οδηγίες για τις υποχρεώσεις των δικαιούχων των έργων ως προς την προβολή, διαφάνεια, επικοινωνία του ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως αυτές προκύπτουν από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060, μπορείτε να βρείτε στον Οδηγό Επικοινωνίας ΕΣΠΑ 2021-2027:

https://www.espa.gr/el/Pages/Communication_Guide.aspx

14. ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 2016/679

Ο δικαιούχος με την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης του στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) μετά των απαιτούμενων δικαιολογητικών εγγράφων παρέχει στην ΕΥΔ Προγράμματος «ΘΕΣΣΑΛΙΑ» και στον ΕΦ και τα νόμιμα εντεταλμένα όργανα αυτών τη ρητή συγκατάθεση του για την νόμιμη επεξεργασία κατ' άρθρο 6 του Κανονισμού 2016/679 των δεδομένων προσωπικού του χαρακτήρα τα οποία προβλέπονται στον οδηγό του Προγράμματος και αποδέχεται ότι τέτοια επεξεργασία είναι αναγκαία για την αξιολόγηση, ένταξη, παρακολούθηση και ολοκλήρωση της συγχρηματοδοτούμενης επενδυτικής πράξης του.

Η νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την ΕΥΔ Προγράμματος «ΘΕΣΣΑΛΙΑ» και τον ΕΦ και τα νομίμως εντεταλμένα όργανα αυτών αποσκοπεί στην εφαρμογή και τήρηση των κοινοτικών και εθνικών κανόνων οι οποίοι διέπουν την προγραμματική περίοδο 2021-2027 ΕΣΠΑ, διενεργείται για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον και την άσκηση δημόσιας εξουσίας και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα με τον Κανονισμό 1060/2021 και των εκτελεστικών τούτου κανονισμών νόμων και κανονιστικών πράξεων της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ένωσης σε συνδυασμό με την υπ' αριθμ. C(2022) 6506 final Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 05.09.2022 που αφορά την έγκριση του Προγράμματος «ΘΕΣΣΑΛΙΑ».

Τα προσωπικά δεδομένα συλλέγονται στο ΟΠΣΚΕ κατόπιν της αίτησης χρηματοδότησης του δικαιούχου, ο οποίος υπέχει αποκλειστική ευθύνη για την ορθότητα, πληρότητα και ακρίβεια τους. Περαιτέρω, ο δικαιούχος συναινεί στην ανάρτηση στο διαδίκτυο στο «Πρόγραμμα Διαύγεια» των αποτελεσμάτων αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησής του και των αποτελεσμάτων επί τυχόν ασκηθείσας ένστασής του (ενδικοφανούς προσφυγής) μετά της διαλαμβανόμενης πλήρους και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας τους καθώς και οιασδήποτε άλλης διοικητικής πράξης προβλέπεται στην νομοθεσία που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων και η οποία είναι απαραίτητη στα πλαίσια της αρχής της διαφάνειας και της νομιμότητας που διέπει τη δράση και την άσκηση των καθηκόντων διαχείρισης των ενωσιακών και εθνικών πόρων.

15. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

1. Η ημερομηνία έναρξης και λήξης της ηλεκτρονικής υποβολής ορίζονται στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
2. Η ηλεκτρονική υποβολή θα γίνει στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων: opske.gr
3. Η παρούσα Πρόσκληση θα δημοσιευθεί στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ και θα αναρτηθεί στους παρακάτω δικτυακούς τόπους:
 - της ΕΥΔ του Προγράμματος «Θεσσαλία» 2021-2027: www.thessalia-esp.gr
 - του ΕΦ: www.thessaly.gov.gr
 - του ΕΣΠΑ: www.espa.gr
4. Για περαιτέρω πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στη Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού (ΔΙΑΠ) της Περιφέρειας Θεσσαλίας, Διεύθυνση: Πλατεία Ρήγα Φεραίου, Παπαναστασίου και Κουμουνδούρου, Διοικητήριο, γραφεία 326 και 327, Λάρισα Τ.Κ. 41110, τηλέφωνα 2413506325, 2413506326, 2413506327 ή στο e-mail: diapefd@thessaly.gov.gr
5. Για τεχνικά θέματα της εφαρμογής οι δικαιούχοι μπορούν να απευθύνονται στο HELPDESK του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) μέσα από τον διαδικτυακό τόπο opske.gr

16. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ)
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI	ΟΡΙΣΜΟΣ ΜμΕ (Παράρτημα Ι του Καν. ΕΕ 651/2014)
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII	ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ Α : ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΜΜΕ Β : Υπεύθυνη Δήλωση Σώρευσης και Πίνακας Επιχορηγήσεων De Minimis Γ : Υπεύθυνη Δήλωση Δράσης Δ : Υπεύθυνη Δήλωση Δικαιούχου Τραπεζικού/ών Λογαριασμού/ων
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ	ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ	ΠΙΝΑΚΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΜΕ ΤΟΝ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ	ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΣΣΕ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ